The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.

Published twice weekly by the Latvian Relief Socity of Canada „Daugavas Vanagi", — Editorial and Business Offices: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Telephone EM 8-0792. Editor in U.S.A. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N.Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA.

LATVIJA
AMERIKA

Latviešu laikraksts Amerikā

Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi". Redaktori: I. Vīksna, J. Vītols, A. Gailīte. Redakcija un kantoris: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada. Tel. EM 8-0792. ASV red. — A. Zvēriņš, 63 - 43 Bunnecke Court, Ridgewood 27, N. Y., U.S.A. Tel. EV 1-5212.

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par 1 mēn. $1.50; 3 mēn. $4.50; 6 mēn. $8.50; par gadu $16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $1.60, tekstā $3.20-$-6.40 par vienu collas slejas teipu.

SATURDAY, AUGUST 27, 69./998. n-rs. SESTDIEN, 1960. GADA 27. AUGUSTĀ 10. gads.

DIKTATŪRAS EPIDĒMIJA

KONGO REPUBLIKAS MIN. PREZIDENTS LUMUMBA VĒL NAV APMIERINĀTS, BET AFRIKĀ JAU RADUŠIES VAIRĀKI CITI VALDĪŠANAS TĪKOTĀJI.

Nekad vēl tā saucamos miera laika apstākļos kāds kontinents nav vārījies vairāk kā šodien vārās Afrikā. Dienvidafrikas rasu šķirošanas politika ir kā dadzis visu brīvības un neatkarības mīlētāju acīs, un pat Ziemeļamerikas kontinentā, nemaz nerunājot par Eiropu, situācija tiek salīdzināta ar visdrūmākām komūnisma vai nacionālsociālisma dienām.

Tagad pamiers un miers atrodas tikpat tālu kā pirms pieciem gadiem, un rezultātā cilvēki mirst katru dienu — moslemieši, eiropiešu kolonisti un franču karaviri. Nekas daudz nav maiņijies arī Kongo situācijā. Pēc dažādu rupjību pastrādāšanas pret Apvienoto Nāciju spēkiem, vienīgi kuru paspārnē viņš vēl var eksistēt, Kongo republikas ministru prezidents Lumumba līkās it kā mazliet aprāvies. Bet arī tikai uz pavisam īsu laiku, līdz jaunas elpas atņemšanai, lai tad no jauna sāktu kost savu barotāju rokās.

Tā kā ar augšminētiem piemēriem vēl nepietiktu, Afrikā dzīvi raibāku padara Mali federācijas nemieri, kas izcēlās Senegales un Sudanas naida brīdī, un Kasai province Kongo republikā, kas paziņoja, ka atšķēlusies no ministru prezidenta Lumumbas vadītās Kongo. Pirmajā gadījumā mēģināja iejaukties Francijas ministru perzidents de Golls, uz Parizi izsaucot kā Sudānas, tā Senegales ministru prezidentus. Bet šodien tās vairs nav Francijas kolonijas, un ģen. de Golls neatkarīgu valstu ministru prezidentus vairs nevar „izsaukt". Tā katrā ziņā domā Sudanas ministru prezidents Keita, kuram ir daudz lielākas politiskas ambicijas nekā tikai būt federācijā ar Senegali. Šai sakarā interesanti atzīmēt, ka Tass aģentūra jau dienu pēc federācijas izjukšanas ziņāja stāstīt, ka Sudanas ministru prezidents pieprasījis Apvienato Nāciju palīdzību, lai Mali federācijā ietu-rētu kārtību. Apvienotās Nācijas ar šādu prasību iepazinās no Tass aģentūras ziņām . . . Tas, protams, radīja automatiskas spekulācijas, ka krieviem izdevies iefiltrēties Mali federācijā Afrikas nākotnes viskritiskākā brīdī — kad uz spēles galda vēl vienmēr atrodas Kongo nemieri un Apvienoto Nāciju armijas prestižs. Sudanas nostāja radījusi bažas, ka pēdējā varētu sekot Gvinejas piemēram, pilnīgi atšķeloties no Francijas un uzsākot brāļoties ar komūnistu bloka valstīm. Kamēr Sudanas ministru perzidents Keita ģen. de Golla Parizes vizītes aicinājumu nav pieņēmis, Francijas galvaspilsētā uz sarunām ieradies Mali federācijas otras puses — Senegales ministru prezidents Dia. Pēdējais patiesībā bija tas, kas atvienoja Senegali no Mali federācijas, un tagad deklarē, ka ar Sudanu vairs neielaidīsies nekādās darīšanās. Kamēr Mali federācijas jukās pēdējās ministru prezidents (vienlaicīgi arī Sudanas ministru prezidents) Keita mēģina radīt jaunu diktatūru, nedienas pieaugušas Kongo republikas premjēram Lumumbam. Apvienoto Nāciju armijas kopā turētam Kongo ziepju burbulim nule kā ar adatu iedūris Kasai provincē valdošās Baluba cilts virsaitis Kolonji, kas provinci izsludinājis par neatkarīgu un solījies sadarboties ar savu politisko ideālu — neatkarīgās Katangas provinces vadītāju ministru prezidentu Tšombi. Lai novērstu šo jauno katastrofu, Lumumba uz minēto provinci nosūtījis ap 1000 vīru lielu karaspēku. Apvienotās Nācijas, kā zināms, šai strīdū vēl līdz šim nav iejaukušās.

Olimpiskā liesma no Hēras templa Grieķijā ir oficiālā starta signāls 1960. gada Olimpiskajām spēlēm, kas sākās 25. augustā, Romā.

BAILES VAI PIEDOŠANA?

MOLOTOVS ATGRIEŽAS CIVILIZĒTAJĀ PASAULĒ

Pēc trīs gadu pavadīšanas sūtņa amatā Ārējā Mongolijā Eiropā atgriezies agrākais Padomju Savienības ārlietu ministrs Vjačeslavs Molotovs, ačīmredzot izturīgākais no vecajiem staļinistiem. Molotovs pārceļas no Ārējās Mongolijas galvaspilsētas Ulan Batoras uz Vīni, kur vadīs padomju delegāciju starptautiskā atomenerģijas aģentūrā.

Kādi ir Chruščeva iemesli iznemt Molotovu no naftalīna un atkal iecelt pasaules dienas gaismā? Bailes vai apžēlošana? Neviens cits no trimdā izsūtītiem staļinistiem ar atgriešanos līdz šim nav pagodināts. Starptautiskā diplomātu pasaule pēkšņo Molotova atdzimšanu uzņem dīvējādi. Pirmkārt, Ārējās Mongolijas sūtniecībā Molotovs sevi pierādījis par uzticamu Chruščeva valdīšanai padoto, un, ka, pazīstot viņa spējas, viņam piedoti agrākie grēki un ka jau tuvā nākotnē viņš sāks atpakaļceļu uz Padomju Savienības ārlietu ministrijas augšgalu.

Bet ir arī citi ieskati. Un, proti, ka kopš Kaganoviča, Maļenkova un Molotova padzīšanas no Maskavas, tieši pēdējais Chruščevam sagādājis vislielākās galvassāpes, jo bijis bezgala populārs ar saviem pirmskara un **pēckara diplomātiskiem panāku**miem. Chruščevs gribējis Molotovu dabūt ārpus Padomju Savienības, lai ap viņu nevarētu salasīties vecie staļinisti. Tā atrasts sūtņa posteņis Ārējā Mongolijā. Bet tagad, kad Chruščevs nonācis dziļās ideoloģiskās domstarpībās ar komūnistu Ķīnu, tādu staļinistu kā Molotovu tik tuvu Ķīnai Chruščevs nav uzdrošinājies atstāt. No Maskavas saņemtas pārbaudītas ziņas, ka, uzturēdamies Ulan Batorā, Molotovs panācis un uzturējis visdraudzīgākās attieksmes ar komūnistu Ķīnas Maocetungu un Čuenlaju. Molotovu likvidēt Chruščevs neuzdrošinājās. No viņa vaļā tikt nevarēja. Vairākām valstīm — Argentīnai, Holandei un vēlāk arī Grieķijai — Molotovs tika piedāvāts par padomju sūtni. Bet visas minētās valstis viņa kandidatūru noraidīja. Par tagadējo posteni Padomju Savienībai ar citām valstīm nebija jārēķinās. Tagad agrākais Padomju Savienības ārlietu ministrs darbosies Vīnē. Vai tas būs pa ceļam uz augšu, vai vienkārši, lai tiktu no viņa vaļā Padomju Savienībā, rādīs nākotne.

BRANTS PRET ADENAUERU

Bonna. Nākamajās Rietumvācijas kanclera vēlēšanās, kas paredzētas 1961. gada otrā pusē, Ādenauera nopietnākais pretinieks būs Rietumberlīnes pilsētas galva Villijs Brants, ko vācu sociāldemokrati izraudzījuši par savu kandidātu. Iepriekšējās vēlēšanās Ādenauera partija uzvarēja ar lielu vairākumu; sociāldemokratiem un jo sevišķi viņu vadītājam Ollenhaueram pārmeta pārāk pieļāvīgu izturēšanos pret komūnistiem. Bet par Brantu to neviens nevarēs sacīt. Pēdējais ir nepārtraukti cīnījies pret komūnistiem Berlīnē; ir deklarējis savu draudzību Rietumiem un Ziemeļatlantijas organizācijai, uzsverot, ka arī valsts kanclera amatā viņš sekotu savai līdzšinējai politikai.

Kubā baidās no ASV invāzijas

Kubas prese turpina uztraukties par eventuāliem Sav. Valstu invāzijas draudiem. Valdības garā vadītais Havanas laikraksts „Revolucion" savās slejās ziņo, ka visi amerikāņu spēki Karaibu jūras apkaimē atrodoties trauksmes stāvoklī, gatavi izpildīt jebkatru agresīvu lēmumu, kādu pret Kubu varētu pieņemt Amerikas Valstu Organizācijas ārlietu ministri, kas pašreiz apspriežas Kosta Rikas galvaspilsētā San Hozē.

HERTERS ATMASKO FIDELI KASTRO

AVO ārlietu ministru konference Kosta Rikā

„Kuba kļuvusi par bāzi komūnisma revolūcijas iedzīvināšanai visā Latīņu Amerikā," deklarē ASV ārlietu ministrs Herters.

San Hozē. Turpinoties Amerikas Valstu Organizācijas ārlietu ministru konferencei Kosta Rikas galvaspilsētā, Sav. Valstu ārlietu ministrs Herters veltīja asu uzbrukumu Kubas valdības politikai un pēdējās draudzībai ar starptautisko komūnismu. Herters uzsvēra, ka Kuba tagad kļuvusi par komūnisma galveno bāzi visā Dienvidamerikas kontinentā un ka no šīs bāzes komūnisms mēģinās ieperināties pārējās Latīņu Amerikas valstīs. Savu uzbrukumu laikā Kubas valdībai Sav. Valstu ārlietu ministrs nāca klajā ar līdz šim vēl nedzirdētiem jaunumiem. Un, proti, ka **Kubā darbojas komūnistu sabotieru, spiegu un partizānu skolas, kurās komūnisti tiek apmācīti subversīvai un agresīvai darbībai apvērsumu rīkošanai Dienvidamerikas republikās. „Šādu skolu aizmugurē,"** deklarēja Sav. Valstu ārlietu ministrs, **„atrodas Padomju Savienība ar saviem aģentiem, kas vietējiem komūnistiem māca krievu infiltrācijas paņēmienus."** Herters pārmeta Kastro valdībai, ka tā atņēmusi Kubas iedzīvotājiem pilsoņu tiesības un noslēgusi savu valsti aiz cukurniedru priekškara. (Šis, starp citu, tagad kļuvis par trešo komūnistu radīto un Rietumu atzīto priekškaru pasaulē. Komūnistu noslēgšanās sākās Austrumeiropā, ko Čerčills savā laikā apzīmēja par dzelzs priekškaru. Tam sekoja bambusa priekškars komūnistu Ķīnā un tagad cukurniedru priekškars Kastro Kubā).

Amerikas Valstu Organizācijas ārlietu **ministru konference** katrā ziņā nav palikusi bez panākumiem. Ja arī Kubas jautājumā nekādi tiešī lēmumi vēl nav pieņemti, tad Dominikāņu republikas diktatūrai pārējās Latīņu Amerikas valstis tomēr izšķirušās uzlikt stingrus grožus. Konferencē, piemēram, vairāki delegāti pieprasīja Dominikāņu republikas izolēšanu no pārējām Dienvidamerikas valstīm. Par to visstingrāk uzstājās Venecuēla un tai radušies arī sekotāji. Ar diktatora Truhilo (kas oficiāli gan vairs neeksistē) valdību diplomātiskās attieksmes jau pārtraukušas Meksika un Čīle. Sagaida, ka citas Latīņu Amerikas valstis vistuvākā nākotnē šim piemēram sekos.

Komūnisma iespaids ministru prezidenta Kastro vadītā Kubā spiedis Sav. Valstis spert drastiskus soļus. Lai atspēlētos pret Kastro un viņa sekotāju komūnistisko nostāju un amerikāņu īpašumu atsavināšanu Sav. Valstis, kā zināms, samazināja cukurimportu no Kubas, tādējādi stipri apcērpot pēdējās ienākumus. Tagad amerikāņi aizgājuši vēl tālāk. Un proti, Sav. Valstu Senats nolēmis pārtraukt palīdzību visām tām valstīm, kas Kubu atbalsta saimnieciski vai militāri.

EIZENHAUERS MĒĢINA SAPRASTIES

Vašingtonā. Kubas politiskā nostāja pret ASV un amerikāņu īpašumu nacionālizēšana, kas sniedzas daudzos simtu miljonu dolaros, nav spējusies iznicināt prezidenta Eizenhauera optimismu: Lietas varētu būt vēl launākas, — domā Sav. Valstu prezidents, — un pašreiz vēl nav noticis nekas tāds, ko nevarētu atdarīt. Prezidents pat aizgāja tik tālu, ka preses pārstāvjiem pateica, ka viņam nebūtu nekādu iebildumu sastapties ar Kubas ministru prezidentu Kastro un citiem Dienvidamerikas republikas valdību galvām, ja vien šāda sastapšanās varētu palīdzēt pašreizējā situācijā. —

Kamēr Sav. Valstu ārlietu ministrs Herters San Hozē konferencē ļoti pūlas, lai saskaņotu savu politiku ar Dienvidamerikas valstīm, un katrā ziņā pret Kubas ministru prezidentu Kastro (kas viņam, cita starpā, lielā mērā arī izdevies), Baltais nams nāk ar paziņojumu, ka gatavs uzsākt sarunas ar Kubas ministru prezidentu!

PASAULES GALU GAIDĪT VĒL IR PAR AGRU

AUKSTĀ KARA PARADOKSI

K. KAMPE

The Globe and Mail ievadrakstā ASV prezidenta amata kandidātam Kennedijam pārmests pat tas, ka viņš Eiropas nebrīvo tautu pārstāvjiem apsolījis neatzīt komūnisma varā esošo tautu patstāvības zaudēšanu. Ķinas draudu dēļ varot notikt, ka jāejot kopā ar Krieviju un jāatzīstot pakļauto tautu patstāvības zaudēšanu par labu Krievijai. Paradoksāli.

Otrs prezidenta amata kandidāts Niksons, atbildot Chruščevam, saka, ka Chruščeva mazbērni dzīvos brīvā sabiedrībā. Kā viņš to panāks, viņa noslēpums. Līdz šim gan komūnisms visu laiku ir ofensīvā un kapitālisms efensīvā stāvoklī. Militāra cīņa tagadējos apstākļos nozīmē pasaules galu, un vadoņu runāšana lietu neizšķirs, to izšķirs ekonomiskā politika. Chruščevs amerikāņiem saka: „Jūs redzēsit, ka mūsu sistēma ir labāka, un to brīvprātīgi pieņemsit." Tas pārspēj pat paradoksu. Kas brīvprātīgi pieņems nebrīvību? ASV un Krievijas strādnieku materiālais stāvoklis nav nemaz salīdzināms. Ziemeļamerikā, pēc materiālā stāvokļa spriežot, strādnieku nemaz nav: ir tikai vidusšķira un bagātnieki. Augstākās intelligences darbinieka — profesora materiālais stāvoklis nav labāks, ja ne sliktāks, kā strādnieka materiālais stāvoklis. Vispār, gandrīz katram strādniekam ir sava sešistabu ģimenes māja, savs automobilis un visas dažādās mājsaimniecības mašīnas, televizijas un radio aparāti. Krievu strādnieks turpretim ir īsts proletārietis. Ontario Hydro prezidents Dankens (Duncan), kurš nesen atkārtoti apceļojis Krieviju, izteicies, ka augstskolu beigušam krievu darbiniekam par vienu uzvalku jāstrādā veselu mēnesi. Pēc Dankena aprēķina amerikāņu strādnieks pelna četras reizes vairāk par krievu strādnieku. Tāda strādnieku materiālā stāvokļa kā Ziemeļamerikā, nav ne tikai Krievijā, tāda nav nekur visā pasaulē. Vai tad vēl vajaga pierādījumus, ka klasiskā kapitālistiskā sistēma ir vislabāk iespējama? Krievijā kapitālistiem visa manta ir atņemta un tomēr vairāk kā 40 gadu neko nav devusi, lai kaut iztālēm tuvotos amerikāņu strādnieku materiālajam stāvoklim.

Tas viss ir pareizi, bet tomēr Padomju Savienība šodien ir otra stiprākā valsts pasaulē. Un atkal paradoksāli, kā pareizi norāda Dankens — Krievijas varu var mazināt tikai strādnieku materiālā stāvokļa uzlabošana; un komūnistiskā valsts vadība baidās visvairāk no tā, ka strādnieki neizdara spiedienu uz valdību šinī virzienā. Lieta tā, ka valsts stiprums ir pretēji proporcionāls iedzīvotāju materiālai labklājībai. Ja nu ASV pie vislielākās iedzīvotāju labklājības tanī pašā laikā ir stiprāka par Krieviju, tad tas nozīmē milzīgu spēku. Kādēļ tad ASV ar Krieviju tik daudz rēķinās? Tādēļ, ka spēku nevar lietot militāri, un tomēr no tā militāras lietošanas resp. pasaules gala ir jābaidās, un šī iemesla dēļ jātērē pasakainas summas militārai gatavībai. Sīnī ziņā tas pats attiecas uz Krieviju. Viena lieta ir skaidra: neviena no šīm divām lielajām valstīm otru militāri okupēt nevar. Abas tās cilvēci sargā no pasaules gala briesmām. Krievijas valsts spēks varētu mazināties, ja strādnieki spētu pieprasīt un panākt sava materiālā stāvokļa uzlabojumu tik lielā mērā, ka šī iemesla dēļ valsts nebūtu spējīga uzturēt tādu militāro gatavību, kas ASV biedē ar iedomātu krievu uzbrukumu. Tas savukārt būtu domājams tikai tad, ja zināmā mērā atklātu kādu līdzekli, kurš paralizētu gaisa saindēšanu, kas tagad no kodolbumbu lietošanas nav atdalāma. Arī šinī ziņā abām pusēm jābūt ļoti uzmanīgām. Tas šimbrīžam skan kā fantazija, bet nesen arī kodolieroči nebija pat ne fantazija.

Ja nu divas lielās valstis vienu otru iznīcināt nevar, tad runa var būt tikai par to valstu vai tautu iegūšanu savā pusē, kuras viena vai otra lielā valsts var ietekmēt. Šinī sfairā tad arī cīņa notiek un notiks.

Kapitālisti ražo tikai tad, ja viņš var pelnīt, t. i., ja viņš savus ražojumus var izdevīgi pārdot. Ir vajadzīgs tirgus, bet brīvs tirgus nozīmē konkurenci, jāpārdod lētāk par citiem, kas piedāvā to pašu preci. To var tikai tad, ja ražošanas izdevumi ir zemāki kā konkurentiem. Ražošanas izdevumus nosaka strādnieku daudzums, viņu algu augstums un ražošanas tehnika. Laba tehnika iztiek ar nedaudz strādniekiem un to algas var būt augstas. Tiktāl viss ir kārtībā, bet arī ar to dažu ASV ražojumu cenas ir augstākas par tām pašām precēm, kuras, piemēram, piedāvā Japāna vai Rietumvācija. Tā daļēji zūd ne tikai ārējais tirgus, bet zināmā mērā arī iekšējais, jo brīvā konkurence nepazīst žēlastības, un arī iekšzemes tirgotājs nepērk un nepārdod iekšzemes ražojumus, jo tās pašas preces ārzemēs var nopirkt lētāk, tātad arī lētāk pārdot, un tanī pašā laikā vairāk pelnīt. Lūk, šāda kapitālisma brīviba, kas gan bieži tiek ierobežota ar ievedmuitām, atņem darbu iekšzemes strādniekiem, pie tam nesalīdzināmi lielākā mērā nekā darbu strādniekiem atņem mašīnas. Bezdarbs novēršams ar labiem tirgiem, kādi tagad ir, piemēram, Rietumvācijai.

Bezdarba apdrošinājumu maksas ASV var būt lielākas kā krievu strādnieku algas. Arī tas nepalīdz. ASV saimniecība lielā mērā ir kreditsaimniecība. Kas zaudē darbu, tas vairs nav spējīgs kārtot savus maksājumus, un tā var zaudēt māju, auto u. t. t. Kad bezdarbnieku skaits pārsniedz zināmu daudzumu, sā-

(Nobeigums 8. lpp.)

TORONTO ATKLĀTA KANADAS NACIONĀLĀ IZSTĀDE

24. augustā Toronto tika atklāta gadskārtējā Kanadas Nacionālā izstāde, lielākais šāda veida pasākums visā pasaulē. Izstādi oficiāli atklāja karalienes pārstāvis Ontario provincē Keilers Makajs. Izstādes vadība cer, ka šogad pirmoreiz izdosies pārsniegt 3 miljonu apmeklētāju robežu. Izstādes rikotāji pēc tā tikojuši jau vairāk gadu, bet līdz šim tik daudz interesentu vēl nav izdevies atrast.

Izstādē bez Kanadas reprezentējas vēl 13 valstis, pierādot, ar kādu centību ārvalstis cenšas iekarot Kanadas tirgu vai vismaz reklāmēties šai izstādē. Savus ražojumus izstādē novietojušas: Japāna, Austrālija, Jamaika, Austrija, Barbedosa, Brazilija, Rietumvācija, Čechoslovakija, Itālija, Meksika, Holande, Savienotās Valstis un Anglija.

Dr. Barbara Mūra 10 dienu laikā nosoļoja no Montreālas līdz Toronto. — 24. augustā ieradās Kanadas Nacionālās izstādes atklāšanā. Attēlā izstādes direktors Harijs Praiss pasniedz Dr. B. Mūrai zelta atslēgu, kas dod tai tiesības apmeklēt izstādi katrā laikā. Blakus stāv Toronto pilsētas galva N. Filips. A. Kalniņa uzņ.

Kastro ‚atklāj' draudzēšanos ar komūnistiem

Kubā apbrunoti strādnieki un zemnieki

Hanavā. Lai gan Kubas ārlietu ministrs piedalās Amerikas Valstu Organizācijas konference San Hozē, ministru prezidenta Kastro domas šaudās pa visam citos virzienos. Vēl tikai šīs nedēļas vidū, uzrunādams jaunformēto Kubas sieviešu federāciju, Kastro dega naidā pret Sav. Valstīm un visām pārējām Latīņu Amerikas republikām, kas pieskaņojas Vašingtonas politikai.

Vienā no savām kārtējām maratonrunām Kastro atklāti izaicināja Amerikas Valstu Organizāciju tikai pamēģināt kaut ko darīt pret viņa valdību. Ja arī šoreiz netika atklāti draudēts ar Padomju Savienības raķetēm, tad šie draudi tāpat bija ļoti labi saprotami. Kastro arī nodeklarēja savu lielo draudzību ar Pad. Savienību un komūnistu Ķīnu, izteikdams nicināšanu visām tām Dienvidamerikas republikām, kuras draudzējas ar Sav. Valstīm, un kuras Kastro acīs nav nekas vairāk kā Vašingtonas vasaļvalstis.

Kubas ministru prezidents vismaz savās runās rēķinās ar varbūtību, ka Amerikas Valstu Organizācijas ārlietu ministru konferences nobeigumā viņa kaimiņi varētu mēģināt panākt viņa režīma gāšanu, lai panāktu komūnisma izplešanās draudu izbeigšanu Rietumu puslodē. Kastro paskaidroja, ka tam viņš esot sagatavots; ka viņa valdība esot stabilākā visā Dienvidamerikā, jo viņš apbrunojis savus zemniekus un strādniekus. Un tā kā Kastro uzrunāja sieviešu federāciju, tad viņš neaizmirsa atgādināt, ka apbrunotas arī sievietes un ka līdz ar to Kubas armija turpat vai divkāršota. — Ar to, — uzsvēra ministru prezidents, — Kuba atšķiras no citām Dienvidamerikas republikām, kuras aizsarga mazi generāļīši un prūšiem līdzīgas militārās kastas

Orbitā nosirmo

Maskavā. Kamēr pēc septiņpadsmitreizēja ceļojuma ap zemes lodi starpplanētu telpā abi krievu suņi — Bielka un Strielka — nav izrādījuši nekādu fizioloģisku vai psiholoģisku pārmaiņu, interesants gadījums noticis ar pelēm, kas atradušās vienā kapsulā ar suņiem: un, proti, ceļojuma laikā peles pilnīgi nosirmojušas, no melnām pelēm pārvēršoties par baltām.

Zīmīgs Van Klaiberna ziedojums

Nule kā garāku koncertceļojumu Padomju Savienībā beidzis krievu iemīļotais amerikāņu pianists Van Klaiberns. Pēdējo visas koncertzāles sagaidīja ar skaļām ovācijām, par ko pianists no Padomju Savienības atvadījies ar visai plašu žestu, nozīmīgi dodams krievu baptistu baznīcai daļu no saviem koncertienākumiem, 80.000 rubļu (8.000 dolaru).

ASV Daugavas Vanagu dienās 3. un 4. SEPTEMBRĪ GAIDA VIESUS NO KANADAS

LATVIJA

Draugi grib mūs asimilēt,
ienaidnieki grib mūs iznīcināt,
Bet mēs gribam palikt latvieši.
Archibīskaps T. GRĪNBERGS

KREMĻA DRAUDI BONNU NEIETEKMĒ

19. jūlijā Maskava Bonnai pie-sūtīja notu, kurā protestēja pret Bundesrepublikas armijas apbruņošanu ar Polaris raķetēm. Kremlis atkārtoja veco kliedzienu par „spēcīgu atriebšanos un iznīcināšanu", ja Adenauera valdība neatteiksies no iešanas ASV pavadā.

Tagad Bonna atbildējusi. Atbilde ietverta ļoti skarbā tonī. Rietumvācijas valdība, teikts notā, nevar pievienoties Kremļa notai nevienā punktā. Bundesrepublika ir suverēna valsts un kā tāda atbildīga par valsts drošību. Ar kādiem ieročiem tā apbruņo savu armiju, ir Rietumvācijas iekšēja lieta. Bez tam Kremlim labi zināms, ka Bundesrepublika savu armiju iekļāvusi NATO, bet NATO ir defensīvs raksturs. Maskavas uztraukšanās par Polaris raķetēm ir nevietā un nevajadzīga.

Bonnas valdība atkārtoti prasa, lai Pad. Savienība respektē vācu tautas pašnoteikšanās gribu. Kamēr tas nav noticis, tikmēr visi Kremļa miera radīšanas pūliņi būs bez sekmēm. Bonnas valdība nekavējas Pad. Savienībai atklāti pateikt, ka visi līdzšinējie Kremļa mēģinājumi runāt par mieru ir bijusi tukša propaganda. Īstenībā tieši Maskava ir tā, kas līdz šim traucējusi normāla stāvokļa radīšanu pasaulē. Rietumvācijas valdība savā atbildes notā arī tīri neliekuļoti pasaka, ka viņa nedomā laut sevi iebaidīt un ka šāda Kremļa tendence arī nākotnē augļus nenesīs.

Bonnas opozicija ar valdības atbildi apmierināta. Sociāldemokrati un liberāļi runā par „skaidru un iespaidīgu valdības soli". Tas ir jūtams atbalsts valdības politikai. Tas rāda, ka pret Kremli stāv visa vācu tauta.

VAI VĀCIJAS APVIENOŠANA IR NEREĀLA?

Skaļu troksni Rietumvācijā sacēla vācu pazīstamais filozofs Kārlis Jaspers, kad viņš kādā savā referātā aizstāvēja domu, ka Vācijas apvienošana nav reāla, ka tā nav iespējama un ka tā ari nemaz nav vajadzīga. Pēc Jaspera domām pietiek ar to, ja vācu tauta dzīvo brīvībā. Tātad — Austrumvācijā vajadzētu tikai radīt demokratisku valsts iekārtu, tad būtu viss panākts. Jo, domā Jaspers, ir vienalga, kādā valsti dzīvo tauta, galvenais, ka tā ir brīva un var pateikt savu domu neslēpti.

Šādai filozofa Kārļa Jaspera domai asi pretī nostājušās visas Rietumvācijas politiskās partijas. Politisko partiju ieskats ir, ka tikai vienotā Vācijā vācu tauta var netraucēti kopt savas tradicijas, veidot savu politisko, saimniecisko un kultūrālo dzīvi.

OPOZICIJAS RŪPES PAR ODERAS - NEISES LĪNIJU

Jau pirms gada Rietumvācijas sociāldemokrati ļoti uztraucās par kādu Francijas valsts prezidenta de Golla izteicienu, kas lika saprast, ka Francija būtu ar mieru Oderas - Neises līniju atzīt par Vācijas Polijas robežu. Jau tad opozicija pārmeta Adenaueram „nodevību".

Nu šis jautājums uzpeldējis no jauna. Bonnas opozicija vēlas zināt, kāda bijusi Francijas valdības atbilde Polijai nesen apmaiņātajās notās. Sociāldemokrati un liberāļi no kanclera Adenauera prasa, lai viņš nāk atklātībā ar paskaidrojumiem. Viņi norāda, ka ASV un Lielbritanija Oderas - Neises robežas jautājumā ieņēmušas noteiktu un vācu tautai simpatisku stāvokli. Ne tā tas esot ar franču valdības pieeju šim sāpīgajam jautājumam. Opozicija valdībai pārmet „kapitulēšanu Francijas uzskatu priekšā".

Bonnas opozicija nevar sakarst Adenauera valdības ieto ārpolitisko virzienu; uzticēties Francijai, ja pēdējā neaizstāv Rietumvācijas intereses pret komūnistiski pārvaldītajām zemēm.

Šī jautājuma izkārtošana paredzēta līdz augusta beigām, kad kanclers Adenauers dosies savā rudens atvaļinājumā.

GRIB ZINĀT, KO TEICIS DE GOLLS UN MEKMILLENS

Skarbus vārdus Adenauera valdībai nācās dzirdēt arī par to, ka tā ne ar vārdu nav opoziciju informējusi par sarunām ar de Gollu un angļu premjēru Mekmillenu. „Ja Bonnas valdība", raksta opozicijas prese, „vēlas, ka visa brīvībā dzīvojošā vācu tauta stiprina valdības aizmuguri cīņā pret komūnismu, tad valdības pienākums ir informēt arī opoziciju." Ļoti iespējams, ka tuvākās dienās informēšana notiks, lai gan valdības oficiālais ieskats ir, ka tikai valdība ir atbildīga par ārpolitikā ieto cekju. Tā tas arī Rietumvācijā līdz šim bijis, kas pierādījis, ka šāda taktika nav pelama. Daudzreiz izpalikušas neauglīgas debates parlamentā, kas būtībā nāk tikai par labu valsts stiprumam un drošībai.

E. Mks.

MAJORS ALEKSANDRS TOMASS AIZSAULĒ

Šā gada 23. jūlijā Bankstaunā (Bankstown) Austrālija acis uz mūžu slēdzis un 30. jūlijā apglabāts Latvijas cīnītajs majors Aleksandrs Tomass.

A. Tomass dzimis 1902. gada 1. janvarī Rīgā. Virsnieka gaitas sacis Pirma pasaules kara un dzimtenē atgriezies Imantas pulka rindās, tad iedalīts 6. Rīgas kājnieku pulkā. 1926. gadā komandēts uz Aviācijas skolu, pēc kuras sekmīgas beigšanas kalpojis Aviācijas pulkā. Sekmīga dienesta rezultātā, pakāpeniski kapteiņa dienesta pakāpe un iecelts par pulka adjutantu. Iemantojis priekšniecības atzinību un dienesta līdzgaitnieku cieņu. 1936. gadā bijis to sešu Aviācijas pulka lidotāju skaitā, kas pīkv. Indāna vadībā piedalījās Eiropas apkārtlidojumā. Kapt. Tomasam bijusi uzdota lidojuma priekšdarbu un plānojumu veikšana, bet pašā apkārtlidojumā bijis navigators un tulks. Nelaikis Aviācijas pulkā dienējis līdz Latvijas okupacijai. Otrā pasaules kara laikā iestājies Latviešu legionā un piekomandēts aviācijas apmācības centram Kurzemē, kur līdz kara beigām apmācijis jaunos lidotājus un motoristus. Bijis gūstā Cēdeģnēmā.

1947. gadā A. Tomass iecelojis Anglijā, kur tā paša gada beigās jau piedalījies Daugavas Vanagu Fonda dibināšanā Londonā. 1948. gadā māj. A. Tomasu ievēlēja par pirmo DVF valdes priekšsēdi. Šajā amatā nelaikis daudz darba un nesavtības veltījis, lai DV organizācijas saimi Anglijā izveidotu skaitliski lielu, lai tai ar statūtiem dotu vēlamo organizatorisko ietvaru un reizē sagādātu līdzekļus materiālās un mediciniskās palīdzības sniegšanai latviešu kara invalidiem Vācijā. Šis darbs bija vainagojies iespējamiem panākumiem. 1950. gadā liekot pirmos pamatus šejienes latviešu pārstāvībai — Latviešu nacionālai padomei Lielbritanijā, majors Tomass, pārstāvēdams DVF saimi, piedalījās šī institūta dibināšanā un pirmajās vēlēšanās tika ievēlēts par LNPL locekli.

Sekojot radinieka V. Bērziņa aicinājumam, 1953. gadā viņš izceļoja uz Austrāliju, kur apmetās uz dzīvi Bankstaunā. Stalto karaviru aizsaulē novedusi nediedināma slimība, viņš no mums šķīries 58 gadus vecumā. Aizgājējs bija pazīstams kā kluss, nosvērtas un saticīgas dabas cilvēks, kas ar savu stāju un darbu ātri iemantoja sabiedrības cieņu un ievērību. Viņa mūža labākie gadi bijuši veltīti Latvijai un latvju tautai. Daugavas Vanagu saime, it sevišķi Anglijā, majoru Aleksandru Tomasu paturēs dārgā piemiņā.

Jānis Frīsvalds.

LATVIEŠU UZNĒMUMA AUGŠUPEJA

Viens no vecākiem un pazīstamākiem latviešu saimniecīskiem pasākumiem Bostonā ir „Hteath" auto garāža. Īpašnieks Žanis Krūza visu mūžu turējies pie saukļa: „Amatam zelta pamats". Kādreiz Skrundā Krūza bija vīsu Latvijas velosipēdu firmu pārstāvis un remontdarbnīcas īpašnieks. Amerikā no divriteņiem bija jāpārorientējas uz četrriteņiem. Kā talantīgam mēchanikim Krūzam tas nebija grūti un sekmes neizpalika. 1957. gada sākumā viņš bija jau spējīgs atvērt savu auto karosēriju labošanas un krāsošanas darbnīcu. Lietpratīgais darbs nodrošināja uzņēmuma eksistenci, un 1959. gadā Krūza to paplašināja, iekārtojoties lielajā Roksburijas krustojumā (1201 Columbus Ave.). Plašākas telpas deva iespēju sākt arī auto motoru labošanas darbus, un šodien, blakus pārpildītai darbnīcai, glītām biroja telpām, redzami arī laivu motori un laivas — Krūza ir pārstāvis zviedru „Volvo" un „Penta" laivu motoriem, kā arī „Silkraft" laivām. Uzņēmums joprojām paplašinājas. Vienīgā nelaime — remontiem jāpiesakās laikus, jo darba ļoti daudz. 6 mēchaniķi uzņēmumā raujas ar virsstundām un pats „boss" savas stundas neskaita, viņš darba vietā sastopams gan septiņos no rīta, gan septiņos vakarā. Kamēr apkārtējās darbnīcas patukšas — Krūzas uzņēmumam atsaucība aug augumā. Saprotams, arī latviešu auto īpašnieki uzņēmumu iecienījuši — Krūza tautiešiem norēķina vienmēr lētāki. Krūza tikai žēlojas, ka latviešu jaunieši mēchaniķu amatu nevēlas mācities (darbinieku starpā tikai viens latvietis), lai gan izpelņa laba. Uzņēmumam ir arī automašīnu vilcēji (tauvmašīnas) un štata mašīnu inspekcijas tiesības.

„Hīt Auto Bodi" motto ir: lētākas cenas un labāks darbs. Liekas, ka tas arī ir Krūzas panākumu noslēpums. Latviešu godīgums un centība konkurē ar vietējo „biznesvīru" trikiem. Krūzam enerģijas vēl pa pilnam un bostonieši vēl var sagaidīt dažu labu jaunu pārsteigumu šī uzņēmuma augšanas un paplašināšanas ziņā.

K.

AR PUSDZĪVIEM ZIRGIEM PĒC MALKAS

VĒSTULE NO „PARADIZES" (1.)

Bieži daudzināts „dzelzs aizkars" laika tecējumā ir dabūjis dažus caurumus, caur kuriem brīvajā pasaulē nonāk ziņas, bet patiesas ziņas par dzīvi padomju „Paradīzē". Šīs ziņas ir pilnīgā pretrunā tām, kādas lasām padomju laikrakstos, vai trimdiniekiem domātās padomju lapelēs. Ir pretrunā arī tām padomju tenkām, kuras brīvajā pasaulē ar lielu muti izplata padomju apkārtceļojošie koeksistences sludinātāji un sabiedriskās domas iemidzinātāji, ar pašu Chruščevu priekšgalā. Nupat caur „dzelzs aizkaru" ir izkļuvusi kāda vēstule no Latvijas, kuras saturu sniedzam mūsu lasītājiem bez grozījumiem, izņemot tās beigu daļu, kas ir personīgas dabas un zināmu apstākļu dēļ nav publicējama.

„Varbūt nedaru pareizi, rakstīdama šo vēstuli, bet ļoti var būt, ka mēs vairs nekad netiksimies un nerunāsimies, tamdēļ gribu kaut simto daļu uzrakstīt no pagājušā un tagadējā, lai Tev būtu kaut drusku jēdziens par mūsu „laimīgo dzīvi". Man jau rakstnieka dāvanu absolūti nav, gan jau citi par to kādreiz rakstīs veselas grāmatas. Kaut tik nu šī vēstule nonāktu tavās rokās. Sākšu ar to laiku, kad mēs tikām izsvītroti no dzīvajo sarakstiem, — ar Golgātas ceļu.

1941. g. 14. jūnijā, plkst. 4 no rīta, 5 apbruņoti vīri mūs uzcēla no miega un teica, lai braucot viņiem līdzi. Mēs domājām, ka viru vedīs nošaut. Vīrs uzvilka visvecākās drēbes. Es skraidīju apkārt naktskreklā un brēcu. Dēlēns tāpat. Tad mums teica, lai arī mēs taisoties līdzi, vedīšot visus uz citu dzīves vietu. Vīrs bija priecīgs. Ja jau mūs abus ar dēlu ņemot līdzi, tad jau nešaušot. Steidzināja 10 minūtēs būt gataviem. Mašīna ārā gaidīja. Bijām tā apjukuši, ka nesapratām, ko ņemt līdzi, ko ne. Kaut ko sasviedām vienā segā un iesējām. Iesauca kaimiņus un lika parakstīties par mantu, kas mums palika. Kad mēs būšot galā, tad vai nu sūtīšot mantas pakaļ, vai naudu. Ak, vientiesībā!

Un mēs tam ticējām! Bet ko gan arī varējām darīt? Pa ceļam iebraucām vairākās mājās un vācām tik kopā likteņa biedrus. Kādā vietā slaucēju no govs norāva. Veda uz staciju. Tur visus vīriešus salika atsevišķos vagonos, it kā ērtības labad. Veselu diennakti nostāvējām stacijā. Visu laiku tik veda un veda vēl klāt. Tā bija pēdējā redzēšanās ar vīru. Mums visiem teica, ka galā jūsim atkaļ visi kopā, bet ceļā vīriešu vagoni tika atkabināti. Mūs sabāza lopu vagonos, divu stāvu lāvās, ar visām mantām. Durvis aizšāva ciet. Bruņoti sargi stāvēja vagonu galos. Gaiss bija šausmīgs. Šķst deva tikai nomalās stacijās. Visus ešelonus novirzīja uz blakus sliedēm. Un tādu bija simtiem no dažādām zemēm.

Braucām 24 dienas. Mūs izsēdināja Krasnojarskas apgabalā uz klaja lauka. Par notikumiem ceļā daudz neminēšu — dažāda, dažs mira. Mirušos, sevišķi bērnus, izdeva tik laukā. Cik nu mums to mantiņu bija, visas palika pie manis. Pie vīra palika nauda. Es bez rubļa. Galā sēdējām trīs dienas, kamēr mūs iztirgoja kolchoziem. Brauca un ņēma, cik katram vajadzēja. Sakrāva orēs un aizveda. Mēs, 28 ģimenes, nokļuvām ļoti, ļoti nabagā kolchozā. Vīrieši visi bija karā.

Ja gribētu vispārīgi aprakstīt Sibirijas nabadzību, tad iznāktu vesela grāmata. Būdiņas visas vienādas. Velēnu jumti, vecs spainis vai pods par skursteni. Ziemā dzīvo kopā ar lopiem, jo kūts tur nav. Mūs novietoja pie krieviem, bet nevarējām tur izturēt. Tad iedeva par visiem vienu tukšu māju. Nu bija jāsāk gādāt par sevi. Viriešus nesagaidījām un nezinājām arī, kur un kam ko prasīt. Valodu maz kas prata. Es nemaz; ko ēst nav. Ko pirkt un ar ko pirkt arī nav. Iedzīvotāji bija seno izsūtīto atliekas un pēcnācēji. Runāja visādos žargonos. Plikums briesmīgs. Veikalu tur nebija, nekur neko nevarēja iegādāties. Tad nu visi sakrita uz mūsu mantām. Cita jau viņiem nebija, ko pretī dot, kā kartupeļi un piens, jo dažiem bija govs. Tad nu pret to mēs mainījām savas mantiņas līdz pēdējai. Darbā bija jāsāk tūliņ iet. Kā tur gan strādā, — ārprāts! Zeme gan tur ir nepasakāmi auglīga, tikai nav saimnieku. Uz rugājiem uzkaisa sēklu, noecē un aug. Akmeņus bērni tur nepazīst, jo tādu tur nav. Daba pasakaina. Pat mūsu dārzos tādas puķes neaug. Tīrumos zied lilijas, baltas un dzeltenas, ķeizarkroņi, pujenes, dažas sugas orhideju, kurpītes cilvēka augumā u.t.t. Pavasaros īrisu — zils. Smaržo jau tālu. Tā mēs strādājām visu vasaru līdz vēlam rudenim. Es gan slimoju, jo visa briesmīgi sapampu no klimata maiņas. Kartupeļus tur ar lāpstu stāda.

Pienāca bargā Sibirijas ziema. Drēbju un apavu nebija. Tur visu ziemu kuļ uz lauka, ka sniegs vien put. Mums, izsūtītiem, lika strādāt šķūņos pie labības vētīšanas. Bija arī daudz Pievolgas vāciešu. Tie visi bija izsūtītie.

Krieviem par darba dienu deva 75 grammi graudu. Un tā bija viņu peļņa! Bet mums to pašu nedeva, jo mēs neesot kolchoznieki. Ēdām paši savu. Bet cik ilgi pietiks, ko mainīt? Es atdevu ziemas mēteli par lietotiem filčiem. Bet ko darīsi, ja kājas salst nost, un tad darbā nevar iet.

Zog tur visi ārprātīgi, ko tik var, un mācija arī mūs zagt. Cita mums nebija ko zagt, kā tikai graudi, ko vētījām. Tie bija ar ledu un sniegu, bet mēs bērām tos, kad brigadiere neredzēja, sev zābakos, biksēs, uz krūtīm. Citreiz visa diena bija ar tādiem graudiem jānodzīvo. Miesa vakarā bija sastingusi kā kauls. Vai par velti tad ir reumatisms klāt? Rokās cimdi kļuva slapji no sniegainajiem graudiem un piesala pie rokām. Sals — 45 gradi. Vakarā mājās graudus sagrauzdējām un ar pudeli uz galda saberzām. Izvārījām ūdenī, un tas bija mūsu uzturs no dienas dienā, visu ziemu. Taukvielas neredzēju visus gadus. Par maizi nebija ko domāt. To ēda kolchozā tikai 3—4 personas. Ja iemainījām no priekšstrādnieka kādu sauju miltu, tad no tās izvārījām šķidru putru. Drēbes noplīsa, klāt nekas nenāca.

Cita starpā mums bija jāparakstās, ka mēs esam izsūtīti uz 20 gadiem. Par ko? Gaismas arī mums nebija. Vienīgais gaišums, kamēr kurējās plītī, ko paši sakrāvām, jo krievi vāra tikai krāsnīs. Ar malku bija pārāk grūti. Mēs bijām tādā joslā, kur stepe tikai sākās un vietumis bija vēl lapu koku puduri. Ja gājām darbā, tad deva zirgu malkas pārvešanai. Cērt to, kur gribi. Zirgi no bada nespēja ne ragavas pavilkt. Ko ar tādu atvedīsi? Sniegs līdz vēderam. Ceļu nav, katrs brauc, kur iedomājas. Kokus nolaist nepratām. Pašas gājām pa priekšu, ceļu iemīdīdamas, lai zirgs pa to spētu vilkt. Sniega kupenā dažreiz mājele pazuda. Sumi sēdēja uz skursteņa un sildījās. Ejas rakām pa sniega kupenām.

Vasarā zirgu nedeva. Tad tievus kokus un zarus apmetām ar sīriķi un pār plecu vilkšus vilkām mājās. Aka ir tikai viena visās sādžās. Ūdens bija jānes vai kilometru. Lopus dzen dzirdīt uz upi vai ezeru, arī ziemā; ledū izcērt garu ālīņi. Visi cieši celti ūdens tuvumā.

Mēs sākām pilnīgi noplīst. Par iemainīšanu vairs nebija ko domāt. Kā pēdējo pārdevu lauliņas gredzenu par 3 spainiem kartupeļu. Tādu plikumā, tādas skrandas es vēl nekad savā mūžā nebiju varējusi pat iedomāties. Nepieklājīgi pliki bijām. Protams, dažam bija vairāk kas līdzi, tie vilkās ilgāk. Man uz kailas miesas bija pusbrunči no neskaitāmām dažādām lupatām un maza bezroku vestīte. Tas bija viss. Es vairs darbā nevarēju rādīties. Tad deva mājās adīt armijas zeķes un cimdus. Dēlam bija tēva lielās bikses, no dvieļa šūts krekliņš un puskažociņš. Naktīs ar to abi sedzāmies, bet dienā viņam mugurā. Vizes paši pīnām. Naktīs mati piesala pie lāvas. Kreklu mums nebija 3 gadi. Es divas reizes slimoju ar dzeltēno kaiti. Aizveda uz 28 km tālo slimnīcu. Tur es dabūju kreklā gulēt. Malārija arī man bija.

Vistrakāk klājās 1944. g. pavasarī. Iepriekšējā gada vasarā bija ārkārtīgs sausums. Plašā apkārtnē viss izdega. Nebija vairs pat kartupeļu sēklai. Viens spainis kartupeļu maksāja 350—400 rubļu. Cietām šausmīgu badu. Arī krievi mira badā, kaut pēdējo govi nokāva. Mums nebija nekā. Pavasaros bērni gāja uz tīrumu lasīt vārpas, jo labību novāca pārāk pavirši. Ar kapliem pārmeklējām vecos kartupeļu tīrumus. Izsalušos kartupeļus ēdām, kamēr tie sāka pūt un smirdēt. Tā kā 1944. gada pavasarī arī krievi to darīja, tad drīzi viss izbeidzās. Līdz ko sāka augt zāle, tad ēdām to. Rakām arī visādas saknes. Varījām lapas ūdenī un kā lopi ēdām samazgas. Ziemā sāka zirgi sprāgt. Mēs zagām to gaļu. Ak, kur tā bija garda! Tik vien mēs gaļas dabūjām . . .

(Turpinājums sekos)

VĀCIEŠI PIEMIN BALTIJAS VALSTIS

Sakarāar Baltijas valstu okupācijas 20. gada dienu vācu organizācija „Tautas apvienība mieram un brīvībai" bija sarikojusi pieminas dienu Stutgartē. Sarīkojumā runāja latviešu pārstāvis R. Liepiņš un igauņu pārstāvis L. Jakobsens. Vācu organizācijas pārstāvis Dr. Petersens savā runā apskatija līdz šim vēl nepiedzīvoto krievu kolonialo politiku. Runātājs arī pieminēja, ka Vācijai esot jāizlabo tas launums, ko Hitlers nodarījis citām tautām. Tas bija norādījums uz Hitlera vienošanos ar Staļinu par Baltijas valstu iztirgošanu. . .

„MĒS DZIEDĀJĀM KĀ BĒRĒS"

Daži igauņi un zviedri, kas bija devušies kā tūristi uz Igauniju, lai noklausītos igauņu dziesmu svētkos, pastāsta savus ceļojuma iespaidus. Sākumā igauņi bijuši atturīgi pret iebraucējiem, baidījušies ar tiem sarunāties, jo noturējuši tos par komūnistu simpatizētājiem. Daži no tūristiem tomēr ieguvuši vietējo igauņu uzticību, kas tad viņiem atklājuši savas sirdis. Viens igaunis teicis iebraucējam: „Sakiet visiem, ka mēs nesvinējām jautrus svētkus. Tās bija dziesmas uz Igaunijas kapa."

Kāds igauņu students, asaras valdīdams, stāstījis, ka viņu sūta uz Kazachstanu. Viņš bijis sevišķi sašutis, ka uz turieni sūta arī studentes. Sievietēm tur esot sevišķi grūts stāvoklis, jo nenormālie dzīves apstākļi apdraudot morāli. Nereti gadoties, ka uz Kazachstanu izsūtītās meitenes atgriežoties dzimtenē ar bērnu uz rokas. Tas saskanot ar okupantu nolūkiem — iznīcināt Baltijas tautas.

VĒSTULE

uz A. ARENTS vārda saņemama LA birojā (sūtītājs Veinbergs) Nr. 413.

KANADĀ

TORONTO

DV teātris Kanadā iestudē H. Ibsena drāmu „Džons Gabriels Borkmans". Pirmizrāde paredzēta 26. novembrī.

KIČENERĀ

Darba apstākļu dēļ no DV Kičenera nodaļas valdes locekļa atteicies O. Zommers viņa vietā nāk J. Dundurs.

AGLONAS DIEVMĀTES SVĒTKI LONDONĀ (ONT.)

Kā katru gadu, arī šogad Kanadas katoļticīgo latviešu tradicionālie Aglonas Dievmātes svētki notika Londonā, Ont., kur katoļticīgie bija kuplā skaitā ieradušies no visas Kanadas un arī ASV.

Svinīgo dievkalpojumu vadīja monsiņors Strelēvičs. Kopsanāksmē vērtīgu referātu par Dievmātes kultu nolasīja prof. L. Latkovskis.

Londonas, Ont., latviešu katoļu draudzes prāv. Mozga izteica svētku dalībniekiem un rīkotājiem pateicību, atzīstot svētkus par labi izdevušamies.

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

PATEICĪBA

Pulkveža Kalpaka bataljona savienības Kanadas kopa sanēmusi sekojošus ziedojumus: no dievkalpojuma Sv. Jāņa baznīcā, ko rīkoja 1960. g. 6. martā Toronto korporāciju kopa, pieminot pirmo Latvijas armijas virspavēlnieku Oskaru Kalpaku — kollekte $53,06; no Toronto korporāciju kopas prezīdija 1960. g. 6. augustā saņemts čeks, kā daļa no atlikuma no Kalpaka bataljona 7. pieminai rīkotās balles — $130,-; ērģelnieces E. Ozols - Timermanes ziedojums, atteicoties no honorāra par spēlēšanu 6. martā, Kalpaka piemiņas dievkalpojumā — $8,-. Kopā — $191,06.

Mīļš paldies visiem ziedotājiem un mācītājam A. Lūsim par izjusto svētrunu. Tāpat pateiciba visiem atbalstītājiem, kas atcerējās vecos cīnītājus, kuru ticība Latvijai bija nesatricināma.

Kārlis Tannis,
Kanadas kalpakiešu kopas uzdevumā.

LASĪTĀJU vēstules

SVEŠA ZEMĒ — VĪZA, ŠVESAM UZVĀRDAM — IZRUNA

Latvijas Amerikā redakcijai.

H. K. LA š. g. 6. augusta n-rā pieskāries arī svešo uzvārdu pareizai izrunai un rakstībai, konkrēti minot Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra zviedrisko uzvārdu. Tā Latvijas laikā mēs bijām iemācījušies pareizi lietāt arī kādu pagrūtu zviedru uzvārdu, kas figurēja vienā no lugām, proti Ūksenšērnu. Kā likums taču jāuzlūko, ka, dodoties svešās zemēs, vajadzīgas vizas, tā svešajās valodās jāiepazīstas ar vārdu attiecīgo izrunu. Ir taisnība, tas nav katrreiz viegli, bet vai ābece arī katram tik viegli padevās?

Grību minēt pāris no politikā aktuālajiem vārdiem. Indonēzijas premjērs uzvārdā ir Sukarno. Sākumā un dažviet arī tagad redzēsit Soekarno. Tas ir tas pats, tikai holandiešu rakstībā. Italiešu ministri Scelba izrunāsim un rakstīsim Šelba.

em.

TAUTIEŠI KLAUSAITIES LATVIEŠU RADIO RAIDIJUMUS
LATVIEŠU ATBALSS
(Latvian Echoes)
no Niagaras
CHVC raidītāja
katru otrdienu
no plkst. 7—8 vakarā.
uz viļņu garuma 1600
(ar 5000 vatu jaudu)
Raidījumu vadītāja adrese:
417 DOVERCOURT RD.,
TORONTO 3, ONT.

Jūs ietaupīsit naudu un laiku ar

Alfred STIKUTS
Real Estate

izticamiem pakalpojumiem Jūsu nekustamu īpašumu iegādē.

HU 1-0431. HU 1-7103.
189 BALLIOL ST., TORONTO 7.

MOONLITE VILLA PIE BALSAMA EZERA
ROSEDALE, Ont., Kanadā
Tel.: Burnt River 16, Ring 31
SĀKOT AR 10. SEPTEMBRI atvērta tikai nedēļas nogalēs makšķerniekiem un dabas mīļotājiem.
LABA ATPŪTAS VIETA ○ PELDĒŠANĀS
SAULOŠANĀS ○ LIELISKA MAKŠĶERĒŠANA
Laipni ielūdz:
M. VESTFĀLE, E. BĀLIŅŠ un K. MAJORS

AUGSTAS KVALITĀTES VILNAS AUDUMI (16 unces)
ANGLIJAS RAŽOJUMI.
★ PAR ĻOTI MĒRENĀM CENĀM. ×
DAVID'S ECONOMY CENTRE,
231 QUEEN ST., W., (pie University Ave.),
TORONTO.

Latvijas Amerikā pārstāvis Hamiltonā,
JĀNIS GAILĪTIS,
12 GREEN MEADOW RD.,
Hamilton, Ont., tel. FU 3-7717.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.
Neizlietotos manuskriptus neuzglabās, bet uz vēlēšanos sūtīs atpakaļ, ja būs pievienota pastmarka.
Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var arī neatbilst redakcijas viedoklim.

RAKSTNIEKI ŅU

ELLES ĶEĶA K

„Kas tev mūtē?" es jautāju Larim, dzejnieka dēlam, kad tāluņa stieples otrā galā esmu izdzirdējis viņa bez runāšanas vēl citādi nodarbināto muti. Laikraksta redakcija nūle man laipni atgādinājusi, ka arī vasarā kaut ko avīzei vajadzētu uzrakstīt, un tādēļ apzvanu Ņujorkas apkārtnes rakstniekus, jo — kur citur uz karstām pēdām izrausi tematu?

„Zaļš kartupelis," atbild Laris.

Nu gan ir traki — es nobīstos pa īstam. Tēvs **Gunars Saliņš** ne tikai izlaidigi raksta par govīm, bet sācis vēl bērnus barot ar neparītieri tupeņiem.

„Tu laikam esi dikti aizņemts," tādēļ ļoti uzmanīgi viņam apjautājos.

Tā tiešām ir. Gunars vasarā, kad citi priecīgi atvaļinās, lasa lekcijas divās augstskolās reizē: Upsalas kolledžā no rītiem un Krānfordas kolledžā pēcpusdienās.

„Tad jau dzejai daudz laika neatliek?"

„Sogad jaunas dzejoļu grāmatas noteikti nebūs, bet iespējams, ka varētu būt nākamā gadā . . ." dzejnieks diplomātiski atbild.

„Es saprotu, ja nevari pat kartupeļus novārīt . . ." Tāču izrādās, ka Laris šo vegetārisko sportu sācis pieķept personīgā drauga **Linarda Tauna** „Van Goga kartupeļu ēdēju" (viņam tāds dzejolis, ref.) ietekmē.

Bet arī ar Linardu nekāda prātiga runāšana neiznāk, jo viņš — tāpat kā Gunars — ir dubultīgi aizņemts, kravādams pats savas somas, lai dzīres divu nedēļu atvaļinājumā uz Keipkodu, demokratu prezidenta kandidātam Kennedijam tuvos kaimiņos, uni palidzēdams kravāties draugam, abstraktajam gleznotājam **Zigurdam Vidzirkšķem**, kas dodas 22 mēnešu ilgā studiju ceļojumā uz Spāniju.

„Kā viens bez „Elles ķeķa" veselas divas nedēļas varēsi iztikt?" jautāju dzejniekam, dēvētam par pilsētas brūtgānu.

„Gremdēšos jūrā un Dzintara Soduma tulkotā „Ulisa" lasīšanā," viņš atbild un pacilā gra-

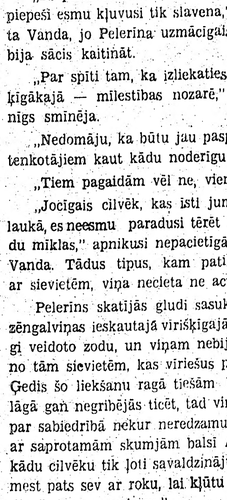

(71. turpinājums)

„Es priecātos zināt, kādā nozarē, sev pašai piepeši esmu kļuvusi tik slavena," ne sevišķi laipna Vanda, jo Pelerina uzmācīgais pētītāja skats bija sācis kaitināt.

„Par spīti tam, ka izliekaties viriškiga, tieši ķigākajā — milestības nozarē," Amorijs zinīgs sminēja.

„Nedomāju, ka būtu jau paspējusi sagādāt tenkotājiem kaut kādu noderīgu vielu."

„Tiem pagaidām vēl ne, vienīgi jūsmotājiem.

„Jocīgais cilvēk, kas īsti jums ir aiz ādas? laukā, es neesmu paradusi tērēt laiku, atminot du mīklas," apnikusi nepacietīgā un stingrā Vanda. Tādus tipus, kam patīka vizdeguniģi ar sievietēm, viņa necieta ne acu galā.

Pelerins skatījās gludi sasukātās un paisī zēngalviņas ieskautajā viriškigajā studentes sejā gi veidoto zodu, un viņam nebija šaubu, ka šī no tām sievietēm, kas viriešus paradusi saliekt Ģedis šo liekšanu ragā tiešām būs spējīgs izdā lāgā gan negribējās ticēt, tad viņš būs pazudis, par sabiedrībā nekur neredzamu cilvēku. To ko ar saprotamām skumjām balsī Amorijs teica: kādu cilvēku tik ļoti savaldzinājusi, ka viņš ir g mest pats sev ar roku, lai kļūtu dvēselē līdzīgs dievības gara vaigam."

„Par kādu cilvēku jūs runājat?"

„Vai būtu vairāki?" pret Auriņu ironisku mu nozibinājis, jautāja Pelerins. „Pagaidām laimē atzinies vienīgi Ciruļdziesma."

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. HO 3-5861,
118 DANFORTH AVE.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.,
5210 VICTORIA AVE., APT. 16.

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.,
TORONTO PL 9-0266.

LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION Limited
izdara visas parastās banku operācijas; pieņem noguldījumus un depozitus, izsniedz aizdevumus, izdara čeku operācijas.
Birojs atvērts divas reizes nedēļā no plkst. 8—10 vakarā.
Pirmdienās Sv. Andreja baznīcas telpās, Carlton & Jarvis stūrī Tel. WA 4-1563 vai HU 3-9283.
Ceturtdienās 231 Roncesvalles Ave., Venus puķu veikalā. Tel. LE 4-4645.
Pasta adrese: P. O. BOX 37, TERMINAL „R", TORONTO, ONTARIO.

PATEICĪBA

Pulkveža Kalpaka bataljona savienības Kanadas kopa saņēmusi sekojošus ziedojumus: no dievkalpojuma Sv. Jāņa baznīcā, ko rikoja 1960. g. 6. martā Toronto korporāciju kopa, pieminot pirmo Latvijas armijas virspavēlnieku Oskaru Kalpaku — kollekte $53,06; no Toronto korporāciju kopas prezidija 1960. g. 6. augustā saņemts čeks, kā daļa no atlikuma no Kalpaka bataljona pieminai rīkotās balles — $130,-; ērģelnieces E. Ozols - Timermanes ziedojums, atteicoties no honorāra par spēlēšanu 6. martā, Kalpaka piemiņas dievkalpojumā — $8,-. Kopā — $191,06.

Mīļš paldies visiem ziedotājiem un mācītājam A. Lūsiņam par izjusto svētrunu. Tāpat pateicība visiem atbalstītājiem, kas atcerējās vecos cīnītājus, kuru ticība Latvijai bija nesatricināma.

Kārlis Tannis,
Kanadas kalpakiešu kopas uzdevumā.

LASĪTĀJU
ZIŅAS
SVEŠĀ ZEMĒ — VĪZA,
SVEŠAM UZVĀRDAM —
IZRUNA

Latvijas Amerikā redakcijai.

H. K. LA š. g. 6. augusta n-rā pieskāries arī svešo uzvārdu pareizai izrunai un rakstībai, konkrēti minot Apvienoto Nāciju ģenerālsekretāra zviedrisko uzvārdu. Tā Latvijas laikā mēs bijām iemācījušies pareizi lietāt arī kādu pagrūtu zviedru uzvārdu, kas figurēja vienā no lugām, proti Uksenšernu. Kā likums taču jāuzlūko, ka, dodoties svešās zemēs, vajadzīgas vizas, tā svešajās valodās jāiepazīstas ar vārdu attiecīgo izrunu. Ir taisnība, tas nav katrreiz viegli, bet vai ābece arī katram tik viegli padevās?

Gribu minēt pāris no politikā aktuālajiem vārdiem. Indonēzijas premjērs uzvārdā ir Sukarno. Sākumā un dažviet arī tagad redzēsit Soekarno. Tas ir tas pats, tikai holandiešu rakstībā. Italiešu ministri Šelba izrunāsim un rakstīsim Selba. **em.**

TAUTIEŠI KLAUSAITIES
LATVIEŠU RADIO
RAIDĪJUMUS
LATVIEŠU ATBALSS
(Latvian Echoes)
no Niagaras
CHVC raidītāja
katru otrdienu
no plkst. 7—8 vakarā,
uz viļņu garuma 1600
(ar 5000 vatu jaudu)
Raidījumu vadītāja adrese:
417 DOVERCOURT RD.,
TORONTO 3, ONT.

VILNAS AUDUMI (16 unces)
RAŽOJUMI.
ĒNĀM CENĀM. ×
NOMY CENTRE,
, (pie University Ave.),
ONTO.

RAKSTNIEKI ŅUJORKAS VASARĀ

ELLES ĶEĶA KOKTEILIS (14)

Aina Zemdega

„Kas tev mutē?" es jautāju Larim, dzejnieka dēlam, kad tālruņa stieples otrā galā esmu izdzirdējis viņa bez runāšanas vēl citādi nodarbināto muti. Laikraksta redakcija nūle man laipni atgādinājusi, ka arī vasarā kaut ko avīzei vajadzētu uzrakstīt, un tādēļ apzvanu Ņujorkas apkārtnes rakstniekus, jo — kur citur uz karstām pēdām izrausi tematu?

„Zaļš kartupelis," atbild Laris.

Nu gan ir traki — es nobīstos pa īstam. Tēvs **Gunars Saliņš** ne tikai izlaidīgi raksta par govīm, bet sācis vēl bērnus barot ar nevārītiem tupeņiem.

„Tu laikam esi dikti aizņemts," tādēļ ļoti uzmanīgi viņam apjautājos.

Tā tiešām ir. Gunars vasarā, kad citi priecīgi atvaļinās, lasa lekcijas divās augstskolās reizē: Upsalas kolledžā no rītiem un Krānfordas kolledžā pēcpusdienās.

„Tad jau dzejai daudz laika neatliek?"

„Šogad jaunas dzejoļu grāmatas noteikti nebūs, bet iespējams, ka varētu būt nākamā gadā . . ." dzejnieks diplomātiski atbild.

„Es saprotu, ja nevari pat kartupeļus novārīt . . ." Taču izrādās, ka Laris šo vegetārisko sportu sācis piekopt personīgā drauga **Linarda Tauna** „Van Goga kartupeļu ēdāju" (viņam tāds dzejolis, ref.) ietekmē.

Bet arī ar Linardu nekāda prātīga runāšana neiznāk, jo viņš — tāpat kā Gunars — ir dubultīgi aizņemts, kravādams pats savas somas, lai dotos divu nedēļu atvaļinājumā uz Keipkodu, demokratu prezidenta kandidātam Kennedijam tuvos kaimiņos, un palīdzēdams kravāties draugam, abstraktajam gleznotājam **Zigurdam Vidzirkstem**, kas dodas 22 mēnešu ilgā studiju ceļojumā uz Spāniju.

„Kā viens bez „Elles ķeķa" veselas divas nedēļas varēsi iztikt?" jautāju dzejniekam, dēvētam par pilsētas brūtgānu.

„Gremdēsos jūrā un Dzintara Soduma tulkotā „Ulisa" lasīšanā," viņš atbild un pacilā gaitu pamatīga ķieģeļa biezumā ar Ervina Grīna eiropiski zīmētu vāku. Un tad nu skaidrs, ka atvaļinājuma dienu tik tikko pietiks, lai tiktu līdz biezās grāmatas pēdējai lappusei . . .

Jānis Krēsliņš, arī steigdamies atvaļinājumā, paņem gan līdz krietni plānāku grāmatu, taču būdams sagādājis ar to draugiem itin biezu pārsteigumu — nevienam nebija ne mazākās jausmas, ka Jankam būs grāmata. Un nu tā pēkšņi atlidojusi no Zviedrijas, „Ceļinieka" apgāda izdota — viņa pirmā dzejoļu grāmata „Tomēr, es atceros". Turklāt grāmatai vāku zīmējusi dzejnieka sešgadīgā meita Māra Krēsliņa, par kuru pasakaidrojumos sacīts, ka viņa mākslinieciski izglītojusies — Bronksas latviešu svētdienas skolas bērnu dārzā. Bilde skaidra — Janka izprātojis brūgēt ceļu uz debesu valstību ar paša bērniem . . .

Ar **Klāru Zāli** runājot, tālrunis pārceļ klusi nopietnā, romantiskā pustoņu pasaulē. Dzejniece šovasar sabiedrībā reti redzēta. Tak laikam būs bijis kāds iemesls?

„Jā," atzīstas Klāra Zāle. „Esmu sakārtojusi krājumā pēdējo 10 gadu laikā rakstītos dzejoļus."

„Kā krājums sauksies?"

„Mēness kokle."

„Un citi nodomi?"

„Gleznoju. Bet rīkot patstāvīgu izstādi pagaidām nevaru atļauties. Septembra sākumā pirmoreiz kāpšu lidmašīnā un lidošu uz Čikāgu kur man un vīram (parapsihologam Dr. K. Osim, ref.) paredzēts vakars. Es lasīšu dzejas, viņš stāstīs par gaišredzību."

(Nobeigums 8. lpp.)

VASARA

Šais dienās es pārtieku
No saules
Un zilas krāsas —
No saules kā dzeltenmaizes
Smaržīgi siltas,
Un debess un jūras dziļuma,
Ko piesmeļu pilnas saujas
Un lieku pie mutes
Kā saldas melleņu ogas.

Un, kād man iegribas
Rakstīt dzeju
Iemērcu pirkstu debesīs —
Tur, kur viszilāks,
Un pārī visām šīm dienām
Rakstu tik vienu vārdu:
Vasara.

Tik labi tā dzīvot
No debesīm, ūdens un saules,
Kad nealkst pat milestības vairs,
Ne kafijas — rūgti melnas,
Ne saldas.

1960. g. augustā.

MĀKSLINIEKA OTTO GREBŽES 15. GLEZNU IZSTĀDE TORONTO

Otto Grebžes 15., reizē arī 50 g. jubilejas gleznu izstādi mākslinieka studijā 20. augustā atklāja LNAK valdes pr-dis V. Upeslācis. Izstādē bija pulcējušies ap 100 apmeklētāju. No izstādītajām 88 gleznām izstādes atklāšanas dienā pārdotas 15. Attēlā no kr.: māc. A. Čops (pa labi) izstādē apsveic mākslinieku. Pa labi: O. Grebže katalogā pārbauda izstādītās gleznas. Izstāde mākslinieka studijā, 47 Pemberton Cres., N., būs atvērta līdz 28. augustam, darbdienās no pl. 18—23 un sestdienās un svētdienās visu dienu. **J. Kreiļa uzņ.**

SKATS PASAULES LITERATŪRĀ

KĀDAS TAUTAS APSPIESTĪBAS LIECINIEKS

I. Andriča romāns „Tilts pār Drinu".

XI

Neiespējami būtu uzskaitīt visas romānā minētās personas un to likteņus, kas raibā rindā slīd garām lasītāja acīm, sākot ar tilta uzcelšanu 16. g. simtenī un nobeidzot ar 1914. gadu. Atmiņā paliek dažas sevišķi plastiski, izteiksmīgi tēlotas ainas, piemēram, skaistās turku jaunavas Fatas drūmais liktenis: viņa ielēc Drinas upē tanī brīdī, kad viņas kāzu gājiens dodas pāri tiltam uz nemīlētā, nicinātā vīra namu.

Autors stāsta par dažādiem svarīgiem vēsturiskiem notikumiem un cilvēku traģiskajiem likteņiem ar episku mieru; viņš arī pašā sākumā nosauc savu darbu ne par romānu, bet par „Višegradas ceroniku". Viņš cenšas būt bezpartejisks, objektīvs. Par spīti serbu reliģiskajām un nacionālajām pretēšķībām ar turkiem viņš tēlo daudzus pozitīvus turku tipus: piemēram, turku garīdznieks (mulla) Ibrahims viņa tēlojumā ir iznācis simpatiskāks nekā serbu pareizticīgais priesteris. Tāpat autors cenšas būt objektīvs, runājot par austriešu okupācijas periodu Bosnijā līdz 1. pasaules kara sākumam. Viņš pasvītro, ka austrieši ienesuši zemē mieru, kārtību, tīrību, likumību un drošību. Viņi pat padomāti par to, ka laiskie, orientāli noskaņotie Višigradas pilsoņi piesavinājušies kaut ko no rietumu nenogurstošās aktivitātes. Autors atzīmē arī, ka austriešu virskundzība atnesusi Bosnijai pat zināmu materiālu uzplaukumu.

Autora episko vēstījumu par cilvēkiem un notikumiem vietām pārtrauc viņa prātojumi, bet arī tie ir ieturēti aukstā, mierīgā toni, kaut arī to saturs ir diezgan pesimistisks, piemēram: . . . „mūsu liktenis zemes virsū ir — cīnīties pret iznīcību, nāvi, trūkumu; cilvēka pienākums ir — izturēt šinī cīņā līdz galam, kaut arī tā ir bez jebkādām izredzēm . . . Šinīs vārdos ieskanas it kā franču rakstnieka Kami idejas.

Grāmatas pēdējās nodaļās, kad Andrics stāsta par vēsturiskiem notikumiem Balkānu pussalā 20. g. simteņa sākumā, viņa tonis tomēr kļūst dzīvāks, un ir jūtamas brīžiem viņa simpatijas un antipatijas — pretēji agrākajam vēsajam tēlojumam. Tēlotais laikmets jau ir arī pašā autora jaunības periods. Viņš stāsta par nacionālās apziņas pamošanos Bosnijas slavos, par izglītības attīstību, par nacionālisma un sociālisma idejām, kuras atnes uz kluso Višegradu studenti un ģimnazisti no tuvējās Sarajevas un dažādām Austrijas pilsētām. Viņš runā par dziedāšanas biedrību, lasītavu, dažādu organizāciju un partiju dibināšanu. Viņa aprakstītais savilņojums ir tik līdzīgs mūsu Tautas atmodas laikmetam un sekojošai Jaunajai strāvai! Autors dzīvi tēlo šo savilņojumu: katram Višegradas serbam, kas ir kļuvis kādas organizācijas biedrs, liekas, ka viņā mostas paslēpts, līdz šim nenojausts spēks, ka neredzamas saites vieno viņu ar citiem cilvēkiem un ka nākot, ne atver jaunas iespējas. Daudzos serbu jauniešos rodas fanātiskas ilgas pēc lieliem varoņdarbiem, pēc uzupurēšanās idejas labā. Šiem jaunekļiem liekas, ka visi Dzīves ceļi ir viņiem vaļā (tā laika grāmatās vārds „Dzīve" bija rakstīts ar lielo burtu): viņi var domāt un runāt, ko grib, un arī pārvērst savas domas un sapņus darbos.

Autors apraksta serbu jauniešu diskusijas par Austro - Ungārijas „tautu cietuma" iziršanu, par visu dienvidslavu apvienošanos ap Serbiju uz pilnīgas vienlīdzības un reliģiskas tolerances pamata (. . . „ un tad mēs radīsim darbus, kas būs mūsu brīvā darba rezultāts un mūsu rases ģenija izpausme," saka viens no viņiem).

Drinas tilts ar Višigradas pilsētu atrodas tieši pie Serbijas robežas, netālu no Turcijas. Neredzamas, bet ciešas saites vieno šīs puskristīgās, pusmuhamedāniskās pilsētas iedzīvotājus ar abām kaimiņu valstīm, un tādēļ lielie notikumi tanīs, kā piemēram, politiskā režīma maiņa Serbijā un Turcijā 20. gadsimta sākumā dzīvi atbalsojas arī klusajā Višigradā. Kā pirmais tuvā politiskā negaisa vēstnesis nāk līdz tam nedzirdēts fakts: serbu jaunekļi noplēš pie tilta piestiprināto ķeizara Franča Jozefa paziņojumu par Bosnijas un Hercegovinas pievienošanu Austrijai. It kā paša autora domas ieskanas kāda Višigradas pilsoņa prātojumos par notikušo anekšiju: jau gadu desmitiem ilgi valdības dala zemes, apmainās ar iedzīvotājiem it kā ar mazvērtīgu sīknaudu, un no katras politiskas pārmaiņas cieš cilvēki, plūst bēgļu masas no vienas vietas uz otru.

Trīs gadu simteņus Drinas tilts ir stāvējis savā vietā, nemainīgs, nesatricināts par spīti plūdiem, dumpjiem, karjem un valsts režīmu un robežu maiņām. Viņš ir bijis aculiecinieks lielajam konfliktam starp austrumiem un rietumiem, — turku valsts attīstībai un pakāpenisķam sabrukumam, ir piedzīvojis turku varas atkāpšanos Eiropā un Austro - Ungārijas izplešanos. Bet visam pienāk gals: 1. pasaules karš iznīcina arī Drinas „mūžīgo" tiltu, un līdz ar to noslēdzas vesels laikmets cilvēces vēsturē, kuru pēc autora domām varētu saukt par relatīvi mierīgu un laimīgu" („klusums pirms vētras"). Jaunā laikmeta iestāšanos autors apzīmē ar vārdu „kollektivas konvulsijas": tās pārņem un satricina masas, jo, kā gan citādi varētu nosaukt, pēc viņa domām šo pēkšņo cilvēku pāreju no viszemākiem zvēriskiem instinktiem uz visaugstāko, sajūsmas pilnas uzupurēšanās pakāpi, kurā „cilvēks pāraug pats sevi un uz mirkli skar citas augstākas sfaires?" . . .

Romāna nobeigumā autora tēlojums ir apbrīnojami dzīvs. Autors vairs nespēj sekot savam līdz šim stingri ieturētam principam — aprakstīt vēsturiskos notikumus „sine ira et studio": viņš, acīm redzot, dzīvo un jūt līdzi attēlotajiem notikumiem.

Višegradas jaunatnē svin 1914. g. vasarā savus nacionālos svētkus ar mūziku un tautiskām dejām. Gleznaini izjusti autors apraksta šīs dejas un vispārējo sajūsmu (. . . „ viss bija viena vieniga kustība, viss šūpojās mūzikas ritmā: gaiss, kuplās koku galotnes, baltie vasaras mākoņi, dzidrā, ātrā ūdens straume abās upēs . . . "). Tad nāk pēkšņi zibens spēriens no skaidrām debesīm šīni skaistajā vasaras dienā: ziņa par Sarajevas atentātu. Austrijas žandarmi nekavējoties izklīdina svētku dalībniekus.

Tūliņ pēc atentāta sākas austriešu terrors pret serbiem, kurš pakāpeniski pieaug un sasniedz kulmināciju kara sākumā. Cietumi pildās ar arestētiem serbiem; vienā nakti pazūd daudzi ievērojami Višegradas pilsoņi, jo austrieši ņem kilnieķus. Austrieši organizē pret serbiem vērstu „aizsardzības korpusu", kuŗā iestājas pilsētas tumšie, noziedzīgie elementi. Autors saka ar griezīgu sarkasmu: „Cilvēces vēsturē bieži tiek klusu ciešot piešauti varas darbi, laupīšanas un slepkavības — ar nosacījumu, ka tas tiek darīts augstāku interešu vārdā, ar noteiktiem saukļiem, un ir vērsts pret zināmu cilvēku skaitu, kuŗi nes zināmu vārdu un kuŗiem ir zināmi uzskati . . ."

Serbu nākotnes cerības rakstura šāds epizods. Kādā vasaras vakarā serbu jaunekļis Nikola Glasinčanins atvadās no savas iemīlētās jaunavas, lai slepeni dotos pāri robežai un stātos serbu armijas rindās (. . . „mūsu visu vieta ir tagad Serbijā. Mums vajag to darīt . . . jo tas ir mūsu pienākums . . . "). Vēl nesen šis jaunekļis gatavojās emigrēt uz Ameriku kopā ar mīļoto meiteni, lai tur meklētu laimi un brīvību; tagad viņš sapņo par jauno nacionālo serbu valsti, kas izveidosies pēc kara, un saka: . . . „mums būs Amerika šepat — zemē, kur varēs daudz un godīgi strādāt un kur dzīve būs labā un brīva. Tur arī mums abiem būs vieta . . . "

Pirmo reizi visā romānā, runājot par Višegradas serbu tautības iedzīvotājiem kara pirmajās dienās, autors lieto vārdu „mūsējie": līdz tam viņš savā objektivitātes tieksmē nevienu reizi nebija pieminējis savu nacionālo izcelsmi.

Beidzot austriešu armija atkāpdamās uzspridzina arī tiltu, kuŗš savā majestātiskā skaistumā bija tik līgi spītējis gadu simteņiem, plūdiem un karjem. Līdz ar to iet bojā vesela pasaule, vesels laikmets, lai dotu vietu jaunai pasaulei, jaunam laikmetam.

(Nobeigums 4. lpp.)

DRUDŽU REPUBLIKA

T. ZELTIŅA

ROMĀNS

Fr. Milta vinete.

(71. turpinājums)

Vanda viegli piesarka: „Ģedimiņš ir pļāpa. Jūs esat bijis ar viņu kopā? Kur tagad viņš ir?"

„Jau sen, kopš aizgāja pie jums, tas ir — uz jūsu istabu, lai aiznestu Aurim izdevēja atsūtītos balažu grāmatas autora eksemplārus. Šai sakarā, August, atļauj spiest tev dzīslu un apsveikt ar pirmo literāro kucenu."

„Ģedim atsūtīti mani autora eksemplāri?" brīnījās Augusts. „Tad viņš ir noziedznieks, kavēdamies man tos nodot. Tūliņ es aiziešu pats pie viņa."

„Es iešu jums līdz," pievienojās Vanda. „Ģedimiņš nekad nav stāstījis, kur un kā viņš nometnē iemitināts. Interesanti būtu redzēt, kā īsti viņš dzīvo."

„Es jums neieteiktu," Pelerīns teica balsī, kas skanēja kā slepens mudinājums. „Viņš saguldināts kopā ar tādiem robustiem tēviņiem, kas nekautrēdamies jums uzmīs uz varžacīm."

Vanda paskatījās Amorijā ar taisnu, drošu un izaicinātāju skatienu: „Robusta nekautrība kādreiz ir paciešama vieglāk par lipīgi pomādētu un safrizētu nekaunību."

„Es redzu — jūs neesat ar frizieŗiem sevišķi draugos," atcirta Pelerīns, it kā tēmēdams studentes gludajai, nesacirtotajai galvai.

Vanda izlikās to nedzirdam: „Bez tam — jūsu zināšanai — man varžacu nav." Tad viņa parāva Auriņu sev līdzi un aizgāja.

Jocīgi sašķobījis seju, Pelerīns pūlējās noturēt aiz krunkainajiem vaigiem skaļu smieklu. Šai brīdī viņš tiešām izskatījās pēc Mefistofeļa. Un varēja būt, ka Cīruļdziesmam viņš uzlaida kaklā ciemiņus taisni tādēļ, ka bija gandrīz vai pārliecināts par drauga negribot izdzertās armaņaka glāzītes iedirbi.

☆

Vēlēšanu dienas rītā Spēlmaņa cilvēki izlēca no gultām paši pirmie, runīgi un kustīgi kā atspoles šaudīdamies pa nometni. Viņi bija redzami gandrīz vai visur — ēku gaiteņos, staigājot līdzi telpu apkopēju slotām; garāžās, no kuŗām rūkdamas izbrauca transporta mašīnas; virtuvē, kur sāka jau kūpēt kafijas katli. Un tad, kad sastājās brokastu devas gaidītāju rinda, tie aplipa tai apkārt, mēģinādami vēl pēdējā brīdī ietekmēt vēlētāju prātus.

Pats Spēlmanis smaidīja kā saulīte, gādīgi apjautādamies par veselību katram, ko, satiktu ceļā, aizturēja pie svārku pogas. Bet interesēšanās par bēglīšu veselību bija vienīgi iemesls, lai sāktu stipri nopietnākas sarunas, kas skāra visu nometnes iemītnieku labklājību. Tā turpmāk lielā mērā būšot atkarīga no pašu vēlētas komitejas un padomes personālā sastāva . . .

Šī vēlēšanu dienas rīta drudžaino rosību vērojot, likās pavisam dīvaini, ka Ojārs Lubāns tai nepievērsa ne mazākās vērības. Mierīgs un šķietami vienaldzīgs, viņš jau pirms brokastīm ar apnēsātu mēteli mugurā un maksķeri pār plecu iznāca no savas istabas.

Par to bija jāpabrīnās pat Darbacim, kam zemnieka dvēsele joprojām vēl lika celties reizē ar sauli, kaut arī dārziņā, kad zeme rītos bieži bija sasalusi kā krams, nekā vairs nebija ko darīt. Viņš aizgāja pie čūčeļa tāpat pa draugam aprunāties, kas nu jau bija apvēlies par brangu vepri, tāpat pā draugam, jo cilvēku ēdiena atliekas lopiņam varēja aiznest tikai pēc brokastīm, savākdams visu, kas pašam un citiem palika pāri. Lubāns, Darbaci nometnes pagalmā ieraudzījis, pamāja viņam draudzīgi ar roku un gāja tālāk, nemaz ir nedomādams apstāties, lai parunātos par vēlēšanu lietām, gāja un aizgāja ar maksķeri pār plecu uz upi. Diena bija apmākusies, un tādā, kā zinātāji stastīja, zivis labāk ķeroties.

„Jocīgs cilvēks," kūtiņā iegājis, stāstīja Darbacis ruksim un pakasīja viņa plato, sarainо muguru. „It kā tas viņam būtu gluži vienalga, vai viņu ievēlē vai neievēlē. Paskat, kā Spēlmanītis raujas, būs jau izrunājis muti pavisam sausu."

Spēlmanis patiesi bija tik ļoti aizņemts, ka varēja pie Puķukāpostienes, kas patlaban slēdza vaļā veikalu, apstāties vienīgi īsu brītiņu. Bet vairāk nemaz nevajadzēja, jo viņiem jau viss bija norunāts. „Tātad — kā es jums teicu, kundze, neizlaidiet nevienu no veikala, neapgaismotu ar mūsu viedokli. Un esiet šoreiz devīgāka kā citām reizēm, jo katrs virs svara pirkumam piemests burkāns vai ābols mums atmaksāsies desmitkārtīgi."

„Labi, labi, it kā es pati nezinātu," atteica Puķukāposta kundze ar stipri nemierīgu sirdi, jo viņai tā sauktais Spēlmaņa viedoklis pavisam nepatika vienā punktā.

Pelēko vataino virsjaku (tādas bija izdotas gandrīz vai visiem bēgļiem) ar jostu ap vidukli ciešāk savilkusi un apsiedama balto priekšautu, saigusi viņa domāja. Kā sieviešu cilvēkam ar sirdi tas vispār iespējams — kūdīt pret visu pamestiem, slimiem un bada novārdzinātiem zaldātiņiem. Tādus pa Sudētijas ceļiem atkāpjoties bija redzējusi vācietes, noskrandušus un nogurušus, pazemīgi lūdzoties pēc rieciena maizes un krūzītes ūdens. Un šitie vēl bija pašu latviešu zēni, kā Bullītene tomēr pareizi teica — kauls no pašu kaula un miesa no pašu miesas. Katram kaut kur bija māte, kas viņus pārnākušus neatstumtu. Bet tur, kur tās bija atstātas, šodien viņi nedrikstēja atgriezties. Ar Antonu pie pašas bērniem kaut kā viņa nebija varējusi tikt (tak laikam tā bija Antona vaina), bet tādēļ lai cilvēki nedomā, ka viņai nav krūtis mātes sirds. Sai punktā ar Bulliteni bija pilnīgi vienos prātos, ka zaldātiņiem, ko atlaidis no gūsta, nometnē ir jādod pajumte. Lai Spēlmanis pūš viens pats to nesmuko stabuli, viņa gan līdzi nepūtīs. Tas esot pret likumu. Kur nu piepeši līderis kļuvis tik svēts kā eņģelis? Nebūs tak pirmā reize, kad svešas valdīšanas apvestas ap stūri. Tāpat jau vācu laikā šucmaņiem gar spicajiem degungaliem skapēja no laukiem Rīgā iekšā speķiti. Pavisam cita lieta ir ar pašmāju plānā galdiņa urbējiem un peršiņu rakstītājiem, kas arī sadomājuši tikt pie valdīšanas. Ko tādi saprot no saimniecības būšanām. Cilvēkus ar teijāteri un dzejoļiem vien nepaēdināsi. Par tādiem zinās ko stāstīt, un tas nemaz neizklausījās neticami, kad Spēlmanis apgalvoja, ka Lubāns (kā jau rakstnieks un visādu intrigu izgudrotājs romānos) pats nesmukā rakstā to putru avīzē savārījis, likdams savu sagudrojumu pārrakstīt ar svešu roku, lai varētu pēc tam ar lielu muti blamēt godīgus cilvēkus. Ne jau par tukšu velti viņš brālojas ar Pelerīnu, kam galva pilna visādiem stikiem un nikiem kā lapsai. Tāpat vai visa vējbikšu kompanija no dīlenas dienā gulšņā pa viņa bodi. Paskaties, tagad pat — droši, ne muti mazgājis, ne galvu sasukājis — līda atkal šurpu tas grēka gabals Cīruļdziesma. Izdilis kā vēja suns, bet salies iekšā ne mazāk par spaini, ar degunu pudeli badīdams līdz pašam vakaram. Fui, kaunēties tādiem vajadzēja!

Bet Puķukāposta kundze gauži vilās, būdama pārliecināta, ka Cīruļdziesma iegriezīsies Pelerīna veikalā. Viņš šorīt tam pagāja garām ar tādu šķubu, it kā tur pēkšņi būtu pamanījis agrāk nelevērotu dantiskas elles uzrakstu: „Tu, kas še ieej, atstāj cerības ārā."

Cīruļdziesma izmisis pats patlaban turējās pie vārga cerības salmiņa, jo šorīt no istabas kaimiņiem bija uzzinājis, ka vakar vakarā pie viņa atnākuši ciemiņi, kad šņākdams jau gulējies, pielējies pilns ar alu. Kaimiņi pakalpīgi — paši vēl zoliti spēlēdami — tūliņ gan solījušies viņu atmodināt, bet fidiņa, kas bijusi čalītim līdz, neesot ļāvusi. Saodusi alus dvingu, kas aumaļām vēlusies laukā no viņa guļot vaļā atvāztās mutes, fidiņa, it kā kāds būtu tai slepus iekniebis, nesusies projām. Čalītis aiziedams vēl gribējis pievākt paciņu, mēģinādams šiem ieblatot, kā tā esot viņa.

(Turpinājums sekos).

BERNIE'S SERVICE STATION

2874 EGLINTON AVE., E., TORONTO. TEL.: AM 1-5521.
VIENU BLOKU UZ RITIEM NO DANFORTH RD., IEPRETIM CBM.

Benzīns, eļļas baterijas, jaunas un lietotas riepas un kameras (tubas), cigaretes, Coca - cola un daudz citu lietu. Auto mazgāšana, ievaskošana un spodrināšana. Motora darbi tiek izpildīti rūpīgi un atbildīgi.

Labojam un atjaunojam visāda veida bremzes un trokšņa slāpētājus, kā arī veicam citus darbus. Strādā pirmās šķiras licencēti mēchaniķi ar 30 gadu praksi. Atvērta 7 dienas nedēļā no pl. 6 rītā līdz 10 vak., vai 24 stundas pēc vajadzības.

LATVIEŠA UZŅĒMUMS Tel. mājās HO 5-3613. BERNHARDS BELARS.

B & A PHARMACY

478 PARLIAMENT ST., TORONTO, WA 1-0432, WA 1-2425

Mūsu uzticamie latviešu klienti mums ir labākā reklāma.

PIEDĀVĀJAM LAIPNĀKO UN ĀTRĀKO APKALPOSANU

MEDIKAMENTI uz LATVIJU no MŪSU VEIKALA. ĀTRA PIEGĀDE

jūsu tuviniekiem un draugiem Eiropā un zemēs aiz dzelzs aizkara. VISI SŪTIJUMI APDROSINATI.

Jūs varat uzticēties: 13.000 saiņu Latviju sasnieguši 10-12 dienās.

INFORMĀCIJAI ZVANIET WA 1-0432 vai WA 1-2425 vai pienāciet personīgi. Apkalpojam klientus visur—kā Kanadā, tā ASV. Iesūtiet mums pieteikumu un mēs nosūtīsim zāles uz kuru katru vietu Latvijā tanī pašā dienā, kad saņemsim jūsu pasūtinājumu. Rēķinu piesūtīsim pēc pasūtin. izpildīšanas.

SVARĪGS PAZIŅOJUMS MŪSU KLIENTIEM:

Sakarā ar Īnturista jaunajiem noteikumiem, medikamentu sūtīšanai uz Padomju Savienību turpmāk būs nepieciešamas Padomju Savienības ārstu receptes ar atzīmi „saņemšanai no ārzemēm". Medikamentiem, kas ir izsūtīti, jānokļūst Padomijā līdz 1. oktobrim, pretējā gadījumā saiņi tiks sūtīti atpakaļ.

Lūdzu, izmantojiet vecos noteikumus un nekavējoties sūtiet medikamentus uz dzimteni. Ar gaisa pastu vecos noteikumus ir iespējams izmantot līdz 31. augustam.

L. LĪDUMA

GAĻAS UN DELIKATEŠU VEIKALS,

363 RONCESVALLES AVE., TORONTO

SVAIGA UN ŽĀVĒTA GAĻA. ◎ VISAS EIROPĀ PAZISTAMĀS DESU ŠĶIRNES. ◎ MĀJPUTNI. ◎ BAGĀTĪGĀ IZVĒLĒ DELIKATESES UN UZGRIEZAMIE.

TEL.: LE 2-8762. Veikalīem parastā atlaide.

MĀKSLAS SALONS

CREST FLORISTS

567 Mt. Pleasant Rd. — blakus Crest teātrim, Toronto.

Piedāvā:

◎ Visskaistākos un vissvaigākos ziedus — grieztus, ziedu sakārtojumus un tropiskus stādus. Pasūtinājumus pieņem pa tālruni

HU 7-0491.

Pāri ziediem lielā izvēlē

LATVJU GLEZNOTĀJU ORIGINĀLDARBI nesaistošai apskatei un iegādei pēc vēlēšanās.

Provinces likumu serijas raksts, kas ļoti var noderēt jaunkanadiešiem.

LIKUMI ONTARIO

Vai jums ir zināms, kur griezties, lai iepazītos ar attiecīgu administrāciju, kas kārto krimināl- un civillikumu lietas Ontario provincē?

Jums kā kanadietim vajaga zināt to kādas funkcijas pilda Virsprokurora departaments Ontario provincē. Šī departamenta funkcijas ir pārraudzīt krimināllikumu un civillikumu īstenošanu. Šos likumus izdod Ontario valdība. Var kādreiz gadīties, ka jums rodas vajadzība saskarties ar šiem likumiem. Tāpēc ieteicam izgriest un uzglabāt šo sludinājumu.

Virsprokurora departamentam ir sekojošas 19 nodaļas.

Director of Public Prosecutions — Šī iestāde pārrauga krimināllikumu iedzīvināšanu Ontario provincē, saziņā ar vietējiem prokuroriem.

Legislative Counsel — ir atbildīgs par likumu sagatavošanu un iedzīvotāju iepazistināšanu ar tiem.

Inspector of Legal Offices — pārrauga miertiesnešu, prokurātūru un tiesu biroju darbību.

Co-Ordinator of Justice Administration — uzrauga tieslietu izkārtojumu un kārtību dažādās tiesās.

Ontario Provincial Police — policijas dienestā ir 1849 policisti, kas valkā uniformas, un 299 policijas izpalīgi, kas komplektējas no civilistiem.

Probation Service — ir nopratināšanas iestāde.

The Ontario Securities Commission — pārzina nodrošinājumu transakcijas šai provincē.

Director of Titles — Šī iestāde pārzina īpašumu apgrūtinājumu stāvokli, ieskaitot piereģistrēšanu Ontario provincē.

Official Guardian — Šī nodaļa ir atbildīga par to, lai vecāku miršanas gadījumā uz mirēju atstātajiem īpašumiem īpašuma tiesības iegūtu bērni.

Public Trustee nodaļa uzrauga to personu īpašumus, kuŗas ievietotas garā vājo slimnīcās.

Fire Marshal nodaļa ir atbildīga par ugunsgrēku apkarošanu, tā uztur arī ugunsdzēsēju sastāvu, kas ir labākais visā britu imperijā.

Attorney General's Crime Laboratory — Šī ir viena no vislabāk iekārtotām laborātorijām visā kontinentā, kas kalpo kriminālizmeklēšanai.

Supreme Court Reporters — tie ir reportieŗi, kas atreferē tiesas gaitu.

Accountant . Supreme Court of Ontario — Šī iestāde pārzina tiesā iemaksātās naudas, kā arī dod attiecīgus rīkojumus par naudas izmaksām.

Auditor, Criminal Justice Accounts — Šī iestāde pārbauda kontu stāvokli galvenokārt vietās, kur nav uz vietas biroju, kā arī vēlēšanu komisiju kontus.

Department of Insurance (Virsprokurora tiešā pārziņā) — kārto apdrošināšanas lietas, izsniedzot licences apdrošināšanas, īpašumu pirkšanas un pārdošanas un naudas iekasētājām iestādēm, kā arī pārrauga obligāciju lietu kārtotājas iestādes. (The Mortgage Brokers Registration Act, 1960. ietvaros).

Hon. A. Kelso Roberts, Q.C. Attorney General

Tuvākus paskaidrojumus varat saņemt no:

THE DEPARTMENT OF ATTORNEY - GENERAL.

Galvenais birojs, 213. istabā, parlamenta ēkā Toronto.

OPERA UN SPĀŅU DEJAS MONTREĀLAS FESTIVĀLĀ

SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Montreālā. — Laikā, kad visai populāri bija nostāsti par spāņu pirātiem, kas ceļo pa Vidusjūras telpu, Mocartam radās ideja operai „Bēgšana no Seraija", ko varēja dzirdēt „La Commedie Canadienne" auditorijā, kas, šķiet, visideālākā vieta, kādu vispār varam iedomāties Mocarta operu uzvedumiem. Mocarta iespaidīgi uzrakstītais darbs, par nožēlu, neatplauka visā savā pilnībā. Bija trūkumi gan režijā, gan mūzikālā laukā. Pat J. Rubeša klātiene nespēja pacelt izrādes teātrālo līmeni. Leopolds Simono, kas dzirdēts vairākkārtīgi Toronto, bija vokāli lielisks Belmonts, bet teātrāli vēl ļoti pastīvs spāņu dižciltigais. Grūtā Konstances loma bija uzticēta Pjēretei Alarijai, kas vislabākos panākumus guva ar savu lielo un drāmatiski iespaidīgo āriju „Traurigkeit". Margaritas Džinjakas Blonde savā ziņā jūtami atdzīvināja izrādi ar savām komiskajām idarībām, bet vokāli to gremdēja. Pirmoreiz nācās dzirdēt jauno franču tenoru Ž. L. Pellerinu kā Pedrillo. Savai nelielajai un amizantajai lomai viņš bija kā radīts. Šķiet, bez mūzikāliem dotumiem šim dziedonim ir arī iedzimts drāmatisks talants. Abas šīs mākslas savienojot, viņš varētu reiz kļūt par izcilu operas spēku. Visubeidzot ar gandarījumu jāmin torontietis Jans Rubešs, kas savu Osminu atkārtoja tikpat iespaidīgi kā Toronto Operas festivālā.

Visneparastākā parādība šoreiz bija valodu mistrojums. Piemēram, operas beigās librets bija tulkots divās valodās — franču un angļu. Sākumā visas lielās ārijas, dueti, terceti un kvarteti tika dziedāti vācu valodā, bet recitatīvs — angļu valodā. Jāatzīst, ka šāds eksperiments bija pilnīgi lieks, kam nebija nedz praktiskas, nedz mākslinieciskas nozīmes.

Dekorātīvi izrāde fascinēja ar autentisku pieeju, kostīmu dažādību un krāsu kombinācijām. Roberts Prevosts bija tiešām grandiozi uzbūvējis turku valdnieka Selima pili, kas radīja orientālu atmosfairu visos 3 cēlienos. Spāņu - turku motīvi, kas pavadēja Prevosta kostīmos, bija teicami uztverti, kaut vietām pabāli grupu skatos. Koristu tērpi, kas dažbrīd atgādināja vāji pašūtus lietus mēteļus, neatbilda ne 16. gadu simteņa modei, nedz arī mūsdienu prasībām. Jāpiemin orķestŗa korrektais pavadījums un diriģenta Rolanda Ledūka pūles, mēģināt vienmēr panākt teicamu saskaņu starp solistiem un orķestri.

OVĀCIJAS SPĀŅU BALETAM

Pagājušās nedēļas nogalē šeit ar lidmašīnu no Madrides ierādās ilgi gaidītā deju trupa „Les Ballets Espagnols", kas jau ierašanās dienas vakarā stājās franču greznās publikas priekšā „La Commedie Canadienne" teātrī. Pirmizrāde pulcināja ap 20000 montreāliešu, kas ar ovācijām uzņēma dejotāju atjautīgo un mākslinieciski augstvērtīgos sniegumus. Šalidzinot šo trupu ar Hozē Greko dejotājiem, jāsaka, ka interpretācijā ir jūtama starpība. Greko trupa atstāj profesionālāku iespaidu, kurpretī šī trupa sniedz vienkāršākas dejas, bez teātrāliem efektiem. „Les Ballets Espagnols" sastāvā ir ap 80 mūziķu un dejotāju, kas ved līdzi divas lieliski iestudētas programmas. Pirmā vakara programmā bija 20 deju un 5 tautas dziesmas. Pēdējās izskanēja pārlieciboši, un vairākas no tām bija jāatkārto. Var tikai apbrīnot dejotāju lielo precizitāti, mūzikālitāti un temperamentu. Saprotams, visam tam pamatā ir kaut kas vairāk — neparasti spilgta technika un liela fiziska izturība. Pirmajā vakarā skatītājiem visvairāk patika grupu dejas, kas izcēlās ar soļu bagātību, virtuozitāti un krāšņajiem kostīmiem. Pretēji Greko akceptētajai solo deju formulai, šī trupa izvairās no t. s. solo sistēmas, bet gan cenšas pēc iespējas biežāk izbīdīt katru dejotāju resp. visu ansambli, rampas gaismā.

Divas flamenko dejas — „Fandango de las Hoces" un „Los Muleros . Sevillanas" izsauca ovācijas un „bravo" saucienus. Nav šaubu, ka šāda neredzēta publikas manifestācija bija papilnam nopelnīta jau ar programmas pirmo daļu vien. Šīs nedēļas sākumā trupa reprezentējās ar otro programmu, kas bija ne mazāk iespaidīga salīdzinājumā ar pirmizrādi.

+

Nesagaidījusi cerēto tikšanos, mūžīgā mierā aizgājusi mīļotā māmiņa, vecmāmiņa un vecvecmāmiņa

Lizete Dābolinš

dzim. POĻAKOVS,

dzimusi 1883. gada 26. decembrī, mirusi 1960. gada 17 augustā — Latvijā.

Dziļas sērās:

MEITA, ZNOTS un MAZBĒRNI TORONTO, MAZDĒLS RIČMONDĀ ASV, un PIEDERĪGIE LATVIJĀ un AUSTRĀLIJĀ.

Saulīt' balta, noiedama,
Ko es tevim pasacīšu.
Aiznes manai māmuliņai
Simtu labu vakariņu.

PRASA SAMAZINĀT MUITAS DĀVANU SAIŅIEM

Zviedrijas parlamenta loceklis Birge Lundstrēms nācis klajā ar prasību samazināt padomju muitu dāvanu saiņiem, ko sūta uz Padomju Savienību. Viņš ierosināja, lai Zviedrijas ārlietu ministrija stātos sakaros ar Pad. Savienību un pārrunātu šo jautājumu. Tas esot jādara, aizstāvot Zviedrijā dzīvojošo latviešu un igauņu intereses, tiem nākas izdot lielas summas, maksājot padomju muitas. Neviena cita valsts nemuito mīlestības dāvanas.

NORAIDA KRIEVU UZŅEMŠANU

Vispasaules skolotāju konferencē, kas notika Amsterdamā, Holandē, piedalījās arī divi igauņu skolotāju delegāti. Konference pārstāvēja trīs miljonus skolotāju visā pasaulē. Konferencē bija iesniegts priekšlikums uzņemt par biedriem arī Padomju Savienības skolotājus. Pret to izteicās igauņu delegāti, aizrādot, ka skolotāji Pad. Savienībā nevar brīvi izteikt savas domas. Igauņu viedokli sevišķi atbalstīja Āzijas un Āfrikas tautu pārstāvji. Nobalsošanā krievu uzņemšanu noraidīja.

Abonentu ievērībai Zviedrijā

Latvijas Amerikā abonēšanas maksu lūdzam kārtot ar

DV STOCKHOLMAS NODAĻU. BOX 220, STOCKHOLM.

LA apgāds

FILMU PASAULĒ

Montreālā (A. K.) — Turpinoties šejienes internacionālajam filmu festivālam, pagājušās nedēļas nogalē nācās redzēt vairākas interesantas un mākslinieciski saistošās ārzemju filmas lielajā „Loew's" teātrī, tieši pilsētas centrā.

Japāņu filma „Neredzamais cietoksnis" bija pirmā, kas sagādāja jūtamu vilšanos ar savu pārlieciģi nereālo saturu. Saja darbā ir runa par kādu karā sakautu ģenerāli, kas kopā ar skaistu un bagātu princesi un diviem resgaļiem mēģina no teicami maskēta cietokšņa (kaut kur kalnos) visu apslāpto bagātību resp. zeltu nogādāt pāri kādas valsts apsargātai robežai.

Visas filmas saturs centrējas tikai ap zeltu, kuŗa dēļ iznāk pat kiviņi. Beigās princese un ģenerāli saņem gūstā, bet divi pieminētie jokdari pēc pārdzīvotā zelta drudža sāk atkal dzīvi no gala, t. i., skrandās un nabadzībā. Kaut aktieŗu tēlojumi šajā filmā ir pirmklasigi un tajā daudz dramatisku momentu, tomēr kopiespaids ir samērā bāls. Gribētos teikt, ši ir līdzīga Holivūdas kovboju filmām, tikai ar japāņu spēkiem. Arī fakts, ka filma ilgst turpat 3 stundas no vietas, jo daudziem atņēma sākumā radīto interesi.

Čechoslovaku krāsu filma „Šeit nav vairs taureņu," kas aptver notikumus no 1941. līdz 1945. gadam, ir samērā īsa un ar dokumentārisku nozīmi. Tā rāda vairāku simtu nogalināto žīdu bērnu zīmējumus, kas atrasti vāciešu ierikotajās koncentrācijas nometnēs pēc 2. pasaules kara. Miro Bernats šo traģisko stāstu uzņēmis teicami, brīžiem panākot dziļu iespaidu skatītājos. Arī mākslinieciskā aspektā darbs ir lieliski izdevies. Šo īsfilmu paredzēts izrādīt Toronto un citās Kanadas pilsētās.

Ilgi gaidītā indiešu filma „Apur Sansar" (Apū pasaule) ir meistardarbs savā žanrā, spriežot pēc spēcīgā satura, fascinējošā tēlojuma un publikas atsaucības. Pēcpusdienas izrāde pulcināja ap 1500 interesentu. Vakara izrādes „Loew's" teātrī parasti ir izpārdotas. Tas nozīmē, ka katru dienu jau no pl. 6 vakarā sākas gaŗas rindas pie minētā kinēmatografa, kas spēj uzņemt tieši 2864 personas.

Filmā „Apū pasaulē" producenta un režisora Satyajeta Raija pūles ir vainagojušās ar spožiem panākumiem.

Šī filma ir pēdējā no trilogijas par Apū ģimeni un tās likstām kādā mazā indiešu ciemā. Pirmajā filmā „Pather Panchali" Apū bija vēl mazs zēns, kas dzīvoja pie saviem vecākiem un bezbēdīgi pavadīja jaukās, kaut nabadzīgās bērnu dienas. „Pather Panchali" nobeidzas ar Apū ģimenes pārcelšanos uz Kalkutu, lai rastu sev labākus darba apstākļus.

Tagad mēs Apū redzam kā jaunu cilvēku ar vēlēšanos kļūt par rakstnieku un dzejnieku. Viņš dzīvo Kalkutas „slemu" rajonā starp dūmiem, pastāvīgiem trokšņiem, noplukušām būdām un dzelzceļu tiešā tuvumā. Jaunais Apū ir it kā saaudzis ar šo neparasto pasauli, kas nepazīst kompromisu un līdzcietību. Ar laiku apstākļi jūtami uzlabojas, un Apū apprec skaisto Aparunu, kuŗa gaida mantinieka ierašanos. Dzemdības nāve priekšlaicīgi aizsauc aizsaulē Aparunu, atstājot satriektajam vīram vienīgi mantinieku — dēlu. No šī brīža Apū kļūst par klaidoni.

Nobeigumā, draugu pierunāts, viņš tomēr atgriežas savām mājās un atrod priekšā brašu puisēnu, kas, diemžēl, nezina, ka Apū ir viņa tēvs. Sākumā nelīdz arī nekāda izskaidrošanās: zēns pat apmētā savu tēvu ar akmeņiem. Galu galā, kad Apū cerības ir tikpat kā sabrukušas, mazais zēns ar tiru intuīciju atskārst savu maldīšanos un dodas tēvam līdzi pretim gaišākai nākotnei. Priekškaram aizveŗoties, skatītāji atvieglo uzelpo, ka šis dramatiskais stāsts ir laimīgi nobeidzies.

Salīdzinājumā ar agrāk redzēto filmu „Pather Ponchali", šī ir spraigāka un mākslinieciski bagātāka. Gandrīz lieki piemināt, ka filmas stiprā puse ir dramatiski aizraujošais tēlojums, ekspresīvā mūzika un lieliski fotouzņēmumi. Sevišķi par pēdējām jāsaka, ka bez tiem filmas mākslinieciskais standarts būtu krietni zemāks. Bet varbūt arī tieši tādēļ, ka „Apū pasaule" mums tiek rādīta šumānā aspektā uz pilnīgi primitīva fona, tā jo daudziem sagādās īpašu mākslinieciško baudu un vēlēšanos šo vērtīgo filmu redzēt otreiz.

ZIEMCIEŠU BILANCE

LATVIEŠU SKAUTISMA ČETRDESMIT GADI. 1917.—1957. SARAKSTĪJIS V. KLĒTNIEKS. SKAUTU APGĀDA NOZARES IZDEVUMS. 1960. IESPIESTS LAIKMETA SPIESTUVĒ. CENA $5,-.

Skautismu latviešu zemē atnesa latviešu zēni, un vēl joprojām mūsu jaunatne pulcējas zem skautisma karogiem. Kas noticis pa vidu, par to stāsta šī grāmata. Pūtuši gan tikami vēji, gan šķietami nepārvaramas aukas, bet skautisms, ziemcietis, nav iznicis. Skautisms katram, kas bijis tā rindās, atstājis kaut ko labu, vismaz jaukas atmiņas. Nav tāda, kuŗš no skautisma būtu cietis. Varbūt, šis ir iemesls, kapēc skautu kustība ir vienīgā jaunatnes kustība, kas pastāv nepārtraukti un nākusi līdzi mums arī trimdā. Pārējās jaunatnes organizācijas izzudušas un radušās jaunas.

Liela ir skautisma loma audzināšanā. Nometnes, ugunskuri, priekšnesumi, kur vien tos redzam, radušies skautisma ietekmē. Arī citu jaunatnes organizāciju vaditāji gājuši cauri skautu gaitām.

Bet nu par pašu grāmatu. Vispirms jau tanī ir daudz statistikas. Ne tāpēc, ka autors ir matēmatikas maģistrs, bet gan tāpēc, ka bez tās šādā darbā neizticami. Autors ir arī viens no latviskā skautisma radītājiem, un grāmatā var sekot, kā latviešu zēns ticis no Kiplinga „Džunglu grāmatas" līdz Valža „Staburaga bērniem".

Grāmata iedalīta posmos. Pirmais — dibināšanas laikmets — stāsta par pirmajiem pulciniem un grupām Rīgā, Jelgavā, Cēsīs, Alūksnē, Talsos; par apvienošanos organizācijā un tās nostiprināšanu. Starptautiskā skautisma laikmetā skauti vēl iet citu tautu rotaļas, rodas jaunas nozares — roveŗi, jūŗas skauti. Latviskā skautisma laikmets nostiprina pamatus īsti latviskai jaunatnes organizācijai, kas turpinās arī vienotā darba laikmetā, kur skautismu gan vairāk cieš, nekā aktīvi atbalsta.

Paēnas laikmetā skautisma nav, krievu un vāciešu papēdis izminis dzirkstis ugunskuros.

Taču koši un gaiši tās uzliesmo trimdinieku nometnēs, kur apstākļi labvēlīgi, daudz laika, vaditāju. Ļoti īpatnēja, varētu teikt, vienreizēja parādība ir Dzintarzemes skautu novads Zēdelģnemas gūstekņu nometnē, kur skautošanu aiz dzeloņdrāšu izmēģina (un ļoti sekmīgi!) ne mazāk kā 200 roveŗu un vaditāju 9 vienībās.

Skautošana trimdā sākumā notiek pašu spēkiem, vēlāk — Starptautiskā biroja paspārnē. Arī dodoties pasaules tālēs, latviskais skautisms neiznīkst, kaut daudz ir šķēršļu, gan valstu īpatnēju noteikumu, gan vaditāju trūkuma dēļ. Te nopelni vaditājiem, kuŗi labi sagatavoti un ar lielu entuziasmu apveltīti, sāk darbu tūdaļ pēc ierašanās jaunajā trimdas zemē.

Sis darbs turpinās arī tagad, ik brīdi. Notiek nometnes, kuŗsi, nodarbības — viss, lai latviešu trimdas jaunā audze arī svešumā augtu Latvijai.

Beidzot jāpiebilst, ka nekas labāk nerakstuŗo trimdas latviešu vaditāju un skautu nostāju kā Arvīda Lūša četrrindu nodaļas „Pasaules tēlās" ievadā:

„Mēs, latvju skauti, trimdas ceļos tālos,
No zemes dzimtās gribam spēkus smelt:
Mēs garā skatām mīļās latvju āres,
Kur šodien domās varam teltis celt . . ."

Grāmata iespiesta uz laba papīra, tai glīts vāks un tuvu pie 300 illustrāciju. Tikami papildinājumi — skautu zīmju attēli no pašiem sākumiem līdz tagadējam laikam; diagrammas, illustrējot skautu skaitu Latvijā un trimdā; skautu literatūras saraksts. Šī ir grāmata, kuŗai vieta katra sabiedriska darbinieka, skolotāja, jaunatnes audzinātāja, katra latviešu grāmatu plauktā.

K. Ķezbers

KĀDAS TAUTAS . . .

(Turpinājums no 3. lpp.)

J. Andriča grāmata lasās viegli, autora tēlojums ir vienmēr dzīvs, gleznains. Skaisti ir dabas apraksti: tanis ir jūtama autora milestība uz dzimto Bosniju. Traucē vienīgi daži pārāk naturālistiski sikumi, piemēram, jau minētā serbu zemnieka Radisava spidzināšanas un nāvessoda izpildīšanas akts romāna sākumā.

Ir jāapbrīno vācieši, kuŗiem ir tulkotāji, spējīgi sniegt augstvērtīgus tulkojumus no visdažādākām oriģinālvalodām, neizslēdzot pat Balkānu tautas.

Cik zinu, tad mums, latviešiem, ir tikai viena persona, kas ir spējīga tulkot jaungrieķu valodā sarakstītos literāros darbus: tā ir Salonikos dzīvojošā „Vidzemniece", kuŗas raksti bieži parādās šīni laikrakstā. Viņai, cik zināms, esot latviešu valodā pārtulkoti vairāki grieķu romāni . . . bet viņa nevarot atrast izdevēju saviem tulkojumiem.

Austra Augenberga

Sestdien, 1960. gada 27. augustā, 69. n-rs.

KO SĒSI, TO

Beļģu virskundzības izveid

Kad amerikāņu dēkainis Henrijs Stenlijs 1871. gadā, cauri Austrumafrikas džungļiem izlauzies, Tanganjikas ezera austrumkrastā sastapās ar pazudušo misionāru Dāvidu Livingstonu, tad arī bija pienākusi ūdeņiem un džungļiem bagātās Kongo upes baseina saimnieciski - politiskās „tapšanas" stunda. Stenlijs neatgriezās Afrikas austrumu krastā, bet turpināja savu ceļojumu gar Kongo upi uz rietumiem.

Viņš sastapās ar melnādainiem, kas vēl nekad nebija redzējuši „balto viru", nedz arī baltā vīra „brīnumu zīmes". Kaut gan Stenlijs bija ASV pilsonis, bet, pēc izcelsmes būdams anglis un zināms, ka ASV nav ieinteresētas Afrikas kontinentā, viņš par spogulīšiem, stikla krellēm, nažiem u. c. spīdošiem niekiem ar dažiem ceļā sastaptiem cilšu virsaišiem noliga darījumus, ka viņu cilšu un zemes labklājības nodrošināšanai šis apgabals jāpievieno Lielbritanijas imperijai, 1875. g. viņš ar lielu pompu paziņoja, ka Kongo apgabals ir gatavs pušķot britu kroni, bet nelielā britu saliņa jau tanī laikā bija izplētusi savus īpašumus pāri visam globam, un toreizējais liberāli - miermīligais premjērs Gledstons paziņoja viņas majestātei, ka viņš šai džungļu apgabalā nav ieinteresēts.

Henrijs Stenlijs tad savai „dāvanai" meklēja vērīgāku partneri, un tāds izrādījās Beļģijas karalis Leopolds II, kas savas mazās kaimiņienes Holandes bagāto koloniju dēļ savā afromanijā jau bija kļuvis par citu Eiropas galmu izsmiekla objektu. Karalis Leopolds II pieņēma Stenliju savā dienestā un nodibināja Briselē Kongo sabiedrību, kuŗa pieteica prasību uz visu milzīgo Kongo apgabalu.

Ar Vācijas kanclera Bismarka atbalstu Kongo apgabals 1885. gadā tika atzīts par Leopolda II personisko īpašumu, ar noteikumu, ka tam jābūt politiski neitrālam un bez muitas robežām. Tā karalis kļuva par lielāko zemes īpašnieku pasaulē, jo kolonija 77 reizes pārsniedza viņa pārvaldīto Beļģiju.

Kongo bagātību izmantošanā tad arī tika izlietotas visdrausmīgākās feodalisma metodes. Notika tas, ko toreizējais ASV žurnālists Džons Ginters, apmeklēdams Kongo, teica: „Visnelietīgākā neţēlība, ko kāda civilizēta un kristīga vara kādā kolonizētā apgabalā lietojusi."

Leopolds II sūtīja savus apbruņotos aģentus uz Kongo galvenokārt ziloņkaula un kaučuka savākšanai. Katram melnajam bija uzlikta zināma sagādes norma, un, kas to nespēja pildīt, tika par brīdinājumu citiem sakapāts gabalos, vai labākā gadījumā nošauts. Ja baltais kungs ar kādu strādnieku bija neapmierināts, tad parastais sods bija nocirst roku vai kāju. — „Es pats redzēju," saka Dr. Ginters, ka centīgie darba uzraugi vakaros kurvjos pārnesa nocirstos locekļus, lai tos parādītu priekšniecībai, kā čakluma lietišķos pierādījumus. Lēš, ka Leopolda II Kongo īpašumā tādā veidā nogalināti vai sakropļoti ap 8 miljoni nēģeru.

Ap 1903. gadu, kad Anglijā valdīja konservātīvie un pēc savas uzvaras būŗu karā, sāka rasties arī pēc Kongo ziloņkaula. Bet katram iekaŗojumam ir vajadzīgs „morālais ieganstš", un tāds nu varēja būt Leopolda valdība arī vai

LATVIJAS AMERIKĀ

MOD

SPIES

TOR

PIEŅEM VISĀDA VEIDA IESPIEDUMDARBU PASŪTIN

- LAULIBU un IESVETIBU IELŪGUMU
- VIZITKARTES,
- DOKUMENTUS BIEDRIBU VAJAD
- KONCERTU PROGRAMMAS,
- SARIKOJUMU BILETES,
- PLAKATUS, DZIESMU LAPIN
- GRĀMATAS un ŽURNĀLUS
- VĒSTULU VEIDLAPAS, A

u. c.

PASŪTINĀJUMUS PIEŅEM:

LA BIROJĀ, 123 HURON IELĀ, T
ONT., CANADA. TEL.:

Pasūtinājumus lūdzam nodot lai

.: AM 1-5521.
EPRETIM CBM.
trokšņa slāpētājus, kā arī vēi-
mēchaniķi ar 30 gadu praksi.
vai 24 stundas pēc vajadzības.
RNHARDS BELARS.

rā aizgājusi mīļotā māmiņa,
māmiņa
bolinš
OVS,
1960. gada 17 augustā —
Dziļās sērās:
„ZNOTS un MAZBĒRNI
TO, MAZDĒLS RIČMONDĀ
PIEDERĪGIE LATVIJĀ un
AUSTRĀLIJĀ.

LMU PASAULĒ

. K.) — ernacio- m, pa- e nācās ntas un ārzem- 's" teāt- edzamais kas sa- ar savu u. Sajā ādu karā kopā ar ncesi un a no tei- a (kaut to bagā- dāt pāri robežai. centrējas ā; iznāk ncesi un bet divi pārdzīvo- ikal dzīvi s un na- tēlojumi ēgi un ta- momentu, r samēra ir līdziga lmām, ti- iem. Arī turpat 3 daudziem interesi. filma „Seit kas aptver 1945. ga- ar doku- Tā rāda nāto žīdu atrasti vā- entrācijas mles kara. sko stāstu m panā- skatītājos. ektā darbs sfilmu pa- un citās

šu filma pasaule) ir hrā, sprie- e, fascinē- blikas at- as izrāde interesentu. w's" teātrī Tas nozī- u no pl. rindas pie kas spēj onas. ē" produ- Satyajeta gojušās ar

das latvie- u nostāju ndu noda- evadā: kimdas ce- los tālos, am spēkus smelt: jās latvju āres, ram teltis celt . . . " z laba pa- n tuvu pie ni papildi- mju atzīmēli līdz taga- ammas, il- tu Latvijā literatūras hata, kurai a darbinie- es audzinā- grāmatu K. Kezbers

Šī filma ir pēdējā no trioloģijas par Apū gimeni un tās likstām kādā mazā indiešu ciemā. Pirmajā filmā „Pather Panchali" Apū bija vēl mazs zēns, kas dzīvoja pie saviem vecākiem un bezbēdīgi pavadīja jaukās, kaut nabadzīgās bērnu dienas. „Pather Panchali" nobeidzas ar Apū ģimenes pārcelšanos uz Kalkutu, lai rastu sev labākus darba apstākļus.

Tagad mēs Apū redzam kā jaunu cilvēku ar vēlēšanos kļūt par rakstnieku un dzejnieku. Viņš dzīvo Kalkutas „slemu" rajonā starp dūmiem, pastāvīgiem trokšņiem, noplukusām būdām un dzelzceļu tiešā tuvumā. Jaunais Apū ir it kā saaudzis ar šo neparasto pasauli, kas nepazīst kompromisu un līdzcietību. Ar laiku apstākļi jūtami uzlabojas, un Apū apprec skaisto Aparunu, kura gaida mantinieka ierašanos. Dzemdības nāve priekšlaicīgi aizsauc aizsaulē Aparunu, atstājot satriektajam vīram vienīgi mantinieku — dēlu. No šī brīža Apū kļūst par klaidoni.

Nobeigumā, draugu pierunāts, viņš tomēr atgriežas savām mājās un atrod priekšā brašu puisēnu, kas, diemžēl, nezina, ka Apū ir viņa tēvs. Sākumā nelīdz arī nekāda izskaidrošanās: zēns pat apmētā savu tēvu ar akmeņiem. Galu galā, kad Apū cerības ir tikpat kā sabrukušas, mazais zēns ar tīru intuīciju atskārst savu maldīšanos un dodas tēvam līdzi pretim gaišākai nākotnei. Priekškaram aizveroties, skatītāji atvieglo uzelpo, ka šis dramatiskais stāsts ir laimīgi nobeidzies.

Salīdzinājumā ar agrāk redzēto filmu „Pather Ponchali", šī ir spraigāka un mākslinieciski bagātāka. Gandrīz lieki piemināt, ka filmas stiprā puse ir dramatiski aizraujošais tēlojums, ekspresīvā mūzika un lieliski fotouzņēmumi. Sevišķi par pēdējām jāsaka, ka bez tiem filmas mākslinieciskais standarts būtu krietni zemāks. Bet varbūt arī tieši tādēļ, ka „Apū pasaule" mums tiek rādīta šumānā aspektā uz pilnīgi primitīva fona, tā jo daudziem sagādās īpašu mākslinieciskā baudu un vēlēšanos šo vērtīgo filmu redzēt otrreiz.

KĀDAS TAUTAS . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

J. Andriča grāmata lasās viegli, autora tēlojums ir vienmēr dzīvs, gleznains. Skaisti ir dabas apraksti; tanīs ir jūtama autora milestība uz dzimto Bosniju. Traucē vienīgi daži pārāk naturālistiski sīkumi, piemēram, jau minētā serbu zemnieka Radisava spīdzināšanas un nāvessoda izpildīšanas akts romāna sākumā.

Ir jāapbrīno vācieši, kuriem ir tulkotāji, spējīgi sniegt augstvērtīgus tulkojumus no visdažādākām oriģinālvalodām, neizslēdzot pat Balkānu tautas.

Cik zinu, tad mums, latviešiem, ir tikai viena persona, kas ir spējīga tulkot jaunrieķu valodā sarakstītos literāros darbus: tā ir Salonikos dzīvojošā „Vidzemniece", kuras raksti bieži parādās šīni laikrakstā. Viņai, cik zināms, esot latviešu valodā pārtulkoti vairāki grieķu romāni . . . bet viņa nevarot atrast izdevēju saviem tulkojumiem.

Austra Augenberga

KO SĒSI, TO PĻAUSI...

Beļģu vīrskundzības izveidošanās Kongo apgābalā

Kad amerikāņu dēkainis Henrijs Stenlijs 1871. gadā, cauri Austrumāfrikas džungļiem izlauzies, Tanganjikas ezera austrumkrastā sastapās ar pazudušo misionāru Dāvidu Livingstonu, tad arī bija pienākusi ūdeņiem un džungļiem bagātās Kongo upes baseina saimnieciski - politiskās „tapšanas" stunda. Stenlijs neatgriezās Āfrikas austrumu krastā, bet turpināja savu ceļojumu gar Kongo upi uz rietumiem.

Viņš sastapās ar melnādainiem, kas vēl nekad nebija redzējuši „balto vīru", nedz arī baltā vīra „brīnumu zīmes". Kaut gan Stenlijs bija ASV pilsonis, bet, pēc izcelsmes būdams anglis un zināmā, ka ASV nav ieinteresētas Āfrikas kontinentā, viņš par spoguļiem, stiklakrellēm, nažiem u. c. spīdošiem niekiem ar dažiem ceļā sastaptiem cilšu virsaišiem noslēga darījumus, ka viņu cilšu un zemes labklājības nodrošināšanai šis apgabals jāpievieno Lielbritanijas impērijai. 1875. g. viņš ar lielu pompu paziņoja, ka Kongo apgabals ir gatavs pušķot britu kroni, bet nelielā britu saliņa jau tanī laikā bija izplētusi savus īpašumus pāri visam globam, un toreizējais liberāli - miermīlīgais premjērs Gledstons paziņoja viņas majestātei, ka viņš šai džungļu apgabalā nav ieinteresēts.

Henrijs Stenlijs tad savai „dēvanai" meklēja vērīgāku partneri, un tāds izrādījās Beļģijas karalis Leopolds II, kas savas mazās kaimiņienes Holandes bagāto koloniju dēļ savā āfromanijā jau bija kļuvis par citu Eiropas galmu izsmiekla objektu. Karalis Leopolds II pieņēma Stenlija savā dienestā un nodibināja Briselē Kongo sabiedrību, kuŗa pieteica prasību uz visu milzīgo Kongo apgabalu.

Ar Vācijas kanclera Bismarka atbalstu Kongo apgabals 1885. gadā tika atzīts par Leopolda II personisko īpašumu, ar noteikumu, ka tam jābūt politiski neitrālam un bez muitas robežām. Tā karalis kļuva par lielāko zemes īpašnieku pasaulē, jo kolonija 77 reizes pārsniedza viņa pārvaldīto Beļģiju.

Kongo bagātību izmantošanā tad arī tika izlietotas visdrausmīgākās feodalisma metodes. Notika tas, ko toreizējais ASV žurnālists Džons Ginters, apmeklēdams Kongo, teica: „Visnelietīgākā nežēlība, ko kāda civilizēta un kristīga vara kādā kolonizētā apgabalā lietojusi."

Leopolds II sūtīja savus apbruņotos aģentus uz Kongo galvenokārt ziloņkaula un kaučuka savākšanai. Katram melnajam bija uzlikta zināma sagādes norma, un, kas to nespēja pildīt, tika par brīdinājumu citiem sakapāts gabalos, vai labākā gadījumā nošauts. Ja baltais kungs ar kādu strādnieku bija neapmierināts, tad parastais sods bija nocirst roku vai kāju. — „Es pats redzēju," saka Dr. Ginters, ka centīgie darba uzraugi vakaros kurvjos pārnesa nocirstos locekļus, lai tos parādītu priekšniecībai, kā čakluma lietiškos pierādījumus. Lēš, ka Leopolda II Kongo īpašumā tādā veidā nogalināti vai sakroploti ap 8 miljoni nēģeru.

Ap 1903. gadu, kad Anglijā valdīja konservātīvie un pēc savas uzvaras būru karā, sāka raudzīties arī pēc Kongo ziloņkaula. Bet katram iekarojumam ir vajadzīgs „morālais ieganstš", un tāds nu varēja būt Leopolda II briesmu darbi, kuŗu slava jau sen gāja pāri Kongo robežām. Lai šos faktus sakopotu, Anglijas valdība iecēla Kongo par konsulu kādu jaunu un cilvēcīgām idejām bagātu vīru Rodžeru Kasementu, kuŗu vēlāk paši angļi pakārā par simpatizēšanu īru brīvības kustībai. Kasements, apceļodams Kongo, tieši uz vietas savāca visus noziedzīgos faktus, liecības, fotokopijas u. t. t., kas ar nosaukumu „Kongo briesmu darbi" tika nodoti Anglijas valdībai, lai vērstos pret Leopoldu II.

Pēdējais, redzēdams sevi iedzītu morālā strupceļā, izšķirās par savas Kongo „muižas" nodošanu Beļģijas valstij, kas notika 1908. gadā. Šīs pārmaiņas ievērojami uzlaboja Kongo iedzīvotāju stāvokli, un drīzumā sekojošais 1. pasaules karš izjauca Anglijas plānus Kongo.

Bet, kā visas koloniālās varas, tā arī Beļģija nebija ieinteresēta okupēto iedzīvotāju garīgās vai nacionālās pašapziņas veidošanā. Tāpat kā savā laikā muižnieki ieskatija latviešu zemniekam augstāku izglītību par kaitīgu, tā arī beļģu Kongo administrācija izbeidza gan necilvēcības un uzlaboja darba apstākļus, sevišķi pēc Otrā pasaules kara, kad šīni zemē atklājās milzīgas urāna bagātības, bet pašus iedzīvotājus gribēja noturēt neziņā, tādā kārtā cerot, ka melnajiem nekad neradīsies tieksme domāt vairāk par ko citu, kā tikai par darbu un maizi. Beļģu politika īsumā bija apejies ar nēģeri pieklājīgi, bet nedod viņam vairāk izglītības, nekā tas nepieciešams tam darbam, ko viņš prieks tevis strādā. Melnie nekad netika informēti par to, kā cilvēki dzīvo pašā Beļģijā, tāpat pastāvēja aizliegums melnajiem no Kongo iebraukt Beļģijā, bet, ja kāds Kongo nēģeris tika notverts Beļģijā, piem., kā matrozis nelegāli iekļuvis kādā ostā no kuģa, tad tādam uz visiem laikiem bija jāpaliek Beļģijā.

Tādēļ arī nav jābrīnās, ka pat vēl 1957. gadā no vairāk kā 12 miljoniem kongolēziešu tikai 3 bija ar augstskolas izglītību! Tāpat iezemieši netika apmācīti nekādiem, pat nenozīmīgākajiem pārvaldes vai izglītības uzdevumiem, un pat visā Kongo 25.000 vīru armijā nebija neviena virsnieka, bet komandējošais 1000 bija no Beļģijas. Pati armija tika rekrutēta no rupjākajiem elementiem, tā kā, piem., daži vietējie noziedznieki izpirka savu pārkāpumu ar iestāšanos armijā, kuŗā baltā virsnieciba bija nodibinājusi bargu disciplīnu, lietojot miesas sodu.

Tādā ceļā tad nu Beļģijas valdība cerēja pasargāt savu bagāto koloniju no kaitīgās nacionālās atmodas un neatkarības prasību strāvām. Vēl līdz 1958. gadam, kad daža laba angļu un franču kolonija Afrikā jau bija kļuvusi neatkarīga, Kongo neļja vēl pat organizētas opozicijas pret beļģiem, nerunājot nemaz par kādu neatkarības kustību.

Taču laikam modernās propagandas viļņi tomēr slepeni bija skolojušī beļģu patriarhālās politikas patumšos pamatus, un pēkšņi 1959. g. 4. janvārī koloniju illūzijas tika sacītas ar melno nemiernieku asinīm: 49 krituši, 290 smagi ievainoti . . .

Šī notikuma negaiditais pēkšņums pilnīgi pārsteidz un līdz apjukumam šokē Beļģijas koloniju ministriju; no pēdējā beļģu valdība arī vairs neattopas un jau nākošajās dienās apsola kongoliešiem tālejošas reformas.

Tālākie nemieri stāvokli vēl vairāk pasliktina, un 1959. gada oktobrī Kongo neatkarības sākums tiek nolikts 1964. gadā. Taču tumšā un nospiestībā turēto melno viru ausis ir jau pieklieģtas ar provocējošiem brīvības saukļiem, un viss šis, koloniju politikas cilšu un novadu rivālitātēs saskaldītais mudžeklis nevēlas gaidīt vairs ne dienu.

Vēl gan Briselē notiek apspriedes, vai melno revolūciju nevajadzētu apspiest ar ieročiem, bet beļģu metropole jūtas par mazu, lai riskētu Maskavas - Ungāriju vai Parīzes — Alžīriju, un 1960. g. janvārī Beļģijas valdība apsola Kongo neatkarību šī gada 30. jūnijā. Viņas vienīgie trumpji saimniecisko interešu nodrošināšanai paliek 1000 beļģu virsnieki, kas komandē Kongo armiju un trīs savstarpēji sanaidotie Kongo brīvības kustības vadoņi: sociāldemokrats Lumumba, tā sauktais tradicionālists Kasavuba un beļģu urāna akcijās ieinteresētais kongolēzietis vienīgais „biznismens" Čombé.

Bet jau pirmajā neatkarības dienā no šaubīgajiem elementiem izveidotā, „disciplinētā" armija saceļas pret beļģu virsnieku un „izmanto" brīvību pēc saviem ieskatiem. Notiek laupīšanas un izvarošanas. Tālākā norise jau ir pārāk zināma.

Vienīgais, ko beļģi ar franču, angļu un daļēji ASV klusu akceptu vēlētos panākt, — atšķelt izrakteņiem bagāto Katangas provinci, bet vai Čombé būs veiklāks un sekmīgāks savā politikā par Andrievu Niedru, to rādīs nākotne. Tikai viens ir skaidrs, ja vēro pēdējos 100 gadus Kongo vēsturē, — vecajam sakāmvārdam arvien vēl taisnības spēks: ko sēsi, to pļausi . . .

Va-Pe-

LUDMILLA ŠEPE DZIEDĀS ARĪ KANADĀ

Ziemeļamerikas turnejas ietvaros, 12. novembrī māksliniece dziedās Toronto, bet pirms tam Londonā, Hamiltonā un Montreālā. Klavieņu pavadījumus veiks pianists Okolo Kulaks.

Programmā Jāņa Mediņa un jauno skaņražu darbi, kā arī ārijas no operām un operetēm

Koncerti Kanadā notiks TLB sarīkojumā.

ASPRĀTĪGAIS ĢENERĀLIS

„Brīvības un miera spēki savaldīs aizrāvušos agresorus . . . ", komūnistiskajiem intervētājiem paskaidrojis ģenerālis Jānis Balodis.

Nelietībās, šantāžā, neķītrībās, dezinformācijā un melos nepārspējamā čekistu lapele „Dzimtenes Balss" kādā savā š. g. jūlija numurā (55./441.) zināmos un viegli caurredzamos nolūkos sniedzot „interviju" ar ģenerāli Jāni Balodi, apstiprina ziņas, ka šis ievērojamais latvietis un izcilais karavīrs, par spīti ievērojamai gadu nastai, ir pārcietis ilgus, grūtus cietumnieka un izsūtītā gadus un tagad uzturās Latvijā — kaut kur Vidzemes jūrmalā. Minētā lapele, kuŗa savus rakstus parasti puško ar bagātīgu, ne reti viltotu bilžu materiālu, „intervētā" ģenerāļa foto attēlu tomēr nesniedz — jo tas, droši vien, ar visu retušējumu būtu pārāk satriecošs . . .

Protams, ne ar pušplēstu vārdu „intervētājs", kāds A. Ezers, nepastāsta, kur un kā ģenerālis Jānis Balodis ir pavadījis pēdējos 20 gadus — un, tagad nav arī iespējams īsti izpētīt, ko daudz pārcietušais ģenerālis īsti ir teicis un ko „intervētājs" ir piedzejojis, lai negaistošās slavas vainagoto Balto ģenerāli mēģinātu kaut kā kompromitēt latviešu trimdinieku un emigrantu acīs. Bez šaubām, cita starpā, tas ir bijis viens no galvenajiem „intervijas" mērķiem, jo tiek apgalvots, ka ģenerālis Jānis Balodis 2. pasaules kara laikā esot komūnistiem iesniedzis priekšlikumus — kuŗi gan tikai izpelnījušies atzinību — kā sekmīgāk izvērst partizānu darbību vācu okupantu aizmugurē. Šis paša „intervētāja" apgalvojums, kuŗš mūsu sabiedrībā var radīt dažādas diskusijas un dažnedažādus neauglīgus minējumus, protams, ir uzņemams ar vislielāko skepsi, īpaši tādēļ, ka ģenerālim Jānim Balodim pašam šīnī un citos jautājumos tagad nav nekādas brīvas izteikšanās iespējas — taču tālākajā, tiešajā „intervijas" daļā, kuŗā patiešībā ir tikai pāris teikumi, ar gandarījumu jākonstatē, ka komūnistiskie lielinkvizātori ģenerālim Jānim Balodim nav spējuši ne „izmazgāt" smadzenēs, nedz arī viņu pārvērst par komūnistiskās melu propagandas paklausīgu kalpotāju, par spīti tam, ka viņš saņemot pensiju.

Kā redzams no nedaudzajām un strupajām atbildēm „intervētājam", tad ģenerāļa Jāņa Baloa galvenā nodarbošanās tagad esot grāmatu lasīšana, un vienīgā vēlēšanās — aizbraukt līdz dzimtajai Trikatai, lai apciemotu savu vecāku kapa vietu . . .

Tīri kā par brīnumu „intervētājs" nav licis (vai nac arī spējis pavēlēt un piespiest . . .) ģenerālim nogānīt neatkarīgās Latvijas laikus un slavēt tagadējos „sasniegumus un laimi", ar ko mūdž visi „Dzimtenes Balss" stulbi melīgie raksteļi. Savu līdzšim nesalauzto garu, lielisko lojīgiku un diplomātisko asprātību — uz kuŗas pamatīgi ir uzķēries nožēlojamais „intervētājs" līdz ar garīgi aprobežotajiem „Dzimtenes Balss" redaktoriem un čekistiem — ģenerālis Jānis Balodis ir ļoti labi parādījis tur, kur „intervētājs" ir viņam sācis reizami uzbāzties ar politiskas dabas jautājumiem. Diplomātiski — patiesībā nekā nepasakot, pačaļojis par ar trim kiniešiem, kas spējuši iekarot Everestu u. t. t., ģenerālis Jānis Balodis neko kaunīgi nelietīgos jautājumus beidzot ir atbildējis ar īsu kopsavilkumu: „Brīvības un miera spēki savaldīs aizrāvušos agresorus . . . "

Šo teikumu, kuŗš tad nu „intervētājam" ir paticis un, kā redzams, arī ļoti apmierinājis — viņš tālāk mēģina izlietot savām vienreizēji nekaunīgajām kompromitēšanas, šantāžēšanas un citām līdzīgām komūnistu vajadzībām, nemaz neaptverot, ka ģenerālis viņu ir smalki izjokojis . . .

Nevienam — arī mucā turētajiem un pa spundi baroţajiem caurmēra Padomijas pilsoņiem — taču nav vairs ne mazāko šaubu, ka tagad aizrāvušies agresori (pasaules komūnistiskās revolūcijas vārdā!) ir meklējami un atrodami tikai vienīgi Maskavā — Kremlī.

Līdz ar to divdesmit gados garīgi nesalauztais latvju tautas Baltais ģenerālis Jānis Balodis saviem neģēligajiem tīncinātājiem ir netieši, bet nepārspējami atklāti pateicis savu, mūsu un vīsas verdzinātās latviešu tautas nesatricināmo pārliecību, ka pasaules brīvības un miera spēki šos Maskavas aizrāvušos agresorus savaldīs . . .

Pareizi un labi rūkts, lauva!

V. Aks.

PALĪDZĒSIM VIŅAM PĀRPELDĒT ONTARIO EZERU

Tālivaldis Ozolcelms gatavojas maratondistancei

Augusta mēnesis ir Ontario ezera peldētāju „medus mēnesis". Līdz ar sauli, Toronto iedzīvotāji, kas nav piesaistīti pie darba ar laiku un vietu, savu brīvo laiku pavada ezera pludmalē. Kamēr lielie „pārtiek" vairāk no saules, mazie plunčojās viļņos cauru dienu, bet lielākās vai mazākās peldēs dodas peldētāji, kam sava prakse un māka.

Ezera krastā daudz arī latviešu. Atspiedies uz betonētas sienas Skarboro līcī redzams arī mūsu gleznošanas lielmeistars Jānis Tidemanis ar savu dailo kundzi Anastasiju. Viņi abi nobrūninājušies kā kādreiz franču Rivjērā. Kad apjautājos, kā ir ar peldēšanos, vecmeistars atjoko: „Kas reiz peldējis Nicas līčos un Bulduros, tam te jāiztiek ar kāju pēdu paslapināšanu." Toties viņa kundze ūdenī jūtas kā zivs.

Tomēr visvairāk ezera ūdeņus iecienījis mūsu tālpeldēšanas rekordists Tālivaldis Ozolcelms, par kuŗa sasniegumiem savā laikā rakstījuši arī Rīgas sporta izdevumi. Bija sagadījies tā, ka Ozolcelms pa Skarboro līci mums aizpeldēja garām kā motorizēta laiva, rokas vēdinādams kā vējdzirnavu spārnus. Todien viņš savā rutīnas darbā „paslapinājās" ūdenī apaļu stundu. Bija tāda sajūta, ka viņš gatavojas kādam lielākam peldējumam. Nākamā dienā sarunāju, ka varēšu pievienoties viņa laivas pavadonībai. Mūsu starts sākās Port Kreditā 15 jūdžu distancē. Esam četri latvieši. Viens stūrmanis, otrs airētājs, trešais pārtikas vīrs, un ceturtais pats peldēšanas meistars. Kurss: tieši uz Sav. Valstu krastu. Pretim pūta ap 15 jūdžu stingrs vējš. Ozolcelms uzmauca savas stikla acenes, ausīs iespieda kaut kādus korķus, un peldēšana sākās. Jau pēc divām stundām airētājs sāka „čikstēt". Lai tiktu līdzi peldētājam, bija jāairē ar divu jūdžu stundas ātrumu.

Trešajā jūdzē mainās spēka viri pie airēm, bet peldētājs uz priekšu virzās ar vienmērīgiem 60 rokas vēzieniem minūtē. Brīžiem viņa kāju pēdas darbojas virs ūdens, bet galva šķelē ūdeni, un tikai retos gadījumos redzams, kā peldētājs iekampj gaisu un to kopā ar ūdens burbuļiem izsviež nedaudz zem ūdens virsmas.

Pirmajā uzkodē uz ūdens stēka vietā Ozolcelmam pasniedzām vistas kāju, bet kad tā notiesāta, sekoja krūka ar karstu medus ūdeni. Bija jāpabrīnās, kā visu to tik ērti var izdarīt uz ūdens. Rodas iespaids, ka Ozolcelms sēdētu krēslā pie galda. Šādās reizēs peldētājs nokavējas apmēram par trim minūtēm.

Uzturot tempu pāri par 10 jūdžu distancē, peldētājam šādi azaidi nepieciešami ik pēc 2 stundām. Drīz esam vairāk kā 7 jūdzes no krasta. Toronto liekas tikai svītra, kuŗu miglaini papildina namu kluči. Atceļā vējš mums palīdz, un arī peldētājs peld ātrāk. Brīžiem tiek peldēts ar 3 jūdžu stundas ātrumu. Viri laivā pārrunā, ka šādā ātrumā no Montreālas uz Toronto brīžiem solo slavenā soļotāja un „zāles ēdāja" Dr. Barbara Mora. Bet ūdenī katrs „solo" ar četrām kājām, un ķermenis pārvietojas ar mazāku piepūli. Bez tam no peldētāja prasa, lai viņa ķermenis ūdenī justos kā gultā. Pa starpām peldētājam uz tāfeles ziņo par laiku un nopeldēto distanci, pasaka arī kādu joku.

Visā peldējuma laikā Ozolcelms ieturējās 7 reizes, notiesādams 6 vistu kājas, 4 banānus un 8 krūkas medus ūdens. Distanci veicām 6 stundās ar nedaudz minūtēm. Krastā viņš izkāpa pilnīgi svaigs, bet laiviniekiem — likām mugurām un tulznainām rokām.

Bet šāds piedzīvojums bija tā vērts. Šāda peldēšana prasa milzums laika un uzupurēšanos. Negadās arī viri, kas biežāk varētu peldētāju pavadīt līdzīgās distancēs. Tādās reizēs Ozolcelms

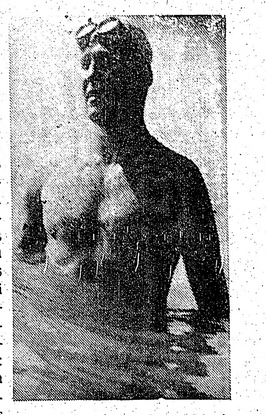

It kā būtu tikai ūdenī saslapnājies, bet patiesībā Tālivaldis Ozolcelms pēc 15 jūdžu rutīnas peldējuma izkāpj Ontario ezera krastā pie Port Kreditas.
A. Kalniņa uzņēmums

peld uz savu roku, turoties krastu tuvumā. Tā viņš appeldējis visus Ontario krastus un tuvākos ezerus Toronto apkārtnē.

Kāds ir pašreizējais tālpeldētāju stāvoklis Toronto? Tas nav sevišķi rožains. Nedaudz gadu laikā to sagandējuši naudas kārigie menedžeri. Menedžeri pelnījās, bet sportistiem par viņu pūlēm atsvieda nožēlojamus grašus. Drīzi radās stāvoklis, kad peldētāji savus menedžerus boikotēja. Bet ar to nekas nebija glābts. Tie paši vecie pārcelušies uz Angliju, un Toronto palikusi bez vērienīgiem ūdens sporta veicinātājiem.

Bet kārtīgu sportsmeni no peldēšanas nevar atturēt. Tāds ir arī Ozolcelms. Ja neradīsies kāds, kas šīnī sezonā būs piepalīdzīgs, Ozolcelma lielisko gatavību neviens arī neslavēs. Ir taisnība, ka ar spējām vien šinī zemē neko nevar uzsākt, ja nav istā vietā un laikā kāds, kas visu iedzīvina. Būtu patīkams žests, ja vienam otram latvietim, kuŗam ūdens sports ir sirdslieta un kas aprūpē kādas palielākas motorlaivas, šīnī gadījumā varētu nākt talkā un Kanadas nacionālās izstādes laikā atvēlēt vērienīgu pakalpojumu tirai latviešu sporta propagandas lietai. Vārdu varētu teikt arī latviešu sporta biedrības Toronto, kas kopīgi šo problēmu atrisinātu vienā vakara kopsēdē. Ja Ozolcelmam dotu iespēju pārpeldēt Ontario ezeru Kanadas nacionālās izstādes laikā, vai tā nebūtu latviešu sporta lielākā propaganda? Arī pati izstādes sporta komiteja eventuālam ezera peldējumam apsolījusi ierādīt īpašu atzimību.

Šāda propagandas peldējuma iespēja ir tikai daļēji segtas motorlaivas jautājums. Īrējot motorkrūzeru ar degvielām un tā vaditāju uz 24 stundām, izmaksa ir $200,-. Tā ir cena, par ko varētu nopirkt nesamaksājamu latviešu vārda publikāciju Toronto lielajā presē. Laikraksti „Toronto Daily Star" un „Telegram", kā arī vietējās radio stacijas apsolījušas atbalstu šī peldējuma plašākai rekāmēšanai. Arī Toronto TV stacija apsolījusi savu daļu, ja tikai tāds peldējums sāksies. Peldēšanas maršrūts tādā gadījumā būtu ar starta vietu Sav. Valstu piekrastē un finišu — Toronto, Kanadas nacionālās izstādes novietojumā. Pēc paša Ozolcelma domām, viņš šo 32 jūdžu garo distanci domājot nopeldēt aptuveni 20 stundu laikā.

Kā lai mēs šīnī gadījumā nepiepalīdzētu viņam veikt to, ko mēs ar naudu nopirkt nevaram? Tautieši no tālās Labradoras viņa iecerētam Ontario ezera peldējumam atsūtījuši labākos vēlējumus un pievienojuši roņa taukus, kas šādam peldējumam nepieciešami. Vai arī kāds no Toronto tautiešiem nevarētu piedāvāt savu palīdzību, kas mums visiem sagādātu patikamu prieku, ja ievērojamo pasākumu būs veicis latvietis ar latvieša palīdzību? Neatkarīgi no organizācijām, visi, kas būtu noskaņoti šo mērķu atbalstīšanā, lūgti sazināties ar laikraksta Latvija Amerikā redakciju. Ego.

Savienotas VALSTIS

ČIKĀGĀ

Sestdien, 27. augustā, Guntis Plūme salaulājies ar dailo Minjonu Mežraupu.

Brauksim uz skaisto Valparaiso. Illinojas latviešu palīdzības b-ba riko svētdien, 4. septembrī izbraukumu uz Valparaiso, Indianā, 1014 Linwood Ave. Jaukais zemes stūrītis jau sen vilinājis tautiešus. Soreiz aicinājums nāk no paša īpašnieka. Nokļūšana turp viegla: var braukt ar Graygound autobusu, kas atiet no 20 E. Rondolph Leaves, pl. 8,30 no rīta, Continental Trailways autobuss atiet no 20 E Randolph Leaves pl. 10,45 pr.p. Ar privātmašīnām jābrauc pa 30. ceļu. Par cienastiem un atspirdzinājumiem gādās.

KALIFORNIJĀ

6. jūnijā Oklandē — Kalifornijā nodibinājās vīru koris „Krivs", kas sastādās no bij. Ziemeļkalifornijas latviešu biedrības paštērbības kopas vīru kora dalībniekiem. Kora priekšnieks ir Valdis Gulbis, 3225 Dakota St., Oakland, Calif., bet kora diriģents Leonards Bērziņš.

Agronoms Edgars Eglīte 24. jūlijā radu un draugu pulkā savā īpašumā Burlingamē — Kalifornijā atskatījās uz 70 mūža gadiem. Edg. E. ir kalpakietis un korporācijas „Tālavija" loceklis. Latvijā viņš vadīja Lauksaimniecības izmēģinājumu staciju Priekuļos.

Vasaras nometne Ziemeļkalifornijas latviešu bērniem notiks no 28. augusta līdz 3. septembrim skolotāja R. Lāča vadībā.

SIETLĀ

Lielajā „Seafair" šacha turnīrā Sietlā, piedaloties 52 šachistiem, uzvarēja Viesturs Segliņš ar 5½:½ rezultātu. Dalītajā otrā vietā palika Ivars Dalbergs no Portlandes un divi amerikāņi — Dr. Gordons no Losandželosas un Vašingtonas valsts čempions Mekkormiks, katrs ar 5 uzvarām un 1 zaudējumu, gūstot 5:1 punktus. Pārējiem latviešu šachistiem tik labi neveicās. I. Simanis no Kalifornijas un V. Šmits no Sietlas „paturēja savu", katrs nobeidzot turnīru ar 3:3 rezultātu.

KALAMAZŪ

Latviešu skola mācības gadu uzsāks 10. septembrī, plkst 1,30 p.p., Latviešu draudzes namā, 828 S. Rose ielā. Mācības notiks ik sestdienu no pl. 1,30 līdz 5,30. Skolu arī turpmāk pārzinās A. Kaugars, pēc skolotājiem darbosies: M. Grāmatiņa, M. Paudrupe, L. Sinte, A. Zuika, L. Muižniece, M. Kāpa, I. Vinklers, G. Kenģe, J. Zuika, A. Purmalis un A. Piebalgs. Skolas bibliotekāre M. Zadiņa. Jauni skolēni var pieteikties visās klasēs.

Skautu vienības, mazskautu pulciņš un dižskautu kops jau vairākas āra nodarbes izdara J. Ziemeļa ģimenes plašajā dārzā, kur ierodas arī skautu vecāki. Laipnā namamāte viesus pacienā ar pašaudzētiem augļiem, bet namatēvs iepriecina ar latviešu skaņu plašu mūziku. Skauti gatavojas lielajai nometnei.

Māc. A. Piebalgs kristīja Visvalža un Rutas Kupšu dēlu Visvaldi Pēteri.

Sv. Jāņa ev. - lut. latviešu draudzei 1. augustā Riversides kapu latviešu nodalījumā notika kapu svētki.

17. augustā latviešu skautu vienības vadītājs J. Kesteris atskatījās uz nodzīvotiem 55 gadiem.

Kalamazū ev. - lut. latviešu draudzē māc. A. Piebalgs bez jau iesvētītiem jauniešiem šīni vasarā vēl iesvētīja māsas Astrīdi un Inesi Bišofas. — ārsta Kentakijā Dr. J. Bišofa meitas. Astrīde pavadīja šeit brīvdienas, ierodoties no Sveices, kur studē.

GRAND RAPIDI (MICH.)

Daugavas Vanagu centrālā valde par sekmīgu darbību organizācijas labā piešķīrusi atzinības rakstu bijušam vietējās apvienības priekšsēdim Jānim Radziņam. Pēdējais ar nelielu pārtraukumu apvienību vadīja vairākus gadus.

Latviešu ev. - lut. draudžu apvienības vidienes apgabala jaunatnes dienās Čikāgā no Vienības draudzes piedalījās stud. Theol. I. Gaide, Paulis Lazda, Vija Stokmane, Imants Stātāns, Vilnis Strazdiņš.

Draudzē kristīts Arnolds Rupmejs-Ruperts, Arnolda un Līgas dēls.

13. augustā beidzās Grand Rapidu un apkārtnes ev. - lut. draudzes organizēta bērnu vasaras nometne pie Vilku ezera Moskigenas apkaimē ar māc. Kr. Hermaņa vadīto svētbrīdi, daudziem savstarpējiem atvadu sveicieniem un velejumiem atkal tikties citu gadu. Nometnes vadība tās organizētāji un bērnu vecāki var būt apmierināti, ka pavaicāts atzīstams posms bērnu latviskās audzināšanas labā. Protams, par pašu nometnes dzīvi visvairāk bija iepriecināti pasi berni, kas velejas, kaut tā būtu turpmajusies krietni ilgāk. Zināmu disonanci nometnes dzīvē ienesa amerikāņu jauniešu grupu ierašanās dažus vakarus, trokšņojot, mēģinot izprovocēt uz kildām un pat uz kautiņiem. Bērnu svētku nobeigumā vakarā šo amerikāņu jauniešu uzvesnās kļūva pat tik uzmācīga un nelīganiska, ka nometnes vadītāi nācās izsaukt policiju, kas 12 no tiem apcietināja. Izrādījās, ka šie jauniesi, daži jau 20 g. vecumā, bija 5 auto mašīnās ieradušies no citurienes, lai traucētu naktis vasarnieku dzīvi un eventuāli izdaritu dažādas nozieedzības.

Vienības draudzes locekļu izbraukums pie Guan Lake notika 14. augustā, un tajā piedalījās ap 70 zaļumnieku. Dāmu komiteja bija gādājusi par garšīgu cienastu. Kā lielie, tā maziev varēja dažādi izklaidēties, spēlēt bumbu un peldēties.

11. augusta rītā savā dzīvoklī ar trieku mira 80 gadus vecais baldonietis Jēkabs Irbe. Viņš vairākus gadus slimoja ar kādu iekšēju audzēju un daiēji tam bija laupītas kustības spējas. Aizgājēju uz pēdējo dusu izvadīja 13. augustā no Ēdžebines bēru nama uz Vūdlavna kapsētu māc. Kr. Hermanis. Bija atvadu ziedi un krietns pulciņš pavaditāju. Pēc nelaikā sēro dzīvesbiedre, divas meitas Savienotajās Valstīs, divas meitas dzimtenē un viena meita Anglijā.

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. - lut. draudzes kapu svētki notika 21. augustā Vūdlavna kapsētā šīs draudzes nodalījumā. Dievkalpojumu vadīja māc. Kr. Hermanis, bet spredikoja viesis māc. V. Liventāls no Detroitas. Iesvētīja kapa piemiņas plāksnes mirušajiem draudzes locekļiem P. Kalniņam, K. Eglītei, Ed. Sliedem, J. Vītiņam, K. Millēram, M. Andersonam, M. Berkmanim, E. Ieviņam. Dāmu komitejas pārstāve A. Lībante nolika ziedus uz bijušo draudzes darbinieku atdusas vietām. Šie kapu svētki bija sevišķi kupli apmeklēti, vairāki bija braukuši krietni tālākus ceļus, lai garā pabūtu kopā ar saviem aizgājušiem draugiem un tuviniekiem.

Grand Rapidu latviešu biedrības sporta kopa 27. augustā agr. V. Pogas saimniecībā pie Loveles riko zaļumu svētkus un atvadīšanos no vasaras. Atlikums domāts sporta piederumu iegādei. Sākums plkst. 7

G. BATCHELLER REAL ESTATE BROKER HO 3-6612
33 Fairview Blvd., Toronto.

V. PALMA PĀRSTĀVIS HO 1-3670
61 Hogarth Ave., Toronto.

NEMAKSĀJIET VELTI ĪRI. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDĪTĒŠANOS UN MAZĀS IEMAKSAS. IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

DANFORTH - BROADVIEW: 9 istabu atsevišķa dubultķieģeļu, divu dzīvokļu māja, jauna, moderna ūdens - eļļas apkure, 2 garāžas. Pieņemama pilna cena, iemaksa $5.000,-. Īpašums brīvs no parādiem.

DANFORTH - BOWDEN: Atsevišķa 8 istabu dubultķieģeļu māja, 2 virtuves, 2 garāžas, ļoti liels dārzs, ūdens - eļļas apkure. Pieņemama pilna cena, iemaksa $4.000,-, atlikums uz izdevīgām 10 gadu obligācijām.

DANFORTH - CARLAW: 8 istabu dubultķieģeļu māja, eļļas apkure, garāžas iespējas. Kopīgā cena $14.500,. iemaksa $1.200,-, atlikums uz izdevīgām obligācijām.

UZTICAMIEM MAJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU IEMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MUMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ

Kur pēkšņi izgaisa tavas skumjas?
Kas tevi iepriecināja?
Es zieda uzlūkoju . .

SVEICIET AR ZIEDIEM!

802 Bathurst ielā pie Bloor,
tel. LE 3-3884, Toronto.

Kanadas latviešu dailamatnieku savienības salons.

LOTUS

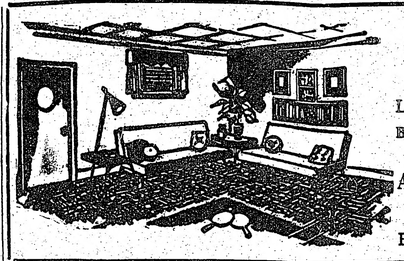

GRĪDU — GRIESTU — SIENU
TILES
LINOLEJI — TEPIĻI — KRĀSAS
Bezmaksas piegāde un aprēķini. Informācija latviešu valodā
ASPHALT SERVICES LTD.,
702 WESTON RD.
RO 9-4734 TORONTO RO 9-4154

MURRY'S DRUG STORE **E. GALDIŅA** 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
Zāļu pagatavošana. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmētika
Firmas, Sūtām medikamentus uz Latviju.

AUSTRA ŠMITS
DĀMU FRIZIERSALONS
737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6702

A. EGLĪTIS—
RADIO un TELEVĪZIJAS veikals - darbnīca
IERĪKO TV ANTĒNAS. Atvērts līdz plkst. 9 vakarā 6 dienas.
IZIRĒ TV par $8,- MĒNESĪ.
161A Roncesvalles Ave., Toronto. Tel LE 7-1401

C. G. TODD LTD.

REAL ESTATE

Aizdevumu sagāde. Lielākais nekustamu īpašumu pirkšanas un pārdošanas birojs Hamiltonā.

418 MAIN ST., E., HAMILTON.

OJĀRS IEVIŅŠ. Tel. JA 8-6336. VALDIS TUKLERS.

ARNOLDS
BĒRZIŅŠ
REALTOR

- Nekustamu īpašumu birojs: mājas, veikali, farmas, apbūves gabali.
- Apdrošināšanas aģentūra: auto, mājas, mēbeles, zādzības, nelaimes u. t. t.
- Notāriāta birojs: līgumi, tulkojumi, notāriāli apstiprinājumi, obligācijas, aizdevumi u. t. t.

116 HARBORD ST., TORONTO. TEL.: LE 4-8447.

LATVIEŠU PUĶU SALONS
CALLA
727 Danforth Ave., pie Pape.
tel. HO 6-9911, Toronto.

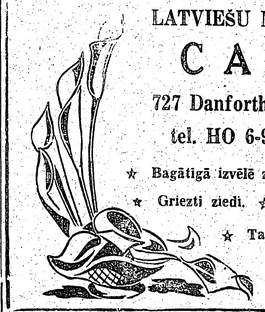

★ Bagātīgā izvēlē ziedošas podu puķes.
★ Griezti ziedi. ★ Ziedu sakārtojumi
★ Tautiskie izstrādājumi
Pasūtiniet savlaicīgi.

RAKSTĀMMAŠĪNAS
ar un bez latviešu taustiņu iekārtas uz izdevīgiem nolikumiem un lēti piedāvā
ALEKSANDRS KANBERGS
596 Sherbourne St., Toronto
Iznomā rakstāmmašīnas ar latviešu taustiņu iekārtu

DEJU STUDIJA
N. SCHWANEBACHS,
985 BROADVIEW AVENUE, Mortimer stūrī.
HO 1-4110 — TORONTO.
Jūs iemācāties ātri un lēti
★ *FOKSTROTU-*
★ *LĒNO VALSI*
★ *VALSI*
★ *TANGO*
JIVE, MAMBO, SAMBA, RUMBA, CHA-CHA-CHA
PRIVĀTSTUNDAS
PIETEIKŠANĀS un IZZIŅA KATRĀ LAIKĀ

Jūsu DRĒBNIEKS
A. SILAVS
128 CLAIRTON CR. pie Scarlet Rd.
Tel. RO 2-1370.

ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS & NOTĀRS,
133 Richmond St., W., Toronto 1, Ontario.
EM 6-8996 (darbā)
RO 7-5919 (mājā)

H. Rosay
FUNERAL DIRECTOR
APBEDĪŠANAS BIROJS,
467 Sherbourne St., Toronto.
Tel. WA 4-1463.
☆
Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

IZMANTOJIET PAŠREIZĒJĀS ZEMĀS CENAS UN SŪTIET SAIŅUS PIEDERĪGIEM

PĀRTIKAS STANDARTSAIŅI

C—9 20 mārc. smalkā vai graudu cukura, mannas vai balto kviešu miltu ..... $12.40 (pēc norādījumiem, cik no katra)
C—18 Iepriekšējais dubultoti $20.50
T—9 20 mārciņas augstākā labuma kausētu cūkas tauku $21.90
Z—9 20 mārciņas žāvēta cūkas speķa, bekona vai sviesta (pēc norād., cik no katra) $26.75
S—9 20 mārciņas svaiga sviesta (paciņās) $29.30
6—A 0,5 kg sviesta, 1 kg cūkas tauku, 1 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 300 gr. šokolādes un 60 cigaretes $18.90
6—B 2 kg sviesta, 2 kg īstas dūmdesas, 2 kg žāvēta speķa, 1 kg pupiņu kafijas, 425 gr. rozīņu, 400 gr. šokolādes, 454 gr. žāvētu plūmju un 40 cigaretes $30.75
8—A 1 kg cukura, 1 kg sviesta, 1 kg šķiņķa, 0,5 kg pupiņu kafijas, 100 gr. šokolādes, 100 gr. tējas un 550 karameļu $16.25
8—B 2 kg cukura, 2 kg sviesta, 2 kg šķiņķa, 1 kg pupiņu kafijas, 400 gr. šokolādes, 200 gr. tējas, 610 gr. kakao un 40 cigaretes $30.95

PĀRTIKAS SPECIĀLSAIŅIS

PB — 3 kg sviesta, 1 kg rīsu, 1,5 kg īstas dūmdesas, 0,5 kg pupiņu kafijas, 2 kg cukura, 1 mārc. kakao un 1 mārc. bišu medus 23,80
Tas pats sainis dubultots, pievienojot 200 cigarešu (Chesterfield, Camel, Capstan) $44.80

Šo saiņu cenās ir ieskaitīti visi blakus izdevumi.

KUNGU UZVALKU DRĀNAS

Le — brūna, brūna ar retām svītrām vai pelēka musturota drāna vīriešu ikdienas uzvalkam, $4.60 metrā. Komplekts: 3,25 m drānas un visi drēbnieka piederumi (kopīgais svars 3,5 kg) $29.75
Fa — tumši zila, tumši brūna vai pelēka vilnas drāna, $5,60 metrā. Komplekts (3,5 kg) $28.75
Vl — tumša ar smalkām svītriņām vai dažādu nokrāsu smalki rūtaina angļu vai dāņu ķemdzijas drāna, $7.30 m. Komplekts (3,30 kg) $33.25
La — tumši pelēka (t.s. koksa krāsa) vai baložpelēka, ļoti labas kvalitātes drāna, $8.20 m. Komplekts (3,3 kg) $36.25
Hf — tumši pelēka, tumši zila, zaļgana vai brūngana angļu ķemdzīju drāna, viegli svītrota, $8.60 m. Komplekts (3,3 kg) $37.75
Hl — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas audums, dažādās nokrāsās, $11.90 m. Komplekts (3,3 kg) $47.75
Ms — melns angļu ķemdzijas audums (iesvētībām, kāzām, viesību tērpiem u. t. t.), $7.30, $8.60, $11.90 metrā. Kvalitāte kā Vl, Hf vai Hl drānām. Arī komplektiem tādas pašas cenas kā Vl, Hf, vai Hl.

KUNGU MĒTEĻU DRĀNAS

Ks — dažādu nokrāsu pelēks vai brūngans audums, $4.90 metrā. Komplekts: 2,75 m un visi drēbnieka piederumi (kop. svars 3,4 kg.) $23.50
Kf — izcilas kvalitātes un ļoti izturīgs vilnas audums dažādās krāsās, $6.90 m. Komplekts: $2.75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,4 kg) $29.80
Kl — izcilas kvalitātes melns vai citas krāsas angļu mēteļu audums, $9.50 m. Komplekts: $2.75 m ar piederumiem (3,6 kg) $36.50
FFk — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg) sākot ar $44.75

DĀMU KOSTĪMIEM

Df — angļu vai dāņu ķemdzijas audums dāmu kostīmiem, izcilas kvalitātes, $8.20 metrā. Komplekts: 2,50 m drānas ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 2,8 kg) $27.75
Ffd — visaugstākās kvalitātes angļu ķemdzijas drānas dāmu kostīmiem, sākot ar $11.90 metrā. Komplekts: 2,5 m ar visiem piederumiem (svars 2,8 kg), sākot ar $36.50

DĀMU MĒTEĻU DRĀNAS

Dm — biezs pelēks, bēša, zaļgans vai kleģeļu sarkans audums ar retām svītrām. Ļoti izturīgs audums, $4.95 metrā Komplekts: 2,75 m ar visiem drēbnieka piederumiem (svars 3,2 kg) $22.25
Dž — angļu drāna dāmu mēteļiem — pelēka; zilgana vai zaļgana, vienkrāsaina, ļoti labas kvalitātes, $7.70 metrā. Komplekts 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,2 kg) $30.50
Dl — izcilas kvalitātes melna vai citas krāsas angļu mēteļu drāna, $9.90 metrā. Komplekts: 2,75 m ar visiem piederumiem (svars 3,4 kg) $33.50
Ffd — visaugstākās kvalitātes dažādu krāsu dāmu mēteļu drānas, sākot ar $12.90 metrā. Komplekts: 2,75 m drānas ar visiem piederumiem (svars 3,6 kg), sākot ar $45.50

Šo saiņu cenām jāpieskaita klāt licence, porto un apdrošināšana.

6 kg sainim ..... $6.50 10 kg sainim $8.50
15 kg sainim ..... $10.50 20 kg sainim $11.50

Augšminētos komplektus var apvienot pēc izvēles līdz vēlamai svara robežai.

Lūdz uzdot pareizu pilnu vārdu un uzvārdu. Pretējā gadījumā adresāts saini var arī nesaņemt.

PASŪTINĀJUMU ADRESĒJIET,

PIEVIENOJOT ČEKU vai MO.

DV SAINĪŠU DIENESTAM,
123 HURON ST., Toronto, Ont., Canada

LATVIAN MUSIC
EP 45 SKAŅU PLATES
Maksā $1.60 gabalā.

EP
SONATA IN E MINOR
Part I Largo Allegro
SONATA IN E MINOR
Part II Largo Allegro
Atis Teichmanis, violoncello
Fritz Neumeyer, harpsichord
EP 02
JAUTRAIS PĀRIS
ALSUNGAS POLKA
Kokļu ansamblis
RITENĪTIS, SUDMALIŅAS
Stigu orķestris
MAZĀ SERENĀDE
Jāzeps Mediņš
E. Bertovskis, čello
V. Cīrule, klavieres
MENUETS, Jānis Ivanovs
I. Dālmanis, vijole
H. Birznieks, vijole
B. Tiltiņš, alts
E. Bertovskis, čello
EP 03
CĪRULĪTI, MAZPUTNIŅI
BITĪT' SĒRSTI AICINĀJA
RIKŠIEM BĒRĪTI ES PALAIDU
SEŠI MAZI BUNDZINIEKI
ar orķestri
KUR TU AUGI, DAIĻA MEITA
ar A. Ludiņu, soprāns,
Arturs Vanags, tenors
EP 04
ZELTĪTĀS LAPAS
E. Melngailis
SPĀNIEŠU ROMANCE
E. Dārziņš
A. Viļumanis, baritons
MĒNESS STARUS STĪGO
Jāzeps Vītols
2 tautas dziesmas:
LAIVĀ GĀJU ŠŪPOTIES
ES IZGĀJU OŠU BIRZI
E. Volšteine, soprāns
EP 05
PLĀVĒJA DIENDUSA
A. Kalniņš
3 tautas dziesmas:
ĀVU, ĀVU BALTAS KĀJAS
SIDRABIŅA UPI BRIDU
TAUTIEŠAM ROKU DEVU
E. Pakule, soprāns
PUIŠI JĀJA PIEGUĻĀ
RINDĀM AUGA OZOLIŅI
CAUR SIDRABA BIRZI GĀJU
A. Ludiņa, soprāns
EP 06
ŠŪPUĻDZIEMAS P. Jurjāns
BĀRENĪTES SLAVINĀŠANA
E. Melngailis
LOKAITIESI, MEŽU GALI
E. Melngailis
LIGO DZIESMA A. Jurjāns
Jaukts koris
Teodors Kalniņš, dir.
EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMŠA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Viru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūrestepe
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LĪGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LIZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Viru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZĒM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIŅ — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI — GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubins
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

JAUNĀKĀS PLATES

EP 013
KARAĻMEITA J. Vītols
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
TEODORA REITERA RUNA
viņa 70 gadu jubilejas laikā 1954. gadā.
2 latviešu tautas dziesmas
JŪRIŅ PRASA SMALKU TĪKLU
DZIEDOT DZIMU, DZIEDOT AUGU
Dir. T. Reiters
EP 015
E. Dārziņš
SAPŅU TĀLUMĀ
MĒNESS STARUS STĪGO
Jaukta latviešu koŗa izpildījumā
Dir. J. Dūmiņš
GAISMAS PILS J. Vītols
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. L. Vigners
Latviešu tautas dziesma
KUR TU SKRIESI, VANADZIŅI
Dir. H. Mednis
EP 017
LATVIJAS LAUKU SERENĀDE
J. Vītols
1. Mariņš
2. Dziesma
3. Deja
4. Rotaļa
simfoniskā orķestra izpildījumā
Dir. L. Vigners
EP 014
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZIĻI
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
SVEŠĀI ZEMĒ
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
2 latviešu tautas dziesmas
TREJAS TAUTAS SAJĀJUSAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTS
Sieviešu seksteta izpildījumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AĆKUPS
simfoniskā orķestra izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestra izpild.

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

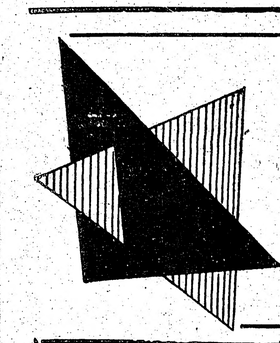

SESTD
3. septem
plkst. 8.00 v
Spēlē: A. Ku
Iecja,
Neierobež

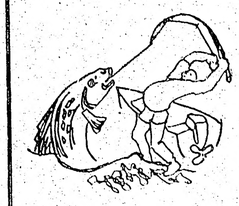

BEWDL
M
Nedēļas noga
● Kotedžas ar
Laba maksķerēš
Pa 401. un 28. au
Zv

TORONTO UNIVERSITĀTES
Royal Conservatory of Music Boyd Neel, dekāns
MŪZIKAS SKOLA Ettore Mazzoleni, pri
Rudens mācību sākums 6
PIANO - ĒRĢELES - BALSS - RUNAS
TEORIJA - OPERA - ORĶESTRA INST
SPECIĀLKURSS TALANTĪGIEM STUD
Konservātorijai nodaļas visos pilsēta
Tuvāka informācija saņemama:
REĢISTRATŪRĀ, 135 College St. (galvenā ēk
Nodaļu pārzinis, 460 Avenue Road — W

‚LITTLE RIGA' DELI
VEI
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel.
MŪSU SPECIĀLITĀTE
● VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
● AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokt
● DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasū
(WALDORF, OLIVJE, ŠRIMPU — SPAR
VIJA KRA

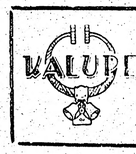

Zeltkalis A. ĶIVLE
Gatavo un labo visu, kam sak
19 Pretoria Ave., Toron
HO 3-1008.

Ceļojošais teāt
latviešu biedrību atbalstā
VIESIZRĀDES
ar ANŠLAVA EGLĪ
PĒC KAUT KĀ CĒL
NEZINĀMA...
Stāsts par milestību,
luga 2 cēlienos ar prologu.
Tēlotāji: Alma MAĆA, Ksenija BRAN
KAKTIŅŠ, Jānis ŠĀBERTS.
Režisors: Jānis ŠĀBERTS.
Dekorātors: Jānis GAILIS, sadarbībā
mākslinieku grupu.
Ar šo turneju Tēvzemes balvas lau
Ādolfs KAKTIŅŠ atskatās arī uz 75 mū
LONDONĀ, ONT.
Trešdien, 21. septembrī, 1960. g, pl. 3
Poļu baznīcas zālē, 417 Hill St.
HAMILTONĀ
Sestdien, 24. septembrī, plkst. 7-os vaka
Dalewood skolas zālē, Main St. West
Ave. stūrī. Iecjas maksa: $2.50, Sko
bērniem $1.-. Biļešu iepriekšpārdoš
E. Gulbis j-dzes, 136 Emerson St., tel.
MONTREĀLĀ
Piektdien, 30. septembrī, plkst. 8-os va
VICTORIA HALL, 4626 Sherbrooke St
Biļešu cenas: $3.-, $2.50, $2.-. Skolēnie
dentiem puscenas. Biļešu iepriekšpār
K. Ozols, tel. CL 5-4726 un Em. Mazut.s
TORONTO
Sestdien, 1. oktobrī, plkst. 8-os vakarā,
EATON AUDITORIJĀ, EATON'S CO
Biļetes: $3.-, $2.50, 2.- iepriekšpārdoša
puķu veikalā, 802 Bathurst St. Izr
Eaton auditorijas kasē. Pūscenu biļetes
dabūjamas tikai Lotus puķu vei

IEPĒRCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

NFORTH - CARLAW: 8 istabu dubult.
māja, eļļas apkure, garāžas iespējas. Ko-
na $14.500,. Iemaksa $1.200,-, atlikums uz
im obligācijām.

BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ
MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ

E. GALDIŅA 3108 Dundas St., W. Toronto, RO 7-8468
na. Bezmaksas piegāde mājās. Kosmetika
Sūtām medikamentus uz Latviju.

VIAN MUSIC
5 SKAŅU PLATES
Maksā $1.60 gabalā.

NOR
egro
NOR
llegro
violoncello
harpsichord
A
MALIŅAS
lo
es
ivanovs
le
ble
lo
UTNIŅI
ICINĀJA
ES PALAIDU
ZINIEKI
AIĻA MEITA
prāns,
enors
NCE
ritons
STIGO
POTIES
BIRZI
prāns
USA
S KĀJAS
BRIDU
U DEVU
ns
UĻĀ
OZOLIŅI
BIRZI GĀJU
ns
P. Jurjāns
INĀŠANA
U GALI
A. Jurjāns
dir.

EP 07
VISI CIEMA SUŅI RĒJA
Dir. J. Dūmiņš
CEKULAINA ZĪLE DZIED
TUMSA NAKTE, ZAĻA ZĀLE
Dir. H. Mednis
MEITENĪTE, MELNACĪTE
RĪGA DIMD
KALNI UN LEJAS
Dir. T. Kalniņš
EP 08
KUMELIŅI, KUMELIŅI
MUGURDANCIS
MAĢAIS DANCIS
Vīru kvartets
SUDMALIŅAS V. Stūrestepa
I. Dālmanis, vijole,
V. Cīrule, klaviers
LAUKU POLKA Jāzeps Mediņš
Orķestris
EP 09
SLIŅĶIS GĀJA LŪKOTIES
SEV SIEVAS
JAUTRĀ LIGAVIŅA
JŪRIŅ' PRASA SMALKU
TĪKLU
Tiroliešu — KAS TO LAI ZIN
Vācu — HEINRICHS UN LĪZE
Meksikāņu — SOLIŅŠ
Viru kvartets
EP 010
SĪKIE PIRKSTIŅI
E. Melngailis
A. Vanags, tenors
ES UZKĀPU KALNIŅĀ
A. VANAGS un V. Davidone
Orķestris
ROZEM KAISU ISTABIŅU
V. Davidone un O. Blūmberga
Orķestris
MEITIŅA MĪĻĀ
V. Davidone un A. Vanags
Orķestris
EP 011
TŪDALIN — TAGADIŅ
A. Jurjāns
Simfoniskais orķestris
Dir. A. Jansons
KAMOLIŅDEJA
GAISMIŅA AUSA
Kokļu ansamblis
EP 012
DĀRGAKMEŅI —
GEMS SUITE
J. Vītols
1. Ametists
2. Smaragds
3. Pērle
4. Rubīns
5. Briljants
Simfoniskais orķestris
Dir. L. Vigners

UNĀKĀS PLATES

EP 014
J. Vītols
dijumā
E. Dārziņš
CIĀNAS BĒRNI
MŪŽAM ZIĻI
RA RUNA
Reitera koŗa izpildījumā
ejas laikā
Dir. T. Reiters
CEĻŠ UZ DZIMTENI J. Zālītis
Tautas dziesma
iesmas
SVEŠĀ ZEMĒ
ALKU
Reitera koŗa izpildījumā
Dir. T. Reiters
DZIEDOT
EP 016
3 latviešu tautas dziesmas
NEBRAUC TIK DIKTI
VISU DIENU BITES DZINU
CIEMĀ DAIĻA SĒRDIENĪTE
Jauktā koŗa izpildījumā
Dir. T. Kalniņš
STIGO
2 latviešu tautas dziesmas
ra izpildīumā
TREJAS TAUTAS SAJĀJUSAS
KALNĀ KĀPU ES DZIEDĀTE
J. Vītols
Sieviešu seksteta izpildījumā
dijumā
SASISTĀ KRŪZE
Jāzeps Mediņš
sma
Latviešu sieviešu koŗa izpild.
Dir. Jēkabs Mediņš
EP 018
3 latviešu tautas dziesmas
AČKUPS
SERENĀDE
simfoniskā orķestŗa izpildījumā
Dir. A. Jansons
KRUSTA KAZAKS
MUGURDANCIS
Kokļu ansambļa izpildījumā
Tautas dejas
DIŽDANCIS
izpildījumā
DEVIŅI BĀLENIŅI, polka
Pūšamo instr. orķestŗa izpild.

GRĀMATNĪCA,
on Street, Toronto 2-B, Ont.

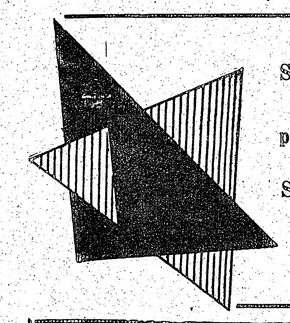

SEZONAS ATKLĀŠANAS
SESTDIEN, 3. septembrī, plkst. 8.00 vak.,
BALLE
PALACE PIER TORONTO
Spēlē: A. Krūmkoka deju orķestris. ☆ Loterija. Rozes. Pilna bufete.
Ieeja, ieskaitot galdiņu, $2.00.
Visus laipni ielūdz DV TORONTO SAIME.
Neierobežotas parkošanas iespējas.

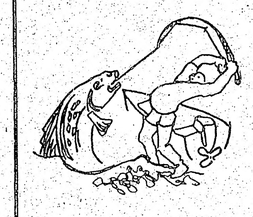

RICE LAKE
BEWDLEY—ZVEJNIEKU CIEMS
MIMĪS LUNCH
Nedēļas nogales izbraukumiem un ATVAĻINĀJUMU pavadīšanai:
● Kotedžas ar pašu saimniecību. ● Laivas un motori. ● Laba makšķerēšana. ● Restorāns. ● Telšu un treileru novietne.
Pa 401. un 28. auto ceļu.
Zvanīt: BEWDLEY 2522.
Latviešu pašākums.

TORONTO UNIVERSITĀTES
Royal Conservatory of Music
Boyd Neel, dekāns
MŪZIKAS SKOLA Ettore Mazzoleni, principāls
Rudens mācību sākums 6. sept.
PIANO - ĒRĢELES - BALSS - RUNAS MĀKSLA - TEORIJA - OPERA - ORKESTRA INSTRUMENTI. SPECIĀLKURSS TALANTĪGIEM STUDENTIEM.
Konservātorijai nodaļas visos pilsētas rajonos.
Tuvāka informācija saņemama:
REĢISTRATŪRĀ, 135 College St. (galvenā ēkā), EM 8-2655.
Nodaļu pārzinis, 460 Avenue Road — WA 1-8958.

„LITTLE RIGA" DELIKATESU VEIKALS,
343 Roncesvalles Ave., Toronto. Tel. LE 4-8974.
MŪSU SPECIALITĀTE
● VIESĪBU GALDI, AUKSTĀS BUFETES.
● AUKSTO UZKOŽAMO PLATES kokteiļu pārtijām.
● DAŽĀDU SALĀTU IZVĒLE uz pasūtinājumu — (WALDORF, OLIVJE, ŠRIMPU — SPARĢEĻU u. c.)
VIJA KRAUJIŅA.

VALDIS
Zeltkalis A. ĶIVLENIEKS
Gatavo un labo visu, kam sakars ar rotām.
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.,
HO 3-1008.

Ceļojošais teātris
latviešu biedrību atbalstā
VIESIZRĀDES
ar ANŠLAVA EGLĪŠA
PĒC KAUT KĀ CĒLA, NEZINĀMA...
Stāsts par mīlestību, luga 2 cēlienos ar prologu.
Tēlotāji: Alma MAČA, Ksenija BRANTE, Ādolfs KAKTIŅŠ, Jānis ŠĀBERTS.
Režisors: Jānis ŠĀBERTS.
Dekorātors: Jānis GAILIS, sadarbībā ar četru mākslinieku grupu.
Ar šo turneju Tēvzemes balvas laureāts Ādolfs KAKTIŅŠ atskatās arī uz 75 mūža gadiem.
LONDONĀ, ONT.
Trešdien, 21. septembrī, 1960. g, pl. 8-os vakarā, Poļu baznīcas zālē, 417 Hill St.
HAMILTONĀ
Sestdien, 24. septembrī, plkst. 7-os vakarā, Dalewood skolas zālē, Main St. West un Haddon Ave. stūrī. Ieejas maksa: $2.50, Skolēniem un bērniem $1.-. Biļešu iepriekšpārdošana pie E. Gulbis j-dzes, 136 Emerson St., tel. JA 7-2414.
MONTREĀLĀ
Piektdien, 30. septembrī, plkst. 8-os vakarā, VICTORIA HALL, 4626 Sherbrooke St., West. Biļešu cenas: $3.-, $2.50, $2.-. Skolēniem un studentiem puscenas. Biļešu iepriekšpārdošana pie K. Ozols, tel. CL 5-4726 un Em. Mazutis RE 3-5511.
TORONTO
Sestdien, 1. oktobrī, plkst. 8-os vakarā, EATON AUDITORIJĀ, EATON'S COLLEGE St.
Biļetes: $3.-, $2.50, 2.- iepriekšpārdošanā LOTUS puķu veikalā, 802 Bathurst St. Izrādes dienā Eaton auditorijas kasē. Puscenu biļetes skolēniem dabūjamas tikai Lotus puķu veikalā.

Frizieris
PAULIS STRAZDIŅŠ,
292 DUNDAS ST., W., (pie Mc Caul), TORONTO
JOE MAN'S BARBER SHOP, atvērts ik dienas, izņemot trešdienas, kad slēgts.

PALM READING & ADVISER
by Madam ZORINA.
Padomi jūsu problēmām un atbildes uz jūsu jautājumiem. Jau pirmais apmeklējums jūs nepievils.
1946 Weston Rd., Toronto
(virs Central Restaurant).
Tel. CH 9-6333
(pēc norunas).

TIKAI PAR 1 DOLARU
darba algas technikuma audzēkņis izlabo radioaparātus. Lietpratīgs darbs. Zvanīt vakaros, HI 4-8536.

Brīvmāksliniece
ALMA PLOŠS-RAMINS
māca
KLAVIERSPĒLI UN TEORIJU
pēc Karaliskās konservātorijas programmas, arī
AKORDEONU.
25 PARKLEA DR., TEL. HU 9-1810, TORONTO.

BAZNĪCAS ZIŅAS

DIEVKALPOJUMI ASV

NJUJORKA

Latviešu ev. - lut. draudze, 564 Second St., Brooklyn 15, N. Y. Dievkalpojumi Betlemes baznīcā.

28. augustā, pl. 11,30 Betlemes baznīcā dievkalpojums, māc. R. Zariņš; pl. 11.00 Vasaras nometnē dievkalpojums, māc. A. Ozols.

4. septembrī Betlemes baznīcā dievkalpojuma nebūs.

Draudzes kancelejā Bruklinā, draudzes namā vasarā atvērta samazinātu laiku: darbdienās, atskaitot pirmdienas, **no pl. 11-1 dienā**; divreiz nedēļā arī **vakaros: otrdienās un piektdienās** no pl. 6-8. Pirmdienās kanceleja slēgta. Draudzes darīšanas var kārtot arī svētdienās pēc dievkalpojumiem.

Telefoni: draudzes kancelejā SOuth 8-7721, vasaras nometnē 518 — Tannersville 186-R 1.

DETROITA

Mācītājs Valters Liventāls, 12682 Montevista, Detroit 38, Mich.

Detroitas ev. - lut. latv. Kristus draudze.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudzē, 5015 W., Ferdinand St.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St., svētdien, 28. augustā, pl. 10, dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. A. Rautenšilds. Sākot ar septembri, dievkalpojumi sāksies pl. 11 rītā.

Aurorā (Ill.), 420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā, pl. 3 p.p., dievkalpojums un svētdienas skola. Māc. A. Rautenšilds.

Čikāgas latviešu ev. - lut. Jāņa draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, plkst. 10,00 rītā, draudzes baznīcā, 1701 N. Richmond ielā. Māc. G. Straumanis.

Māc. Pāvils Kirsons, Meivudā, Ill., tel. FI 2-2420

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi ik svētdienas, pl. 10,30 no rīta Čikāgas luterāņu semināra baznīcā, 1644 So. 11th Ave, Maywood.

Māc. A. Sudars, 1030 — 36 Ave. Belwood, Ill.

Čikāgas latviešu ev. lut. Miera draudzes dievkalpojumi katra mēneša 1. un 3. svētdienā, pl. 1 dienā lietuviešu baznīcā, 2225 W. Cermak Rd.

Čikāgas latviešu baptistu draudzes dievkalpojumi katru svētdienu, plkst. 11 dienā, 5000 W. Ohio St., māc. A. Stefenbergs. Jaunatnes sanāksmes katrā svētdienu pl. 9,30 no rīta. Lūgšanu dievkalpojumi katru sestdienas vakaru, pl. 7,30.

Māc. J. Turks, Kalamazū, 903 Hazard Ave., tel. 44619.

Lansing Kolledžas lut. baznīcā mēneša 1. svētdienā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Elkhartā, Ind., reizi mēnesī svētdienas vakarā, YMVA's telpās, 120 W. Lexington Ave.

Māc. A. Plebalgs, Kalamazū, 328 S. Rose St. tel. 4-8255.

Māc. J. Lazda, 60 Dennis Ave., S. E. Grand Rapidī.

Dievkalpojumi latviešu ev.-lut. Vienības draudzes baznīcā katru svētdienu plkst. 10 no rīta un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā pl. 2 p.p. bērniem pl. 1.15 p.p.

Kalamazū sv. Jāņa ev. - lut. draudzei mēneša 2. un 4. svētdienā Trīsvienības baznīcā, pl. 2 dienā, bērniem pl. 1,15.

Almeāpoles St. Paula latviešu ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdienu, 3157 S. 7th Ave.

Latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Pētera baznīcā, Sparks ielā.

MILVOKI

Milvoku latviešu ev.-lut. Kristus draudzes dievkalpojumi draudzes baznīcā, 1900 W. Washington ielā katru svētdienu, pl. 1.30 dienā. Draudzes svētdienas skola pl. 1.00 dienā. Jaunatnes stunda pl. 3.00 dienā. Māc. J. Meisters.

DIEVKALPOJUMI KANADA

Prāv. A. Mitulis — 427 Van Norman St., Port Arthur, Ont., tel. 40302

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331, Toronto Sv. Andreja baznīcā, Carlton un Jarvis ielu stūrī. Tel. WA 4-1563.

Svētdien, 28. augustā, pl. 11.00 dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā.

Māc. A. Ērglis, 50 Dewson St., Toronto. Ont., tel. LE 6-2510

Svētdien, 28. augustā, pl. 2 p.p., dievkalpojums Sv. Jāņa baznīcā.

Māc. A. Briedis, 191 Ferris Rd., Toronto tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev.-lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

Svētdien, 28. augustā, plkst. 2.30 p.p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars, 209 E. 38th St., Hamilton, Ont. Tel. Fulton 3-1182.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, Sv. Trisvienības baznīcā, 18 Victoria Ave., S., tel. CE 2-2385.

HAMILTONAS LATVIEŠU BAPTISTU MISIONĀRU

dievkalpojumi notiek Stanley Ave., baptistu baznīcā. Sniedz visus garīgus paskaidrojumus.

Bībeles studēšana un lūgšanas stundas katru nedēļu. JA 9-1097.

Māc. J. Praulips, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catarines, Ont Tel. MU 5-5092.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē dievkalpojums 28. augustā, pl. 1,30 p.p. Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

Niagarā latviešu ev. - lut. dr. dievkalpojums 4. septembrī, pl. 2 p.p. anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē 18. septembrī, plkst. 3,30 p.p., dievkalpojums, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

EDMONTONĀ

Māc. Elmārs Caune (10890 - 125 St. Tālr.: HU 8-1693, Edmonton, Alta).

SADBE

Māc. Ed. Ķerģis, 153 Bancroft Dr., Sudbury, Ont. Tel. OS 3-3284.

Timminsā svētdien, 4. septembrī, plkst. 15 lut. baznīcā iesvētes dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA
Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un paliclina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800, 445 Pape Ave.

Apkuŗu un ūdensvadu speciālists
Adolfs LAGŪNS
Tel. LE 1-6583, Toronto.

„ALTERATIONS & REPAIRS"
PĀRVEIDO un LABO DĀMU un KUNGU APĢĒRBUS.
ŠUVĒJA MODISTE
pieņem pasūtinājumus uz dāmu apģērbiem.
172 PALMERSTON AVE., EM 8-6472, TORONTO.
JULIJA BLUMBERGS.

KLAVIERU BŪVĒTĀJS
A. ĶLAVIŅŠ

skaņo, labo modernīzē klavieres, dod lietpratēja padomus klavieru pircējiem.
90 London St., Toronto.
Tel. LE 3-8609.
Pastāvīgi krāj. lietotas klavieres.

V. KUČĀNS,
kungu drēbnieks,
120 FERRIER AVE., TORONTO, (pie Danforth un Pape Ave.).
Tel. HO 1-5891.

Bloor — Gladstone raj.
klusā mājā, 2. stāvā
IZĪRĒJAMAS
pieaugušiem 2 nemēbelētas, lielas, gaišas istabas un moderna virtuve. Ļoti laba satiksme un iepirkšanās. Uz vēlēšanos garāžā.
LE 1-8036, Toronto.

High Park - Sunnyside rajonā
IZĪRĒJAMA
mēbelēta istaba un virtuve ar elektrisku ledusskapi.
Zvanīt LE 2-1798, Toronto.

VINIPEGA

Latviešu Sv. Krusta draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Lūkasa baznīcā, Hartford un McGregor ielu stūrī.

OTAVĀ

Māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road, Ottawa - Ontario. Tel - RE 3-3906

MONTREĀLĀ

Māc. V. Sēters, 4571 Coolbrook Ave., Montreal, P. Q. Tel. HU 1-8394. Dievkalpojumi Presbiteriāņu baznīcā, Hutchison un Viateur ielu stūrī.

No š. g. 5. septembŗa līdz 24. septembrim mācītājam piešķirts atvaļinājums.

Māc. Arturs Voitkus,

Dievkalpojumi notiek Jāņa ev. - lut. baznīcā, 4345 Marcil Ave., (pie Monkland Ave.). Draudzes nams, kanceleja un māc. dzīvoklis — 3438 Rosedale Ave., tālr. HU 9-3224.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās pl. 3 p.p. un trešdienās pl. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO LATVIEŠU MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās, plkst. 8 vakarā — 14 Park Rd., Bloor pazemes pieturas tuvumā. Svētdienu rītos, pl. 10.45—11.00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu: viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs. Tel. AM 1-4218.

TAUTIEŠI,
turpmāk nav du ir iespējams nosūtīt uz LATVIJU ar mūsu Sainīšu nodaļas starpniecību.
NAUDU pārsūtām ar gaisa pastu, un to saņem visātrākā laikā.
IZMAKSĀ par vienu dolaru 10 rubļu — pēc tūristu kursa.
DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

LICENCĒTI ELEKTRIĶI
Jaunas instalācijas un labojumi.
R.P.M. ELECTRIC, 160 Woburn Ave., Toronto,
RUD. PURVS. TEL.: HU 3-1640.
Pārdodam visāda veida elektriskos piederumus. Tautiešiem atlaide.

DV GRĀMATNICA PIEDĀVĀ
SKAŅU PLATES

1001 DIŽDANCIS, sieviešu kvartets 45 RPM $2.00
Vecpuišu dancis. Jautrais pāris. Brālīts māsas dancināja. Eņģelītis. Maģais dancis. Ķekatu dancis.

1002 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Es zinu. J. Norvīļa — Vasara; Noriet saule vakarā. J. Ciruļa — Aun, meitiņa, balti kājas. E. Melngaiļa — Rudenī.

1003 DAINA, jaukts koris 33 RPM $5.00
J. Ciruļa — Maldi. J. Vītola — Upe un cilvēka dzīve; Karaļmeita. V. Ozoliņa — Dzērves un ērglis. J. Graubiņa — Aiz krūmiņa, aiz vējiņa. E. Freimanes — Pilna upe baltu ziedu, Sijā auzas. V. Bērzkalna — Tumsa, tumsa, kas par tumsu. E. Melngaiļa — Ciruļa vedības.

1004 B. PIEKALNĪTIS, bass 45 RPM $2.00
J. Vītola — Mana kokle. A. Kalniņa — Imantas dziesma. B. Skultes — Sapņu zeme; Dainu zeme. J. Kalniņa — Esam lielķēniņa dēli.

1006 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
J. Norvīļa — Balsis. Jāz. Mediņa — Krāc jūrmalas priedes; Ganiņš biju. M. Hermann — Tuļjaks.

1007 KALVIS, vīru dubultkvartets 45 RPM $2.00
E. Dārziņa — Mirdzi kā zvaigzne. B. Skultes — Aijā. J. Vītola — Nakts; Mežezers.

1008* DZIESMU VAIROGS, jaukts koris 33 RPM $6.50
T. Ķeniņa kantāte — Kurzemes kareivis. J. Vītola kantāte — No atzīšanas koka. Ad. Ābeles — Dieva gādība. A. Kalniņa — Nakts dziesma. E. Melngaiļa — Mūsu Tēvs debesīs.
Solisti: A. Rušēvics un J. Kļaviņš. Pie ērģelēm prof. Ād. Ābele.

1009* THE LATVIAN TRIO 33 RPM -6.00
E. Dārziņa — Melancholiskais valsis. P. Šuberta — Šūpļa dziesma. V. Ziedoņa — 3 latviešu tautas dziesmas. L. van Beethoven — Trio in B flat major.
Uzraksti angļu - latviešu valodā!

1010* V. SALNA, tenors 33 RPM $5.00
H. Berino — Mana dziesma; Tev, zaļais lauks; Sniega pūķe. J. Ivanova — Arāja ticiba. J. Ķepīša — Bēglis; Liepu tēja. A. Melli — Lauztās priedes. J. Kalniņa — Es iešu. V. Ozoliņa — Aicinājums. A. Kalniņa — Tev.

1013* GARĪGAS MŪZIKAS KONCERTS 33 RPM $5.00
Latviešu baptistu koŗu Dziesmu diena Čikāgā.
Tiešs koncerta ieskaņojums!
A. Purva — Reiz ausis rīts. V. A. Krūma — Jūra un sirds. K. Līdaka — Ceļinieks uz debess mājām. J. S. Bacha — Preludе D-dur. Ch. Gounod — Debesu miers; Orātorija Nāve un dzīviba (2. un 3. daļa).

1015 TORONTO LATV. TAURU ORĶ. 45 RPM $2.00
Marši: Rīga dimd, Pūt vējiņi, Seši mazi bundzenieki. Tautas valsis.

1018 DUETI — V. SALNA un J. KĻAVIŅŠ 45 RPM $2.00
J. Norvīļa — Latvietim. A. Žilinska — Karogs.

1019 TAUTAS DZIESMAS — E. REINVALDE, sopr. — 45 RPM $2.00
J. Vītola — Aijā, žūžū; Vilciņš zaķi aicināja; Dzeltens manis kumeliņis. V. Dārziņa — Man' māmiņa tā glabāja; Man deviņi rožu dārzi.

1020* THE LATVIAN TRIO 33 RPM $6.00
E. Freimaņa — Menuets; Valsis. V. Bērzkalna — Rucavietis. K. Lesiņa — Agitato. J. Vītoliņa — Šuitu dancis. V. Dārziņa — Raibie cimdi. V. Ziedoņa — Svīta „Sena Teika".

1021* KALVIS, vīru dubultkvartets 33 RPM $6.00
E. Dārziņa — Pie tēvu zemes. J. Vītola — Uguns milna; Dies īrae; H. Pavasara — Barka ar sienu; Vecie tēvi. J. Ciruļa — Jaunībai; Koklētājs. V. Ozoliņa — Rozes. A. Jurjāna — Lūk, rozes zied. A. Valles — Dzimtene. A. Kalnāja — No dzimtenes manas. A. Kalniņa — Karš.

1022* LĪGO, jaukts koris DAINA 33 RPM $6.00
E. Freimane — 13 līgo dziesmu virkne. E. Melngailis — Jo dziedāju, jo skanēja. V. Dārziņš — Švāgera meitiņa. E. Freimane — Aiz kalniņa dūmi kūpa. J. Graubiņa — Jūriņ' prasa smalkū tīklu; Dziedātāja ligaviņa.

TAUTAS DEJAS Skaņu studijas DAINA orķestŗa izpildījumā 45 RPM ā $2.40
1023 Plaukstiņpolka.
1024 Andžiņš
1024 Andžiņš
Mugurdancis.
1025 Litenietis.
Brālītis un māsiņa.

1027 TAUTAS DZIESMAS Nr. 2 — E. KARLSONE - BĒRZIŅA 45 RPM $2.00
J. Vītola — Lokaities', mežu gali; Ozolīti zemzariti; Aijā Ancīt. J. Ķepīša — Div pļaviņas; Tek saulīte.

1028 V. SALNA, tenors 45 RPM $2.00
Alfr. Matisona — Dzimtene; Pavasars.

1030 KORĀĻI, vīriešu dubultkv. KALVIS 45 RPM $6.00
Dievs Kungs ir mūsu stipra pils. Teici to Kungu. Tuvāk pie Dieva kļūt. Es savus grēkus sūdzos. Ak, galva asiņaina. Pacel savas rokas svētas. Kādā nu mierā. Ak Jeruzāleme, modies! Svētīgs, kas nestāv. To mīlestības spēku sveicu. Cik varena ir pasaul's telpa. Dievs, sargi mūsu tēvu zemi. Cēli kā dzimtenes dievnami.

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada
Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKĀ
līdz ..... uz ..... mēnešiem ar šādu adresi:
Mr., Mrs., Miss .....
Adrese: .....
Pievienoju Money Orderi, čeku vai skaidrā naudā $ .....
..... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai (Nevajadzīgo svītrot)
Paraksts .....
Abonēšanas maksa: $1.50 par 1 mēn., $4.50 par 3 mēn., $8.40 par 6 mēn., $16.00 par gadu.
Visi mūsu laikraksta abonenti un pārstāvji lūgti kārtot savas maksājumus tieši ar apgādu Daugavas Vanagi, 123 Huron St. Toronto, Ont., Canada, vai ar galveno pārstāvi ASV — A. Lāčs, 161 Brightwater Court, Brooklyn 35, N.Y., U.S.A.

A. E. LE PAGE
LIMITED REALTORS
MEMBER TORONTO REAL ESTATE BOARD
982 DANFORTH AVE., TORONTO, HO 5-7527
Pārstāvis Konst. KĀRKLIŅŠ
Birojā: HO 5-7527 Mājās: HO. 6-5024

ĪPAŠUMI UN VEIKALI VISOS PILSĒTAS RAJONOS

BROADVIEW - GERRARD: 7 istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, atsevišķa tualete pagrabā. Māja labā stāvoklī. Cena $9.500,-.

RICHMOND HILL - YONGE: Pie 20-tās autobusa pieturas jauns 6 istabu dubultķieģeļu bungalovs, moderna eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, izbūvēts pagrabs ar divām atpūtas telpām. Privāts iebraucamais ceļš un garāža. Plašs dārzs ar dažādiem augļu un citiem kokiem. (Dārza lielums 79 x 296 pēdas). 24 gadīga NHA obligācija.

COXWELL - MORTIMER: 5 istabu atsevišķs dubultķieģeļu bungalovs, eļļas apkure, moderna virtuve, vannas istaba, izbūvēta atpūtas telpa pagrabā. Patīkams dārzs. Tuvu satiksmei. Cena — $15.900,-.

Sagādājam izstrīķstošo naudu iemaksām par zemiem procentiem.

SPORTS

JURIS MORUSS VĪRA GODĀ

DV basketbolistu kārtējā treniņā netrūka arī viens otrs pārsteigums. Juris Moruss, kas nākošajā sezonā spēlēs Toronto DV, iegājis vīra goda resp. nodibinājis gimenes dzīvi. Par šo prieka vēsti DV basketbolisti viņu sirsnīgi apsveica un novēlēja labākos panākumus, jaunās dzīves gaitas sākot.

Otrs priecīgs pārsteigums bija redzēt basketbolistu vidū vienu no karstākajiem DV basketbolistu sponsoriem — Konstantinu Kārkliņu, kas paziņoja, ka viņš DV basketbolistu atbalstam gadā ziedo $100,- un dod savu mašīnu braukšanai uz sacīkstēm Klīvlendā. DV basketbolisti šo paziņojumu uzņēma ar lielu sajūsmu un lūdza Konstantīnu Kārkliņu uzņemties DV basketbolistu sponsoru „kluba" organizētāja pienākumus, ko arī viņš apsolīja.

Treniņā bija ieradušies — Richters, Petmanis, Timma, Timmermans, Dulmanis, Moruss, Blūms, Savickis, Pone, Tērauds, Reinfelds.

Vēl jo projām iztrūka — Litaunieks, Spricenieks, J. Petmanis, Miezitis, Strautnieks, Koškins.

Soreiz treniņš bija vispusīgāks. Atkārtojot iepriekšējā treniņā sagatavoto, no jauna nāca klāt aizsardzības un uzbrukuma sistēma. Bija redzams daudz lielāks progress visos spēlētājos. Tas pierāda, ka ar treniņiem var progresēt. Stabilāki metienos jau bija Richters un E. Petmanis kā arī labāki veicās Timmermanim, Dulmanim, Morusam un Blūmam.

Vienības kopspēle vēl nav tik laba, kādu varētu vēlēties. Piespēles ir sasteigtas un maz tiek domāts par bumbas pieturēšanu. Tāpat ne visai veicās cilvēku segšanā, kā arī atlekušo bumbu pārķeršanā. Nopietnāki piestrādājot, viss tas var tikt nākotnē novērsts.

Treniņš notika arī trešdien, 24. augustā, plkst. 7,45 vakarā, Woodgreen Community, Queen & Logan, E., kad arī izraudzīja vienību spēlei Klīvlendā. Jaunie un vecie spēlētāji, kuŗi vēlas nākošā sezonā spēlēt basketbolu, tiek aicināti apmeklēt DV treniņus. Sevišķi aicināti ir jaunie, kuŗiem nav iespējas tikt regulārās vienības sastāvā, jo DV ir vajadzīgi spēlētāji 2. komandai.

J. L.

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

3. septembrī sezonas atklāšanas balle Palace Pier.
18. septembrī — gaidu organizācijas 50 gadu jubilejas atceres sarīkojums Lietuviešu zālē.
1. oktobrī Nujorkas latviešu teātŗa viesizrāde.
8. oktobrī Līnas Karlsones koncerts operdziedātāja Jāņa Niedras fonda sarīkojumā.
22. oktobrī Krišjāņa Barona 125 gadu dzimšanas atceres sarīkojums.
29. oktobrī Vašingtonas latviešu teātŗa viesizrāde.
5. novembrī Mārtiņu balle — Palace Pier.
6. novembrī — Svētku koncerts sakarā ar baptistu 100 gadu jubileju, Walmer Road bapt. dievnamā.
26. novembrī — TLB drāmatiskā ansambļa pirmizrādē „Āksts".

HAMILTONĀ

3. septembrī — Hamiltonas latviešu nama iesvētīšana.
10. septembrī Hamiltonas DV gada svētki Royal Connaugth hotelī
24. septembrī Ceļojošā teātŗa viesizrāde.
2. oktobrī Plaujas svētku sarīkojums pēc dievkalpojuma baznīcas telpās
15. oktobrī HMMK balle Reinbow zālē.
22. oktobrī draudzes dāmu kom. sarīkojums baznīcas apakšējās telpās.
29. oktobrī Hamiltonas jaunatnes pulciņa „Rota" sarīkojums Reinbow zālē.
5. novembrī HLB gada svētki ar Hamiltonas, Kičeneras un Bramptonas apvienoto jaukto koŗu koncertu, 752 Barton St., Polish Legion Hall.
12. novembrī — Mārtiņu vakars HLB dāmu kom. Latviešu namā.
19. novembrī 18. novembŗa svinības Royal Connaugth hotelī.
3. decembrī Ziemasvētku tirdziņš baznīcas apakšējās telpās.
4. decembrī — HLB tirdziņš biedrības namā.
31. decembrī Jaunā gada sagaidīšanas balle — HLB un DV sarīkojums Hillcrest restorāna telpās.

1961

g. 14. janvārī — teātŗa izrāde un balle Reinbow zālē. Draudzes dāmu komitejas rarīkojums.

ST. KATARĪNES

27. augustā — Atlanta klubā Vanadžu kopas rudens sarīkoj.
10. septembrī Mednieku un Makšķernieku kluba sarīkojums Atlanta kluba telpās.
31. decembrī — Beacon Motor Hotel zālē Vanadžu kopas Jaungada sagaidīšanas balle.

„SĒŅOŠANA" ST. KATARĪNĒS

Sv. Katarīnes Vanadžu kopa atklāj sestdien, 27. augustā, pl. 19,30 skaistajās Atlanta kluba telpās šī gada sarīkojumu sezonu ar „sēņu balli". Būs speciāls zāles dekorējums, „sēņošana" kluba dārzā, mēness gaisma un citi pārsteigumi. Sarīkojuma degpunktā, bez šaubām, būs „brūnā ko" godalgošana. Kā tuvākajā apkārtnē, tā „galvaspilsētā" Toronto, interese par šo sarīkojumu ir ļoti liela, un jau sākusies zilēšana, kas uzvarēs „skaistākā vasaras iedeguma" sacensībā un kas saņems pārsteiguma balvu par „baltāko" ādas krāsu. Lai pārsteigums būtu lielāks, tad rīkotājas sacensību noteikumus vēl iepriekš neizpauž. Kā „lietpratēji" spriež, tad iedegumu neskatīšot sejās vien, bet prasīšot sacensību dalībniekiem rādīt arī kājiņas.

Valda Grīslīte, Ivars Veldre — olimpiskās attīstības sacīkšu uzvarētāji

Indiānapoles olimpiskās attīstības (Indianapolis Olympic Development). 1960. gada (5. gadskārtējās) vieglatlētikas sacīkstēs 30. jūlijā un 6. augustā, vietējās Emmerich Manual vidusskolas laukumā, šogad piedalījās arī 2 latviešu vieglatlēti — Valda Grīslīte un Ivars Veldre.

Pirmoreiz šo sacīkšu 5 gadu ilgajā vēsturē šogad notika arī sieviešu sacensības, pie kam 5 disciplīnu vidū bija arī lodes grūšana, kas amerikāņu sacīkstēs Indiānas valstī līdz šim nekad vēl nebija notikusi. Pārliecinošu uzvaru un zelta medaļu tanī izcīnīja Valda Grīslīte, pārstāvot Indiānapoles latviešu vieglatlētu kopu „Venta". Viņa iespēja itin teicamu rezultātu — 9,26 m, kas automātiski kļuva arī šo sacīkšu pirmrekords. Pārliecinājies, ka V. Grīslīte sekmīgi startē arī diska mešanā, sacīkšu vaditājs — Indiānas valsti AAU priekšnieks un vieglatlētikas nozares vaditājs Pouells Morheds apsolīja nākošgad sacīkšu programmā pirmoreiz uzņemt arī diska mešanu sieviētēm; arī šī disciplīna amerikāņu sacīkstēs Indiānas valstī līdz šim nekad vēl nav notikusi!

Vīriešu sacensībās ar labiem panākumiem, kaut arī ļoti pieticīgiem rezultātiem startēja — Ivars Veldre. Pārstāvot Fort Wayne A. C., viņš uzvarēja lodes grūšanā — 14,045 m, izcīnīja 2. vietas diska mešanā — 39,685 m un šķēpa mešanā — 48,64 m, bet palika 4. vietā veseŗa mešanā. Piezīmējams, ka konkurence šoreiz bija spēcīgāka nekā iepriekšējos gados, jo bez „pašu māju" Indiānas valsts, vieglatlētiem sacīkstēs startēja arī Dayton A. C. (Ohaio), Milwaukee A. C. (Viskonsinā) un University of Chicago T. C. (Ilinojā) teicamākie vieglatlēti.

G. Grīslītis.

JA SŪTĀT DĀVANU SAIŅUS PIEDERĪGAJIEM uz LATVIJU, TAD UZTICIET TOS DV GRĀMATNĪCAI, 123 Huron St., Toronto 2 - B, Ontario — Canada.
Pieprasiet cenu sarakstu, sekojiet sludinājumiem.

MĀJU ĪPAŠNIEKI, SAGĀDĀJU 1-ās un 2-ās OBLIGĀCIJAS
Visizdevīgākie maksāšanas noteikumi.
Nesaistoša informācija, ME 3-8305, Toronto.
V. LIEPIŅŠ,
PIRMAIS LATVIEŠU OBLIGĀCIJU BIROJS TORONTO.

ZIGFRIDS ART POTTERY
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS
KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMUS.
Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI.

JAUNĀKĀS GRĀMATAS

K. Ieviņš — MEDULĀJS	4.00
A. Niedra — BULVĀRU ČIGĀNI	3.60
R. Bangerskis — MANA MŪŽA ATMIŅAS IV d.	6.00
F. E. Silampē — KALPONE SILJA	3.60
V. Kārkliņš — ZELTA ZVANS	4.50
E. M. Remarks — RIETUMU FRONTĒ BEZ PĀRMAIŅĀM	3.00
Ad. Šilde — VARŽU RĀVĒJI	2.80
Ad. fon Chamisso — PĒTEŖA ŠLEMĪĻA BRINUMAINAIS STĀSTS	5.20
E. Ādamsons — RAKSTI I—II kompl.	13.80
J. Vitols — 200 LATV. TAUTAS DZIESMAS	12.00
J. Sirmanis — ALBERTA CILPAS PIEDZĪVOJUMI	2.80
Dr. arch. E. R. Laube RAKSTI PAR ARCHITEKTŪRU	6.50
K. Grāmatnieks — DZINTARA KRASTĀ	4.00

DV GRĀMATNĪCA,
123 Huron St., Toronto 2-B, Ontario, Canada.

Skautu dzīve ASV jendā

3. skautu novada mērogā rīkotie nometņu māku kursi notika Grand Hevenas (Mich.) pilsētiņas tuvumā; šais kursos 4 dienas skauti vāca zinības skautiskām mākām. Tos vadīja vad. V. Klētnieks no Čikāgas ar vadības locekļiem — vad. A. Grigoru, vad. A. Kaugaru un vad. J. Ķesteri, kas bija arī kursu komandants. Saimniecības vaditāja bija vad. Z. Prikule no Saginavas. Kursos pavisam piedalījās 21 dalībnieks (no tiem 2 meitenes — gaidas); tos beidza 15. Vislielākais dalībnieku skaits — 8 skauti bija Kalamazū vienībai. Kā sevišķi cildināmu darbu kursanti veica, iekārtojot skautu māku mūzeju.

Augstākie skautu vaditāju „Gaŗezera" kursi ASV jendā pēc 8 dienu darbības Viršu lauksaimniecībā pie Grand Hevenas (Mich.) beidzās 13. augustā. Tos vadīja vaditāji V. Klētnieks, A. Grigors un A. Kangars. Kursus beidza 4 skautu un 4 gaidu vaditāji: M. Lode, I. Kildišs, A. Krūmiņš, L. Kalniņš, Z. Prikule, Ie. Zadiņa, B. Vinklers un V. Ritums (no tiem 4 no Kalamazū). Kursu nobeigumā pie ugunskura notika skautu vaditāju solījums, kuŗu nodeva L. Kalniņš no Grand Rapidiem, A. Krūmiņš no Klīvlendas un V. Nollendorfs no Ann Arboras, iegūstot pilntiesīga skautu vaditāja pakāpi. 14. augustā tai pašā vietā notika veco gaŗezeriešu sanāksme, kuŗā no ASV esošiem apm. 30 gaŗezeriešiem piedalījās 12; starp tiem 4 bija ieradušies no Toronto Kanadā. Sanāksmi vadīja vad. V. Klētnieks. Par kursu saimniecisko pusi rūpējās 14 Skrunas vienība no Grand Rapidiem.

RAKSTNIEKI . . .

(Pārnesums no 3. lpp.)

Rita Liepa jau paspējusi aizlidot krietni tālāk — uz Sanfrancisko ciemos pie **Mudītes Austriņas.** Kā pēdējās zinas vēstī, abas priecājoties par iespēju atkal vizināties tramvajā . . .

Otra literārā Rita — dzejniece **Gāle** palikusi uzticīga zemei un savam par Sprīditi nosauktajam „tautas vāģim", kurā, kad nespēlē kārtis ar ķeizara ozolu zāģētāju Oskaru S., vīra **Anša Uibo** sabiedrībā nedējas nogalēs paripinās pa dabas zaļo krūti, pārbraukdama mājās pilna dzejas sēkliņām. Tak Rita Gāle ir lēna un ilgdomiga rakstītāja, daudz vairāk sēkliņu paturēdama pati sevī nekā izsēdama papīra sniegā . . .

Arī **Ēdaiba Bičoles** dzejisko iedvesmi pēdējā laikā sākusi ietekmēt ģimenes motorizācija — kā viņa pati vaļsirdīgi atzīstas — vīram **Ilmāram Rumpēterim** (gleznotājam un „Mazputniņa" puškotājam ar bildēm, ref.) iegādājoties spēkratus. Tagad viņa ar saviem ābiem personīgajiem „mazputniņiem" ir brīžiem redzama gan jūŗas liedagā, gan idilliska ezera malā. Gaidisim atbalsi dzejā.

Klusi sevī vērstā **Zenta Liepa** palikusi uzticīga Longailendas dzīvokļa logam. Un daži pa savu logu ir varējuši redzēt tālāk nekā citi, apskriedami pusi pasaules . . . Strauji pulsējošās dzīves temperamentu pie viņas laiku pa laikam ienes **Karola Dāle,** kas arī jau esot sakārtojusi jaunu dzejoļu krājumu, par ko būtu silti ieteicams painteresēties izdevējiem.

Darbs **Elzai Kezberei** šovasar licis palikt Bruklīnā, kur viņa laikraksta redakcijā lasa korektūras. Tas nav ne viegls, ne patīkams darbs, kā daži varbūt to domā, sevišķi būdams naidīgs brīvas fantazijas lidojumam. Tādēļ laikam tik reti kaut kur ir pamanāmi viņas dzejoļi . . .

Vēl retāk periodikā redzēta **Valdas Moras** dzeja. Bet viņa pati arī, līdzīgi brālim **Henrijam,** ir pazudusi un paslēpusies pasaules miljonu lielpilsētā — kā liekas, pati sevī.

Turpretī **Nikolajs Kalniņš** ir redzams gandrīz vai visur tur, kur latviešus kopā pulcinājis latviskās kultūras kopšanas aicinājums. Vai tās būtu latviešu skolas Bruklīnā, Bronksā vai Nuarkā, vai kāda lielāka sanāksme, jūs viņu tur varat satikt, kādreiz ne sevišķi apmierinātu, ka citi Nujorkas rakstnieki ir bijuši kūtrāki par viņu . . .

Nujorkas vasarā pasvīst reizēm iebrauc daži tuvāki un tālāki viesi. Piemēram, nesen Linarda Tauna istabiņa „Elles ķēķi" bija stāvgrūdām pieblīvēta, kad **Modris Zeberiņš,** no Itakas ciemos ieradies, lasīja sava angļu valodā sacerētā romāna fragmentus. Liekas, ka daudzi draugi tur samanīs attēlotus pazistamus vieplus, modriskā atjautībā tvertus. Debesskrāpju pilsētā atvalinājumu pavadīja arī **Ilze Šķipsna,** bet gaužām klūmīgā kārtā to viņas talanta cienītājiem izdevās uzzināt vienīgi tad, kad viņa jau kāpa lidmašīnā, lai dotos projām uz Teksasu. Gaidīsim ciemā nākamā Nujorkas vasarā . . .

Skorpions.

SAIMNIECĪBAS VADĪTĀJA steidzīgi vajadzīga latviešu ģimenē.

Labs atalgojums, vēlams dzīvot uz vietas (sava istaba) vai var nākt pa dienām.

Zvanīt darbdienās līdz pl. 5 p.p. EM 3-6496, Toronto.

GAIDĪT PASAULES GALU . . .

(Pārnesums no 1. lpp.)

kas krize. Krize ir tas, uz ko Chruščevs gaida. Bet krizes pāriet. Chruščeva uzdevums ir gādāt, lai šī krize ātrāk nāktu un būtu permanenta. Kaŗš ir tas, kas krizes iznīcina, bet austrumi un rietumi ir permanentā aukstā kaŗa stāvoklī, t. i. tagad vienīgi iespējamā kaŗā. Šis kaŗš būs ilgstošs. Tautas kaŗo, lai iegūtu tirgu, un kaŗi milzīgā mērā palielina valsts parādus, kuŗus nav viegli segt arī ar iekaŗotiem tirgiem. Šis aukstais kaŗš daudz tirgu dot nevar, bet tā vešanas izdevumi ir ļoti lieli. Militārās gatavības izdevumiem vēl jāpieskaita tās summas, ko izsniedz pabalstos draudzīgajām valstīm. ASV valsts parāds ir milzīgs, kamēr Krievijai tāda nav, un ja ir, tad ar vienu spalvas vilcienu to var likvidēt. Protams, ar visiem tās parādiem ASV kapitālistiskā sabiedrība ir daudz varenāka nekā krievu komūnistiskā sabiedrība. Tās parāds nav ārzemju parāds. Valsts ir parādā saviem kapitālistiem. ASV nacionālā bagātība, t. i. visas tautas kopbagātība ir ļoti liela, tikai tā nav valsts, bet iedzīvotāju, visvairāk kapitālistu rokās. Tādēļ arī atzīst, ka ASV ir pirmkapitālisms, bet Krievijā — valsts kapitālisms.

ASV ir spējīgas atsist katru krievu ekonomisko uzbrukumu un novērst katru krizi, bet ilgstoši tikai ar noteikumu, ka privātā kapitālisma brīvība tiek ierobežota un regulētas arī algas.

Tas noved atkal pie paradoksāla secinājuma, ka Chruščeva interesēs ir, lai kapitālisma brīvība ASV netiktu ierobežota.

ASV ir visas iespējas ne tikai komūnisma izplatīšanos apturēt, bet arī brīvās pasaules iespaida sfairu paplašināt un paturēt brīvajā pasaulē nesalīdzināmi lielāku materiālo labklājību nekā Krievijā, un, kas visvarīgākais — paturēt brīvību, kaut arī pa ciņas laiku zināmā mērā ierobežotu. Tad Chruščeva pēcnācēji, ja viņi negribēs pasauli iznīcināt, ja tas vēl būtu iespējams, jo zinātne var dot jaunus sasniegumus, kas to padara neiespējamu, — būs spiesti kapitulēt un atjaunot brīvību arī tagad nebrīvajām tautām. Nav ne mazāko šaubu, ka ASV to var panākt, bet tikai tad, ja neturpina taisīt lielas politiskas kļūdas, kaut arī pilnīgi citāda rakstura nekā agrākās. Gaidīt pasaules galu vēl ir par agru.

Tev, Latvija, pieder mūsu sirdis un domas!

Daugavas Vanagu dienas

ASV KLĪVLENDĀ 1960. gada 3. un 4. septembrī.

SESTDIEN, 3. SEPTEMBRĪ

Plkst. 9,30 rītā —

Šaušanas sacensības. Piedalīsies komandas un atsevišķi šāvēji.

Plkst. 12 dienā —

Basketbola un volejbola sacensības Navy Park sporta zālē, 7312 W. Clinton Ave. (pie Ridge un Denison Ave. krustojuma). Piedalīsies Kanadas un ASV DV izlases komandas.

Plkst. 3 p.p. —

Futbola sacensības Brookside sporta laukumā (pie Fulton un Denison Ave. krustojuma). Piedalīsies Kanadas un ASV DV komandas.

Plkst. 4 p.p. —

Gleznu, daiļamatniecības un grāmatu izstādes atklāšana Bohemian National Home 3. stāvā, DV mitnē, 4939 Broadway Ave.

Plkst. 6 p.p. —

Teātŗa izrāde Bohemian National Home lielajā zālē, 4939 Broadway Ave. Klīvlendas DV apvienības drāmas kopa uzvedīs M. Ziverta lugu „Rūda" rež. A. Rubeņa iestudējumā. B. Sniedzes dekorācijas. Ieejas maksa: 1,50, 2,-, 2,50 dol. Numurētas vietas.

Pēc teātŗa sekos deja.

SVĒTDIEN, 4. SEPTEMBRĪ

Plkst. 9 rītā —

Daugavas Vanadžu salidojums Bohemian National Home 3. stāvā, DV mitnē, 4939 Broadway Ave.

Plkst. 10 rītā —

Daugavas Vanagu darbinieku sanāksme Bohemian National Home, 3. stāvā, DV mitnē, 4939 Broadway Ave.

Plkst. 1 dienā —

Daugavas Vanagu organizācijas 15 darba gadu atcere un Lielā junda Engineers Building auditorijā, 100 St. Clair Ave. (pilsētas centrā, pie Ontario un St. Clair ielu krustojuma. Ieeja no St. Clair Ave). Lielajai jundai sekos priekšnesumi. Dzesināta zāle. Pie ieejas 1 dol. ziedojumi.

Plkst. 5 p.p. —

Viru koŗu kopkoncerts Engineers Building auditorijā, 100 St. Clair Ave. (pilsētas centrā, pie Ontario un St. Clair ielu krustojuma. Ieeja no St. Clair Ave.). Piedalīsies koŗi un atsevišķi dziedātāji no Nujorkas, Čikāgas, Kalamazū, Milvokiem, Klīvlendas, Niagaras, Des Moines, St. Katarīnes, Hamiltonas un Toronto. Diriģenti: B. Skulte un J. Cirulis. Ieejas maksa 1,50, 2,-, 2,50 dol. Numurētas vietas. Dzesināta zāle.

Plkst. 7,30 vakarā —

Svētku balle Public Auditorium grēznajā zālē, E. 6. ielas un Lakeside Ave. krustojumā. Ieeja no Lakeside Ave. Šinī pašā ēkā arī notiks 3: Latviešu dziesmu svētki 1963. gadā. Ieejas maksa svētku ballē 2,50 dol.

VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA

1. Ieejas kartes visiem strīkojumiem iepriekšpārdošanā pie kasiera J. Jenzis, 1939 E. 85 St., Apt. 19, Cleveland 6, Ohio.
2. Plānā sarīkojumu vietas norādītas ar numuriem aplī un bultu. Lielā junda, vīru koŗu kopkoncerts un svētku balle notiks pilsētas centrā (sk. mazo „Business District" plānu). Lielās jundas, vīru koŗu kopkoncerta un svētku balles laikā automašīnas neatstāt apstādījumu rajonā, bet novietot mašīnu laukumos.
3. Viesnīcas:

Sheraton Cleveland, Public Square un Superior ielā (pilsētas centrā, pie pilsētas torņa). Tālr.: TO 1-8000. Istabas 6—8 dol. Labākā pilsētas viesnīca.

Auditorium, 1315 E. 6 St. (pie Public Auditorium ēkas). Tālr.: CH 1-5100. Istabas ap 6 dol.

YMCA, 2200 Prospect Ave.
Hollenden, 610 Superior Ave. Tālr.: MA 1-4700.

Clarendon, 3 St. Clair Ave. Tālr.: SU 1-3424. Istabas ap 2,50 dol.

Hawley House Hotel, W. 3 St. un St. Clair ielu krustojumā, tālr.: PR 1-4660. Istabas ap 3—4 dol.

4. Auto taksametri:

Yellow Cab, tālr.: MA 3-1500.
Zone Cab, tālr.: MA 3-1200.

5. Daugavas Vanagu dienu informācijas birojs, tālr.: DI 1-9061.